

בן-גנני, ספר שלישי / ספר קאם וליז'ר

מקדוניה אסת-עשרה
מחנך

מכללה לוינסקי לחינוך

הספרייה

001469-004

גון-גני

שלישי

ספר לאם ולילד

ערוך ומדקט בידי
לוי קיפניס
ויממה שרנוביץ
מזר בידי אינה

הוצאת ספרים נ. טברסקי, חברה בע"מ

תל אביב, תשי"ח

מהדורה ראשונה	— כסלו תש"ו
מהדורה שניה	— אדר תש"ו
מהדורה שלישית	— סיון תש"ו
מהדורה רביעית	— חשון תשי"א
מהדורה חמישית	— אדר ב' תשי"א
מהדורה ששית	— תשרי תשי"ב
מהדורה שביעית	— ניסן תשי"ב
מהדורה שמינית	— תמוז תשי"ד
מהדורה תשיעית	— שבט תשט"ו
מהדורה עשירית	— אדר תשט"ז
מהדורה אחת-עשרה	— אדר תשי"ח

מחלקת הספרייה

מחלקת הספרייה
סיון
ד"ב
1568
CY

א. י. פ. ס. י.

כל הזכויות שמורות
להוצאת ספרים נ. טברסקי, חברה בע"מ
All rights reserved Printed in Israel

דפוס "קול" (קופמן-לוי), תל-אביב

ה ת כ ו

נ י צ ח נ ו ו

תמונה בצבעים

יום הולדת

המדינה

תמונה בצבעים

- 29 . . . חילים באים לנען - י. ט.
- ספור על מוקי ועל באר מים -
- 31 . . . חיים - ימיהם ששנגוביץ .
- 34 . . . חסנק בדנגנה - מרים זינגר .
- 37 . . . אדון ברבלס התנגס - ל. קיסנים
- 39 . . . דף לקריאה
- 40 . . . חיל אני בישראל - לוין קיסנים

- 15 . . . דגל ישראל - לוין קיסנים
- 16 . . . היום יום הולדת המדינה
- 17 . . . הנשיא יצחק בן-צבי - תמונה
- 18 . . . ראש הממשלה דוד בן-גוריון, תמונה
- 19 . . . הנפת הדגל
- 20 . . . אנהנו מניסים דגלנו - לוין קיסנים
- 20 . . . היום המדינה - בלקה נסה
- 21 . . . יוצאים, יוצאים אנהנו - לוין קיסנים
- 22 . . . בגן העיר
- 24 . . . נסה, נסה יונה נסה - לוין קיסנים
- 25 . . . קצינים בישראל (דף לקריאה)
- 26 . . . נצל, נצל - בת ישראל - מ. סמקין
- 26 . . . איזה סג - לוין קיסנים

- 63 . . . בקמה? (נף לחשבון)
 64 . . . חידה — 5. ק.
 65 . . . האופה — 5. קיפנים
 65 . . . ש'לום, מר צמח — 5. חריו
 66 . . . פרוצה — אג'ישי

בגד ללבש

תמונה בצבעים

- 71 . . . הפקשה הקטנה — אביטל
 72 . . . פושי סמבו קטן — כתוב בידי י. ט.
 75 . . . חנט לץ ופיל חכם —
 76 . . . החנט — 5. קיפנים
 76 . . . חידות — 5. ק.
 77 . . . הנה כך תופר חנט (נף לקריאה)
 78 . . . האפרוח בפיס — ימימה טשרנוביץ
 80 . . . הסנדלר — 5. קיפנים
 80 . . . חידה — ל. ק.
 81 . . . יוסטן הסנדלר וחסמפנים — חנה נרצה
 82 . . . אני יודע בעצמי (מכשיר מונטסור)

גבורי ישראל

תמונה בצבעים

- 43 . . . שמשון הגבור — לוין קיפנים
 43 . . . שועלי שמשון
 44 . . . דבורה הנביאה — י. ט.
 46 . . . דוד הנער ונלית הענק — 5. קיפנים
 49 . . . גבורי ישראל (נף לקריאה)
 50 . . . בר כוכבא רוכב על ארנה — 5. ק.
 51 . . . משיני השומרים א. ב. ג.
 52 . . . ארי האבן — לוין קיפנים
 54 . . . על הארנה — 5. חריו
 54 . . . על הארנה (נף למלאכה)

לחם לאכל

תמונה בצבעים

- 57 . . . סבא מספר — י. ט.
 58 . . . האבר החרוז ל. ק.
 59 . . . פת לחם (נף לקריאה)
 60 . . . דופקת סתנה — לוין קיפנים
 60 . . . חידה — 5. ק.
 61 . . . מצשה בנאב שרצה לאכל לחם

103	.	.	תיאטרון לילדים
106	.	.	פינוקיו של ג'ור (מלאכה)
107	.	.	יוסף המצופף —
109	.	.	בדיקה
110	.	.	הבקה חולה — ל. ק.

הַבָּה נִשְׁיָרָה

תמונה בצבעים

113	.	.	פנת הנער — י. ט.
115	.	.	צ'לי, באר — ח. נ. בנאליק
115	.	.	הטלה — ש. טשרניחובסקי
116	.	.	אגדה — יצחק פיקמן
117	.	.	שעון בן-סל — לוין קיפניס
118	.	.	אלי — מ. אביגל
118	.	.	המצל המקהל — ל. ק.
119	.	.	הודי-חמודי — מ. דפנא
120	.	.	סג חיים, סג הפרחים — לוין קיפניס
121	.	.	שה וגדי — מתתיהו ניגר
122	.	.	מי יבנה — לוין קיפניס
123	.	.	הגמדים — אליה וילנסקי
124	.	.	התזמורת העליונה — ל. קריני

פִּינַת הַסִּי

שְׁלִי

תמונה בצבעים

85	.	.	דגי וקב — לוין קיפניס
86	.	.	גדי גדי — ח. נ. בנאליק
86	.	.	נקטן חולה ל. קיפניס
87	.	.	פינת הסי שלי (בף לקריאה)
88	.	.	צויצי — זמירה טשרנוביץ
90	.	.	נוקא צב הולך לנן — אפרים תלמי
91	.	.	הצב הולך לשאב מים — ל. ק.
92	.	.	הקפוד — אנה פינקרפלד
92	.	.	אמות וילדים
93	.	.	מי? — ל. ק.
94	.	.	במה?
94	.	.	אנוים, אנוים — ל. ק.
95	.	.	במה? (בף לחשבון)
96	.	.	בשרב
96	.	.	פי יושב הנלד — ל. ק.

פִּינוֹקִיּוֹ

תמונה בצבעים

99	.	.	פינוקיו, כתוב בידי י. טשרנוביץ
----	---	---	--------------------------------

ח ג ש מ ח !

תמונה בצבעים

- 155 אלה חגי ישראל (ראש-השנה, סוכות)
(חגים)
אלה חגי ישראל (טו בשבט, פורים,
156 פסח)
אלה חגי ישראל (עצמאות, י"ג בטבת,
157 שבועות)
158 שבת
158 ערב מי נבא אלינו — לוי קיפניס
158 יום זה מקבד .
159 ענג שבת
159 זמר למוצאי שבת
160 הסליח הקטן ל. קיפניס
160 היום יום הקדש
161 דני — מרים ילן (וילנסקי)
161 חידה —
162 השעון מצלצל — ל. חריזי
163 אורח, אורח, אורח ל. קיפניס
163 הציר המהיר — ל. חריזי
164 שעור קטשבוך — ש. טשניחובסקי
166 שלום, בוכב הקרב — רפאל ספורטה

א מ א מ ס פ ר ת

תמונה בצבעים

- ענה ושבצת הגדלים — צמית,
127 כתוב בידי ל. אביטל
השועל והסנאיות
130 כתוב בידי ל. אביטל
הנסיכה על העדשה — אנדרסן,
133 כתוב בידי ל. אביטל
הארנבת והקפוד
135 כתוב בידי ל. אביטל
138 מרגות — מכשיר קטשבוך

ברוכים הבאים !

תמונה בצבעים

- 141 זוג נצלים — מימיה טשניחובסקי
146 יצחק אי יצחק — חנה פרמי
147 ברוכים הבאים — ל. קיפניס
150 מרבד הקסם — מימיה

פֿאָאָא / הערות והסברות

- צמוד 15 — צורי לילדך להכין את דגל ישראל.
- 19 — הצורים שבצמוד זה נתיים לצביעה.
- 25 — לוטו לקריאה. גורי את המלים מהנה המצרך לספר ולמדי את ילדך להניח כל מלה ליד הציור המתאים.
- 33 — שירי עם ילדך את השיר "ושאבתם".
- 39 — לוטו לקריאה. פנ"ל.
- 46 — העצה לילדים. ביום הלכת, או ביום סג סורי עם הילדים את העצה.
- 48 — הראי לילד כיצד לסדר מששה גפרורים — מגן דוד.
- 49 — לוטו לקריאה. פנ"ל.
- 54 — העתיקי את הציורים על גר שקוף והצבירי אותם בעזרת גר העתקה על קרטון בריסטול. גורי את הצורות במספרים וסבירי את כל החלקים במקום המתאים בחוט ומחט. הנקדה היא מקום החבור.
- 58 — צמוד זה נתן לציור.
- 58 — לוטו לקריאה. פנ"ל.
- צמוד 61 — פתרון החידה. קבוצה.
- 64 — פמה? לוטו לחשבון. פנ"ל.
- 65 — פתרון החידה: להם.
- 76 — פתרונים: מחט, מספרים.
- 77 — לוטו לקריאה. פנ"ל.
- 80 — פתרון החידה: מגפים.
- 82 — לוחות מונטסורי. לא קשה להכין מכשירי צור לילדך לפי הדגמה הנקדה בזה. את הפדים סבירי אל מסגרת-עץ.
- 87 — לוטו לקריאה. פנ"ל.
- טוב לבצע את שנת החי.
- 93 — הפתרונים מצורים מסביב לחידות.
- 95 — פמה? לוטו לחשבון — פנ"ל.
- 103 — העצה לילדים. לכבוד יום סג או יום הלכת נסי לסדר את העצה עם ילדך. פאן יכול גם אבא למלא מפקיד.
- 110 — החלק העליון הוא פיגוקיו והחלק שממטה הוא בגדו. העתיקי את

צמוד 152 — למדי את השיר: נצלה לארצנו.
 155 — התמונות נוחות לצביעה.
 156 — פנ"פ
 157 — פנ"פ
 158 — פנ"פ
 159 — עזרי לילדיך לסדר בבית מסבת
 «ענג שבת»
 160 — התמונה נחמדת לצביעה.
 162 — לויטו של שערן גורי את
 הספרות מהדף המצרך לספר ולמדי
 את ילדך להגים אותן על לוח השערן.
 163 — כל אם יכולה להיות «צורת מהירה».
 קחי גיר וצירי על לוח שחור לפני
 ילדך את הצירים (לפי המרוצים):
 צלחת, מחט, מאננים, מצלמים, פד
 חרס, ערש.

הציר על קרטון בריסטול ונסי
 להקביש לפינוקיו את בגדו.
 צמוד 113 — סדרי עם ילדך «מחברת» בשביל
 «פנת הנער» פדגמה הנחמדת בזה.
 124 — הצירים נתנים לצביעה.
 137 — לויטו לחשבון. פנ"פ
 138 — הדיני שקעה מוטות-עץ, ארך המוט
 הראשון 70 ס"מ, והמוט השביעי 10
 ס"מ. צבצי אותם בשני צבעים —
 כחל-אדם (10 ס"מ אדם, 10 ס"מ
 כחל, וכן הלאה) הילד לומד להגים
 את המוטות זה על זה, או זה בצד
 זה בדגמת הציר, הילד רוכש על
 ידי כך את המשג ארך-קצר. עוד
 מטרה למקשיר הנה: למוד חשבון.
 146 — אקשר לצשות טלפון-צבצוצ בנחית
 שתי קסוות של פח (של קקאו,
 משחת-נצלים) או של גפרורים מקורות
 אל חוט ארך. נסי!

אָמאָ, שׂימִי לֵב:

הַמָּצִיאִ לַיֶּלֶךְ שֶׁלֹּשׁ קָפְסוֹת
מִתְאַיְמוֹת, אֶחָת לְמַלִּים הַגְּזוֹרוֹת,
אֶחָת - לְאוֹתִיּוֹת וְאֶחָת - לְסִפְרוֹת.

בנומין קרצל

יום הולדת המדינה

דָּגַל יִשְׂרָאֵל

יֹם זֶה יִשְׂרָאֵל נִצָּח,	כָּל אֲשֶׁר אֲתָנוּ פֹּה
לוֹ נָשִׁיר מִזְמוֹר!	הוּא יִשְׁרֵי הַיּוֹם!
זֶה הַיּוֹם נְגִילָה, נְשֻׁמָּה —	כָּל תְּרוּץ וְחֶשֶׁק לוֹ —
בַּד לָבֶן נִגְזֹר.	חוּט כָּחֹל יִרְקֵם.
כָּכָה, כָּכָה, כָּכָה, כָּן,	כָּכָה, כָּכָה, כָּכָה, כָּה,
בַּד לָבֶן נִגְזֹר —	חוּט כָּחֹל יִרְקֵם —
דָּגַל הוּא לְדִרְוֹר!	דָּגַל לְשָׁלוֹם!

מִי יוֹדֵעַ לְתַקֵּן —
הוּא יִתְקִין מַקֵּל.
תִּלְקַלֵּק, מִבְּרִיק כֶּשֶׁן —
יִפִּי לְהִלָּל.
כָּכָה, כָּכָה, כָּכָה, כָּן.
יִפִּי לְהִלָּל —
דָּגַל יִשְׂרָאֵל!

היום הולדת המדינה

טלי קם בפקר, אף פקח את ציניו — מיד קפץ מעל מטתו ורץ וצמד
להסתכל בחלון.
— רמה, רמה, בואי מהר! — קרא טלי אל אחותו הישנה, המקפלת
מתחת לשמיכה.
רמה השליכה את השמיכה, קפצה חיש מעל מטתה, רצה אל החלון
ועמדה אף היא להסתכל בו.
— כמה דגלים! — קראו שניהם יחד. — על כל גג דגל, על
כל מרפסת דגל — יצר של דגלים!
— גם על הגג שלנו הניף אבא דגל — אמרה להם אמא. — תצאו
החוצה ותראו את הדגל שלנו מתנפנף על הגג.
— ולמה זה הניפו פתאם היום כל כך הרבה דגלים? — שאל טלי.
— כלום חג היום?
— בובאי! — ענתה אמא. — היום הולדת המדינה!
— נכון, נכון! — קראו הילדים. — גם בגן ספרו לנו על החג הזה,
וגם דגלונים עשינו.
וטלי ורמה הושיטו ידים זה לזה וקפצו ושרו:

יום גילה,

יום רנה —

יום הולדת

למדינה!

יצחק בן צבי

טלי ורמה מהרו להסתדר, התבחצו, הסתרקו, אכלו ושתו, לבשו
בגדי חג והלכו אל הגן. הגן היה מלא ילדים וילדות, כלם לבושים
בבגדי חג וכלם שמחים ועליונים.

דוד בן-גוריון

גם כל סדרי הגן היו מקשטים ירק. פרחים ודגלי נזר. על הקיר
בתור המשחקים הנהירה תמונתו הגדולה של הרצל.
ועוד שתי תמונות גדולות קשטו את הגן:
תמונת הנשיא ותמונת ראש הממשלה.

הנפת הדגל

הילדים הסתדרו בחצר לטקס
הנפת הדגל הגדול. הם עמדו
מסדרים בחצי עגול לפני בנין הגן
באמצע החצר היה תקופ מוט
גבוה. בראש המוט היה קשור
חבל שירד למטה. בקצה החבל
היה מקפל דגל.

נשמעה תקיעת חצוצרה. הילדים
כלם עמדו דם, בחילים. אף אחד
לא הוציא הקה מפיו. הגננת
משכה את קצה החבל — והדגל
התחיל מתרומם ועולה עד לראש
המוט, ושם נפתח. כל הילדים
מחאו כפים וציניהם נשואות אל
הדגל המתנפנף ברוח.

הגננת חלקה לילדים דגלונים. הם הגיפו אותם למעלה ושרו:

אנחנו מניפים דגלנו
לרום, לרום, לרום, לרום!
כאור השמש על ראשנו
בכחל אשר בשמי מרום.

דגלנו מתנפנף ברוח
מזרח, מערב, צפון, דרום.
עם ישראל יושב בטוח,
לכל העולם יקרא שלום!

אחר כך נכנסו הילדים אל הגן, ישבו מסביב לשלחנות הצרוכים
ואכלו ושתו ושרו שירים.

ל י ו ם ה מ ד י נ ה

הגויים אמרו עלינו:	שירו שיר לעבאנו —
„עם חלש,	הנלחם לבלי חת,
לא יגאל!”	שכבש את מלוא השטח
אף הביטו, איה בן-לילה,	מהלבנון ועד אילת.
קמה ועלטה, בן-לילה,	הכו תף, הגיפו דגל.
המדינה של ישראל.	ברקוד מצא כל רגל!

אחר האכל יצאו היקדים זוגות-זוגות בשורה ארבה ודגלונגיהם
בידיהם. בראש השורה נשאו שני יקדים את דגל הגן. הם עברו
מרחוב לרחוב והלכו אל המגינה הגדולה הנצרכת בגן העיר.
וכה שרו:

יוצאים, יוצאים אנחנו
לשוט היום בעיר!
כל יד אוחת דגל,
כל פה פותח שיר —
מג-מג, מג היום,
היום יום מג!

קוראים יושבי כל בית:
„האח, היום יום מג!“
פותחים חלון ודלת,
עולים על ראש כל גג. —
מג-מג, מג היום,
היום יום מג!

על ראש כל גג הפיטו:
קהל גדול ורב.
זמן ידו מושיט הוא,
תינוק מוחא הוא כף.
מג-מג, מג היום,
היום יום מג!

השער הרחב של גן-העיר הזה מקשט נרק, פרחים ודגלונים רבים.

מימינו ומשמאלו

התנפנפו באויר

שני דגלים גדולים.

דרך השער עברו

שורות-שורות של

ילדי גן, גן אחר

גן, נכנסו פנימה

והסתדרו במקומות

קבועים.

בתוף הגן, ליד בקעה

גדולה ויפה, נגנה

התזמורת הצבאית

וקדמה את פני כל

הילדים הנכנסים

במנגינות עליונות.

והנה עלו על הבמה שתי-
עשרה ילדות לבושות
שמלות לבנות וארכות.
סרטים כחלים על מתניהן
ונרי-פרחים על ראשיהן
וכל אחת מהן אוחת בידה
יונה לבנה. הן הגיפו את
היונים למעלה וקראו:

עופנה, יונים לבנות, עופנה,
בשרנה, יונים תמות, בשרנה,
כי דרור ושלום בארץ,
כי חפש במדינת ישראל!

הילדות פתחו את ידיהן
והפריחו את היונים. פרחו
היונים, התרוממו למעלה
למעלה וכנפיהן מתנוצצות
ככסף לנגה אור השמש.
כל הקהל מחא כפים וכל
העינים היו נשואות אל
היונים המתעופפות.

הַיְלָדִים פָּתְחוּ בְּשִׁיר:

עָפָה-עָפָה יוֹנָה יָפָה,	— לָאֵן, יוֹנָה, הָאֵין זֶה סוּד.
בְּשִׁלָּג צָחֲחָרְתָּ.	וְלִמִּי זֹאת הָאֲגֶרֶת?
בַּחוּט שְׁנִי אֶל כְּנָפָה	— לִיהוּדִים שְׁבִתְפוּצוֹת
אֲגֶרֶת מְקַשֶּׁרֶת.	אֲגֶרֶת מְבַשֶּׁרֶת:

כִּי יִשְׂרָאֵל הוּא מְדִינָה
וְכִי נִפְתַּח הַשַּׁעַר.
עָלוּ לָאָרֶץ בְּרִנָּה
מֵאִישׁ זָקֵן וְעַד נָעוּר!

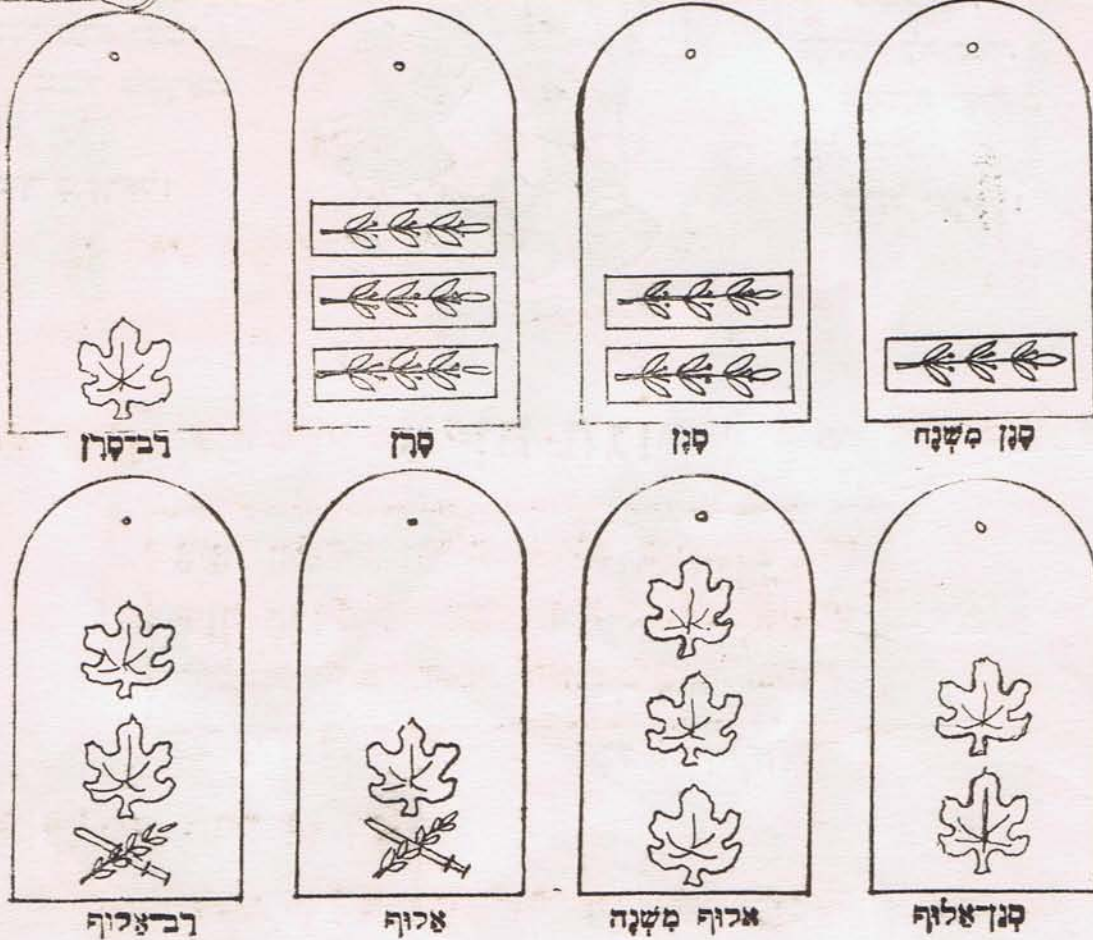
אַחַר כֵּן הֵצִיג הַמִּינִיָּסְטֵר לַיְלָדִים "אֶת הַהֲצָגָה:
"דוֹד הַנָּעוּר וְגִלְיָת הַצֶּנֶק"

אַחַר הַהֲצָגָה עָלָה רֹאשׁ הַמְּמַשְׁלָה עַל הַבִּמְחָה וּבִרְבֹּךְ אֶת הַיְלָדִים:

יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל יְקָרִים: תְּבוּאָה עֲלֵיכֶם בְּרָכָה!
תִּגְדְּלוּ וְתִלְמְדוּ וְתַעֲשׂוּ חֵיל כְּבָנִים נְאֻמָּנִים
לְעַמְּכֶם וּלְמוֹלַדְתְּכֶם, וְתִהְיֶה לְבְרָכָה בְּאֶרֶץ!

כָּל הַיְלָדִים מִתְאוּ כֹּף וְשֵׁרוּ:
דוֹד מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל מִי-מִי וְקִי!

קצינים בישראל

יָעֵל, יָעֵל - בֵּית יִשְׂרָאֵל

שְׁמֵלָה מְבֹרָךְ אֲחוּד
עוֹשָׂה יָעֵל,
מְתַבָּלֶת לָהּ מְנוּחָה,
מְתַבָּלֶת יִשְׂרָאֵל.
יָעֵל, יָעֵל,
בְּרוּנֵל יִשְׂרָאֵל!

בֵּית שְׁנָה וְעוֹד
הוּא יָעֵל,
וְקִבֵּר מִדֵּעַ לְאֶעֱד
בְּגִבּוֹר בְּיִשְׂרָאֵל.
יָעֵל, יָעֵל
בְּמוֹךְ בְּיִשְׂרָאֵל!

אֵיזָה חֲגִי!

דִּינָה, חֲדָנָה,
גִּילָה, רָנָה,
שִׁיר וּמַחֲוִל
בְּכָל הַמְּדִינָה!

אֵיזָה חֲגִי,
אֵיזָה חֲגִי!
דָּגָל, דָּגָל
עַל כָּל גִּי!

נצחנו!

חִילָּים בָּאִים לַגֶּן

תמי ילדה קטנה. אבל עוֹדָה, הָאֵחַ שֶׁל תמי גדול מאד. הוא הָיָה חִילָּ. כָּל פַּעַם הָיְתָה תמי מְסֻפֶּרֶת לִילָדִים בָּגֶן: „עוֹדָה אָחִי הַגָּדוֹל גְּבוּרִי! הוּא גִלָּחָם בִּנְגֻב...” גַּם אוֹרִי יֵלֵךְ קָטָן וְאַבָּא שָׁלוּ רַב־סֶרֶן. אֶת אַבָּא שֶׁל אוֹרִי הָיוּ רוֹאִים לְפַעְמִים בָּגֶן, כִּי הָיָה בָּא לְקַבֵּל אֶת אוֹרִי הַבִּיתָה, אֲבֵל אֶת הָאֵחַ שֶׁל תמי לֹא רָאוּ הַיִּלָּדִים אֶף פַּעַם. וְלִדְלָה, הַצַּחֲקָנִית, אָמְרָה פַּעַם לְתַמִּי: „וְאוֹלִי בְּכֵלֵל אֵין לָךְ אָחִי?” — „בִּוְקָא יֵשׁ לִי!” נִצְעֲקָה תמי וְכַמְעַט הַחֲלָה לְבָבוֹת. „אֲנִי לָמָּה הוּא לֹא בָּא אֶף פַּעַם לְקַחַת אוֹתָךְ הַבִּיתָה?” — שָׁאַלָה בְּלִיָּה וְכִבֵּר צַחֲקָה. — „כִּי הוּא רָחוּק! כִּי הוּא אֵינְנוּ יָכֹל לַעֲזֹב אֶת הַחֲזוּת, כִּי הוּא הִכִּי גְבוּרִי!” — עָנְתָה תמי וַיֹּתֵר אֶפְלוֹ לֹא רָצְתָה לְדַבֵּר עִם בְּלִיָּה.

יוֹם אֶחָד, הִדְבֵּר הָיָה לְאַחַר חַג הַמִּדְיָנָה, יָשְׁבוּ כָּל הַיִּלָּדִים בַּחֲדָר וְסִפְרוּ לַגִּנָּת עַל הַחַג וְהַחֲגִיגָה, עַל הָרְקוּדִים וְהַשִּׁירִים בְּרַחוּבוֹת, וְכָל כֶּף הִתְלַהְבוּ בְּסִפּוּרֵם, עַד כִּי לֹא הִרְגִּישׁוּ כִּיצַד נִפְתְּחָה הַדֶּלֶת וּבִפְתַּח נִרְאָה בַּחוּר גְּבוּר, חֲסוֹן וְיָפֶה, בְּמַדִּי חָקִי וּשְׁלֹשָׁה עָלִי גֶפֶן לוֹ עַל כַּתְפֵּיו. „סֶרֶן” לָחַשׁ עֲזִי לְחִבְרוֹ, וְלֹא הִסְפִּיקוּ הַיִּלָּדִים לְשַׁאֵל מֶה וּמָה — וּפְתָאם קִפְצָה תמי מִן הַסִּפְסָל, רָצָה לְקַרְאֵת הַסֶּרֶן וּלְפָתָה אֶת צוּאָרוֹ בְּשֵׁתִי יְדִידָה: „עוֹדָה... עוֹדָה!” צַחֲקָה וּבְכָתָה מְרַב שִׂמְחָה... — אֶת רוֹאָה! בְּאַמֶּת יֵשׁ לָהּ אָחוּ! — אָמַר עֲזִי לְבְּלִיָּה.

— נכון שאתה נלחמת בנגב? —
שאל צוי.

— נכון! אבל לא רק אני נלחמתי
שם, גם חברי צורו לי — צחק
עודד מלוא הפה.

— נכון שלכדת טנק שלם?

— נכון שהאיב ברח?

— ונכון שהבחורים שלך גבורים?
כך החלו ממסירים היגדים מטר
שאלות, ועודד עומד וצוחק:

— הי, חבריה, הרי זוהי התקפה

ממש! רואה אני כי רוצים אתם לדעת על המלחמה!

— ודאי, רוצים אנו! — השיבו היגדים במקלה.

— ובכן טוב: אבל לא אספר על החילים שלך, ספורים אלה תקראו
בשתגדלו. אספר לכם על יגדים, כיצד
צורו לנו להלחם ולנצח.

— בוקא יגדים אינם נלחמים! — התעקש צוי.

— אתה טועה, ידידי! — אמר עודד. — הנה

אספר ספור על מוקי אשר צור לתושבי

ירושלים בזה שמצא מים לנצורים הצמאים.

— ספרו ספרו! — קראו היגדים פה אחד.

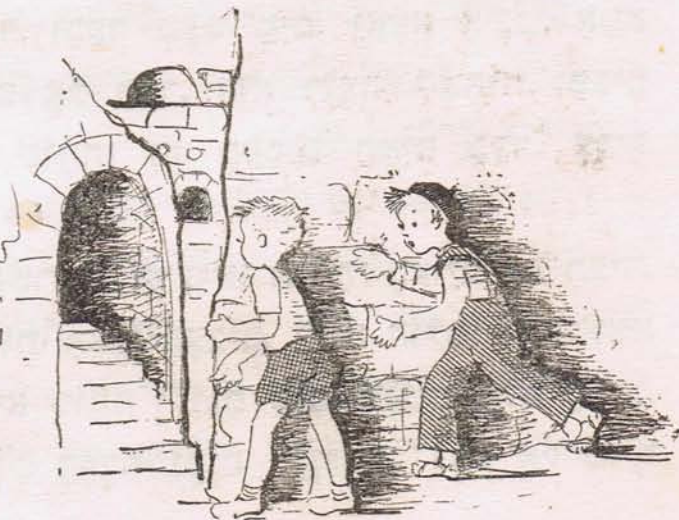
אספר לָכֶם הַיּוֹם, יְלָדִים, ספור על מוקי ועל קאר מים חיים.
 הִיָּה הָיָה הַדָּבָר בַּתְּקוּפָה, שָׁבָה יְרוּשָׁלַּיִם הַיְּתֵה גְצוּרָה: אֵין יוֹצֵא
 וְאֵין בָּא, — וְאָנְלוּ הַמֵּיִם בִּירוּשָׁלַיִם, וְהַבְּרוּיִם אֵינָם מְטַפְּטִים, וְאֲנָשִׁי
 יְרוּשָׁלַיִם צָמְאִים עַד מָאֵד.
 כִּי הָאוֹיֵב חָשַׁב: אִם יִצְמָאוּ אֲנָשִׁי יְרוּשָׁלַיִם, וְאִם יִרְעֲבוּ לָחֶם, —
 יִכְנָעוּ, וְהוּא, הָאוֹיֵב, יִכְבֹּשׁ אֶת הָעִיר.
 אָף לֹא כֵן חָשְׁבוּ אֲנָשִׁי יְרוּשָׁלַיִם הָאֲמִיצִים: אֵין מֵיִם? — אֵין דָּבָר!
 יִשְׁתּוּ אָף מַעַט-מַעַט מִמֵּי הַבּוּרֹת שֶׁבְּאֲדָמָה; אֵין לָחֶם? — אֵין דָּבָר!
 יֵאָכְלוּ אָף פְּרוּסָה בִּדְקָה. כִּי אֲמִיצִים הֵם אֲנָשִׁי יְרוּשָׁלַיִם וְגָמְרוּ אָמַר
 לָהֶגֶן עַל עִיר הַבִּירָה, הִיא יְרוּשָׁלַיִם.
 וְגַם מוֹקֵי שִׁלְנוּ הַגֵּר בִּירוּשָׁלַיִם, גַּם הוּא אֲמִיץ, כָּכֵל הַיְּלָדִים. יֵשׁ
 מוֹקֵי צָמָא מָאֵד, וּבִבִּית כֹּד, וּבַכֹּד מַעַט מֵיִם, וְאִבָּא אֵינְנוּ, אֲמָא
 גַּם הִיא אֵינְנָה, וּמוֹקֵי נִגָּשׁ אֶל הַכֹּד, הוּא רוֹצֵה לְשִׁתּוֹת, מִבֵּיט
 בַּמֵּיִם הַצְּלוּלִים אָף אֵינְנוּ שׁוֹתֶיה! הֵן מַעַטִּים הַמֵּיִם בַּכֹּד, צָרִיף
 לְהִשָּׁאִיר לָאֲמָא, לָאֲבָא.
 יֵיזְלָה אֶחָד, הָיָה זֶה לֵיזְלָה, אֲשֶׁר בּוֹ הִרְעִישׁוּ תוֹתְחֵי הָאוֹיֵב אֶת הָעִיר,
 יֵשֶׁן מוֹקֵי בְּמִטָּתוֹ לֵיד קִירוֹת הָאֶבֶן הָעֲבִים, וְהוּא חוֹלֵם: וְהִנֵּה הוּא
 אֲצֵל דוֹדָתוֹ בְּתֵל-אֲבִיב, וְהוּא שׁוֹתֶה וְלוֹגֵם מֵיִם צוֹנְנִים מִלֹּא הִפָּה...
 וּפִתְאֻם נִפְתַּחַת הַדָּלֶת וְאֵל הַחֹדֶר נִכְנָס וְקוֹן-וְקוֹן, נִגָּשׁ אֶל מוֹקֵי
 וְאוֹמֵר לוֹ:

„בני, רצונך לשתות — פנה אל הקצר הגדולה אשר מאחורי בית-
הכנסת, ושם, מתחת לאבן, תמצא באר מים חיים.“
כך אמר הזקן ונעלם.

קפץ מוקי מן המטה, לבש את בגדיו ויצא את הבית. ובחוץ רועמים
התותחים, יורות המרגמות. ומוקי שלנו, איננו מפחד, הוא רץ מהר
לבית השני, שם גר חברו עזי ודופק על החלון: „פתח, עזי, פתח!“
עכשו צועדים כבר שנים ברחובות ירושלים, ואחריהם שלשה,
וארבעה. את כל ילדי השכונה העיר מוקי: „באו אחרי!“ הולכים
הילדים ברחוב, ליד הקירות, לבד יראו אותם צלפי האויב המצליפים
כדורים ממרומי הר-ציון. הולכים הילדים ומגיעים עד תצר בית-
הכנסת. ובתצר, בפנה — אבן גדולה.

— הבה נגליל את האבן ממקומה! — מפקד מוקי.
— לא נובל, כי כבדה היא! — אומר אחד הילדים.

— „יכל נובל!“ קורא מוקי.
ומתיצבים כלם בשורה,
מנסים לגל את האבן,
והאבן כבדה מאד, והילדים
קטנות, אף אמיצות —
סוף-סוף הזינו את האבן
ולפני הילדים באר, באר
מים חיים.

„מים! מים!“ — קוראים הילדים בשמחה. ומוקי מביא דלי עם חבל
 ארוך, משלשל את החבל למטה ומעלה דלי מים.
 „שתו, ילדים, שתו לרונה, ואמר נשקה את כל תושבי ירושלים!“

ובבקר? מה היה בבקר? אל נא תשאלו, ילדים! צהלה ברחובות
 ירושלים! עוברים ילדים, מצלצלים בפעמון וקוראים: „הוי כל צמא
 לכו למים!“

ועוזבות נשים את ילדיהן ורצות אל הבאר, ועוזבים בעלי מלאכה
 את מלאכתם ורצים אל הבאר, וחוזרים האנשים שמחים הביתה
 ואומרים: „אשרינו, כי ילדים באלה לנו!“

אותו יום נמו במטותיהם ילדים רחוצים ונקיים. וגם מוקי ישן
 במטתו ציף, אך מרצה:

הנה עזר לאנשי ירושלים
 האמיצים לעמד בפני
 האויב.

והוא מהרהר על אותו סבא
 אשר נגלה לו בתלמו.
 אוֹלֵי תגידו לי, אִתָּם,
 ילדים, מי הוא סבא זה?

ושאבתם מים בששון ממצגיני הישועה!

הרוד של דלגיה — אף הוא חיל
הוא בא לנן וספר את הספור על הטנק בדלגיה

ערב שבת היה.

הרדיו הכריז על המדינה שלנו.

אנחנו, כל אנשי דלגיה, התאספנו בחדר-האכל הגדול, הדלקנו את
מנורת השבת, זו בצלל שבעת הקנים, וקראנו מן התנף.
עוד אנו מזמרים — והנה כבה האור במנורה הזפה שלנו. החשיף
בדלגיה כלה. ידענו: זאת היא ההתחלה. האויב שוגא אור, האויב
אוהב חשף. התפזרנו כל אחד אל פנתו ותפלה בלב: מי יתן
ויצבר הכל בשלום.

לילה ירד על דלגיה, ליל אביב חם ונעים.

בא הבקר, שמש-שבת זורחת על כל העמק והכל שזו ושקט.
אמרנו: ננסה תמרון. ימהרו הידדים אל המקלטים והמגנים אל
העמדות, אל החפירות:

וכן היה. בשעה אשר בדיוק היה כל אחד במקומו. הכל עבר בסדר
גמור. — והנה פתאם רעם ועוד רעם, פגזי התותחים התחילו לרדת
על דלגיה.

מבהלות התרוממו להקות גדולות של צפרי שיר;

געו הפרות ברפת ומשכו בשרשרות;

רקעו הסוסים בארנה, קאף על השפתים;

נבהלו העופות בלול והרימו קול קרקור גדול. אנחנו את נשקנו

אחזנו בידים כח וידענו: לא נוזז מכאן! כי על דלגיה נגן!

עמד תעמד דגננה!

פתאם זמזום מעל לראשינו: „אירון!”

קול גפץ אדיר נשמע, רעדה האדמה תחתינו, נתכסינו עפר. הוצאנו
את ראשינו — והתחלחנו. שני הבתים הסמוכים לדשא עמדו
הצפים הרוסים...

בקר אחד עמדה מירה עם המשקפת על מגדל המים ותרה את
הסביבה. ראתה: מן הקרים גולשים טנקים נוראים אל שדות
העמק, והודיעה באלחוט למתגוננים. אף הנה נהרס מתקן האלחוט.
עמד שם יחזקאל, הוא הנער זריז מארנבת. רץ הנער מעמדה
לעמדה והודיע: טנקים באים!
זריף להודיע גם לכנרת — אף האויב מפציץ את הגשר על הירדן
ואי אפשר לעבר.

וכבר מתיצבת שרה ואומרת:

— אני אעבר בשחיה את הירדן, אני אמסר את הידיעה!
המפקד כותב פתק, שם בתוף בקבוק, סוגר בפקק ומוסר לשרה.
רצה שרה בתעלות, זחלה בשדות עד אשר הגיעה אל חוף הירדן.
ילדי דגננה שחגנים טובים הם. עברה שרה את הירדן, ביד אחת
חתרה וביד השנייה אחזה בבקבוק. כך עברה שרה את הירדן.
אף הנה הגיעו הטנקים. עלו על הגדר, קרעו את חוטי הפיל בקורי
עכביש וטנק אחד גדול הנה מתקרב למשק... ובתעלה שוכבים
שלום ויהודה.

קרא שלום: „יהודה, מה עוד נחכה? לא נברחו! לא נוזו מפה!“
 ושלום תפס את בקבוק הפלֶא ונרק ישר אל מול הטנק. לצג החיל
 אשר בתוף הטנק, צחק צחוק פרא גדול.
 אף עבר רגע והוא כבר לא צחק. כי התנפץ הבקבוק והדליק את
 הטנק. לקח יהודה ונרק אף הוא את בקבוק הפלֶא שבִידו, הבקבוק
 התלקח ואש אחרת בכל הטנק והימה להבה אחת גדולה.
 ראו האויבים ומהרו לברח אל ההרים, ולנו הימה הקרוחה.
 אז ידע כל איש בדגניה: נצִלנו ונצחֵנו!

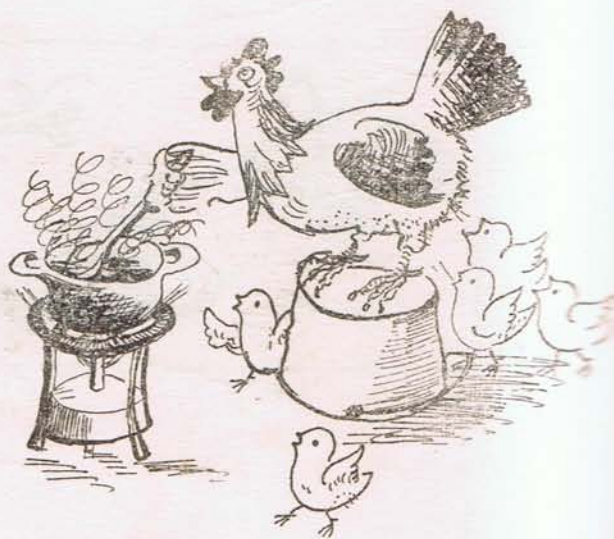

אדון פרבל התג'ים

שְׁמָעָה זֹאת פִּרְנָגְלָת
וּמִהֲרָה לְהַכִּין בִּיָּסָה שֶׁל סֵלֶת,
וְהַדּוֹגָרֶת
מִיָּד הִתְחִילָה מְקַרְקֶרֶת:
„בֵּד, בֵּד, ק־לַחַת!
בְּשָׁעָה טוֹבָה, מְצַלַחַת!
כֹּף זֶה יָפֶה, כֹּף זֶה נָכוֹן –
תָּשׁוּב בָּזֶר שֶׁל נֶצְחוֹנוֹ”
שָׁמְעוּ הָאֲפֻרֹּחִים,
הִתְחִילוּ מְצַיִצִים, בּוֹכִים:
– צִי-צִי, אָבָא שְׁלֵנוּ,
מִי זֶה יִטְפֹּל בָּנוּ?
מִי זֶה עֲלִינוּ פֹה יִשְׁמַר
מִפְּנֵי הַכָּלָב וְהַחֲמֹר?

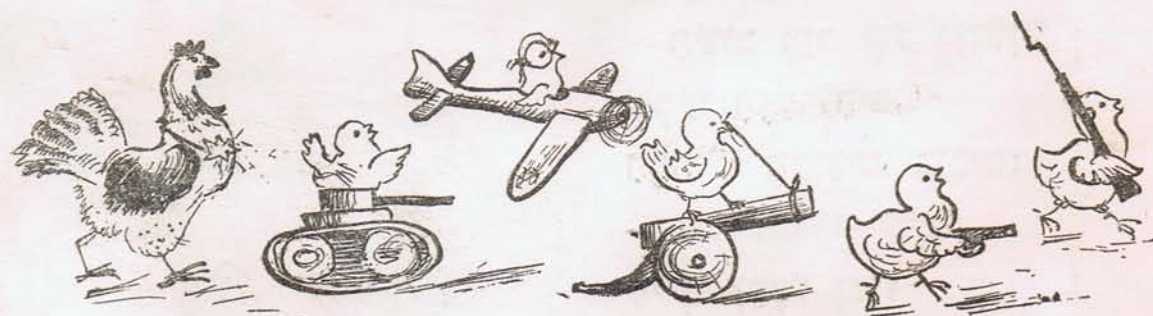
הַפִּרְנָגֶל –
אֲדוֹן פִּרְבֵּל –
עָלָה עַל רֹאשׁ טְרִינוֹ,
קָרָא וְהִכְרִיז:
„הוּ, קוֹ-קוֹ-רִיקוֹ, הַקֶּשֶׁבָּה!
הֵן הַתְּגִיסְתִּי לְצָבָא!
מֵדִים אֶלְבֵּשׁ
וְסִמֵּל עַל הַדָּשׁ,
רוֹבָה אֶרְכִּיב –
פִּיף! פִּיף!
פִּיף עַל יָמִין,
פִּיף עַל שְׂמָאל –
הִישׁ חֲסִין
כְּמוֹנִי, פִּרְנָגֶל!”

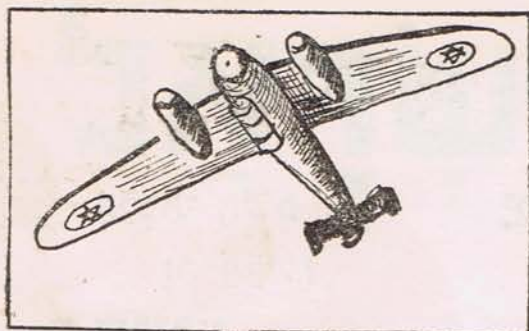

ואל תצעקו-קו-קו!
 המלחמה אף תגמר,
 אשוב הביתה חיש מהר,
 ומתנות לכם אביא
 מלא הפרמיל שלי:

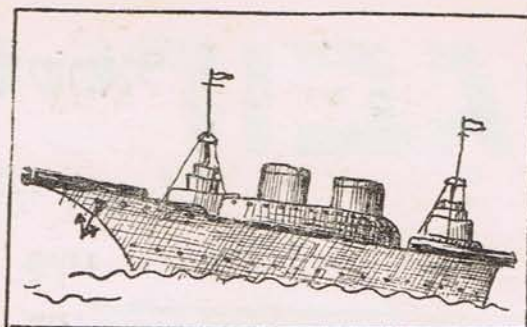
ומי ישגים על הדור
 מפני הפן והתור?
 ענה הפרנגל: „קו-קו-רי-קו!
 אל תצעקו-קו-קו!
 אל נא תבכו-כו-כו!

לאפרח הלכן —
 רובה קטן;
 לצהב — אקדח;
 לאדם — תותח;
 מטוס — לשחרר;
 וטנק — למנומר;
 ולאמא הדוגרת —
 כוכב עם סרט!

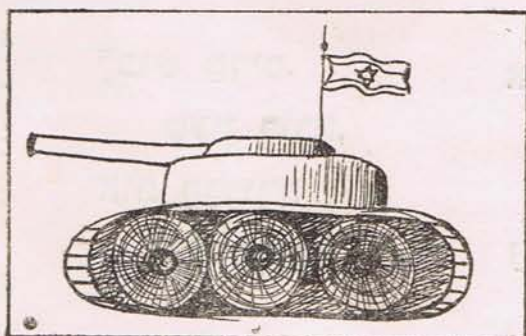

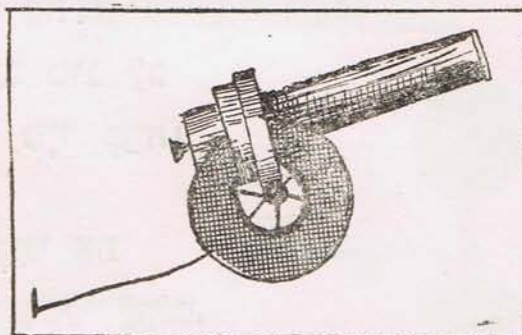
אווירון

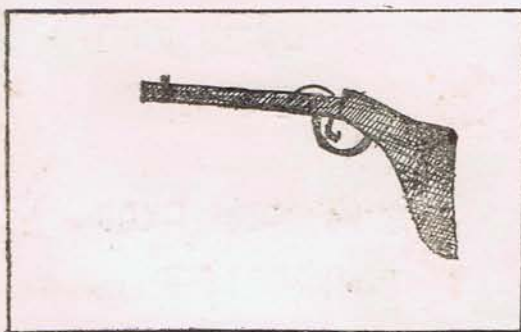
אנייה

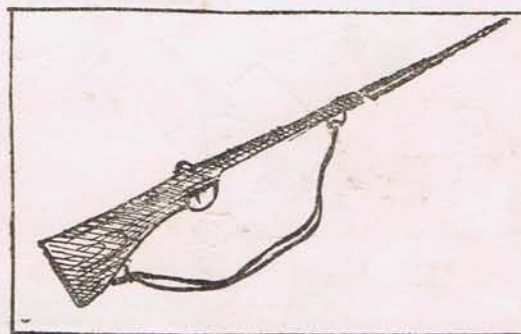
טנק

תותח

פistola

רובה

חיל אנִי ביִשְׂרָאֵל

זֵרִיתִי חֵישׁ

פִּיף!

פִּף!

טח!

טח!

אוֹיֵב מוֹג לָב

מִיד בָּרַח!

הַנִּפְתִּי אֶת

דָּגְלִי לָרוֹם,

הַקִּיצוֹתִי —

זֶה הָלֹם...

הַלִּמְתִּי הָלֹם

זֶה הַלִּיל!

חֵיל אֲנִי

בִּישְׂרָאֵל.

לְבוֹשׁ מַדִּים,

טָעוֹן רוֹבָה,

אוֹת הַגְּבוּרָה

עַל הַחֲזָה.

שָׁלְחוּ אוֹתִי

אֶל הַמִּשְׁלֵט,

רְחוֹק אֵי-שָׁם

לֵיד אֵילָת.

פֶּתָאם אוֹיֵב

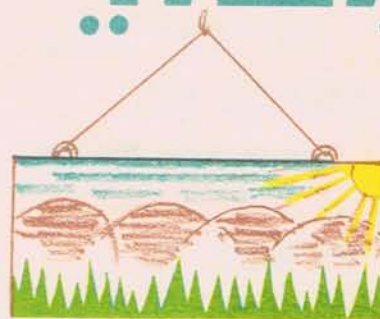
בָּא וְהִתְקִיף,

אֶת הַמִּשְׁלֵט

רָצָה לְהִתְקִיף.

גבורי ישראל

שְׁמֵ שׁוֹן הַ גְּבוּר

גבור הִיָּה שְׁמֵשׁוֹן,	יָצָא יָצָא שְׁמֵשׁוֹן
גבור גָּדוֹל בָּעָם;	לְתוֹר שָׂדֶה וְנִיר.
כְּמָהוּ לֹא הִיָּה,	וּפְתַע לְקִרְאָתוֹ
כְּמָהוּ עוֹד לֹא קָם.	הִנֵּה שׁוֹאֵג כְּפִיר!
הָיוּ עֵינָיִם לוֹ —	וּשְׁתֵּי עֵינָיו דּוֹלְקוֹת
שְׁתֵּי שְׁמֵשׁוֹת יָפוֹת;	וּמִזְנַק לְטָרֶף...
וְשָׁבַע עַל רֹאשׁוֹ	שְׁמֵשׁוֹן — יָדוֹ רִיקָה,
הִנְהִיבוּ מִחֲלָפוֹת.	אֵין חֶרֶב לוֹ לְשִׁלָּף — — —
וּשְׁתֵּי יָדָיִם לוֹ —	לֹא הִתְמַהֵּמָה שְׁמֵשׁוֹן.
יָדֵי בְּרוֹץ וְעֶשֶׂת. —	יֶאֱפֵץ כְּהֶרֶף-עֵין,
שְׁמֵשׁוֹן גִּלְחָם גִּלְחָם	אֲחוֹ בִּזְקֵן הַכְּפִיר
בְּלִי כֹל חֵץ וְקֶשֶׁת!	וְכֵה שִׁסְעוֹ לְשָׁנָיִם!

בְּיָמֵם הָהֵם הִצִּיקוּ הַכְּלָשִׁתִּים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל. מָה עָשָׂה
שְׁמֵשׁוֹן? הִלָּךְ וְצָד שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שׁוֹעֲלִים, קָשָׁר אוֹתָם
וְנָב אֵל וְנָב וְשָׁם לִפְיֶד-אֵשׁ אֶחָד בֵּין שְׁנֵי הַנְּבֹטֹת בְּתוֹךְ
וְשִׁלַּח אוֹתָם בְּשָׂדוֹת פְּלִשְׁתִּים — וְכָל הַתְּבוּאָה אֲשֶׁר
בְּשָׂדוֹת גִּשְׁרָפָה.

דְּבֹרָה הַנְּבִיאָה

לְפָנַי הִרְבֵּה מְאֹד שָׁנִים הָיְתָה אִשָּׁה נִפְלְאָה בְּיִשְׂרָאֵל, דְּבֹרָה הַנְּבִיאָה.
וְהָיְתָה דְּבֹרָה יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תְּמָר בְּהַר אֶפְרַיִם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאִים
אֵלֶיהָ לְמִשְׁפָּט. כִּי יָרִיבוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים וְהָלְכוּ וּבָאוּ אֵל דְּבֹרָה הַנְּבִיאָה
וְהָיְתָה דְּבֹרָה שׁוֹמֶצֶת אֶת טַעֲנוֹתֵיהֶם וְשׁוֹפֶטֶת בֵּינֵיהֶם. הִיוּ הָאֲנָשִׁים
שׁוֹמְעִים אֶת דְּבַר דְּבֹרָה וְעוֹשִׂים כְּמִצְוֹתָהּ.

יוֹם אֶחָד, וּדְבֹרָה יוֹשֶׁבֶת מִתַּחַת לְתֶמֶר — וְהִנֵּה אַנְשִׁים רַבִּים אָצִים-
רָצִים וּפְנִיָּהֶם מְבֹהָלוֹת וּנְשִׁימָתָם כְּבֹדָה: „דְּבֹרָה הַנְּבִיאָה, הֲצִילִי!”
הוֹשִׁיבָה דְּבֹרָה אֶת הָאֲנָשִׁים סְבִיבָהּ, הִשְׁקָתָה אוֹתָם מִיַּם צוֹנָגִים
וְאֶחָד שָׁמְעָה דְּבָרֵיהֶם. פָּתַח הָאֶחָד וְאָמַר:

„זִבִּין מִלֶּךְ כְּנָעַן שָׁלַח תַּשַּׁע מֵאוֹת רֶכֶב בָּרוֹץ בְּיַד סִיסְרָא שָׂר צָבָאוֹ,
וְהוּא מֵצִיק לָנוּ עַד מְאֹד. הִנֵּה עוֹבְרִים כָּלִי הָרֶכֶב עַל שְׂדוֹתֵינוּ,
רוֹמְסִים אֶת תְּבוֹאוֹתֵינוּ, מְשַׁתּוֹלְלִים בִּילְדֵינוּ, לֹא נוֹכֵל לְשֹׂאת עוֹד!”
שָׁמְעָה דְּבֹרָה אֶת דְּבָרֵי הָאֲנָשִׁים וְקָרָאָה:

„מִהְרֹ וְקָרְאוּ אֵלַי אֶת בָּרַק בֶּן אֲבִינֵצִם.”

„מִי הוּא בָרַק בֶּן אֲבִינֵצִם?” שָׁאֲלוּ הָאֲנָשִׁים.

„גִּבּוֹר חֵיל הוּא וְהוּא גָּר בְּקֶדֶשׁ נִפְתָּלִי, אוֹצוּ רוּצוּ וְהִבִּיאוּהוּ אֵלַי!”
מִהְרֹ הָאֲנָשִׁים וּבָאוּ אֵל בָּרַק בֶּן אֲבִינֵצִם וְאָמְרוּ לוֹ:

„דְּבֹרָה הַנְּבִיאָה שָׁלְחָה אוֹתָנוּ. עֲלֶיךָ לָבֹא לְהִתְיַצֵּב לְפָנֶיהָ!”

לָקַח בָּרַק אֶת תְּרִמִּילוֹ וְהִלָּךְ אֵל דְּבֹרָה. וְהִיא יוֹשֶׁבֶת מִתַּחַת לְתֶמֶר.
קָרָאָה וְאָמְרָה:

"בָּרַק בֶּן אֲבִינֵעַם, לֵךְ וְקַח עִמָּךְ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ וְצֵא לְהִלָּחֵם בְּסִיסְרָא."

נִבְהֵל בָּרַק: "מִי אֲנִי כִי אֵצֵא לְהִלָּחֵם עִם סִיסְרָא? לֹא אֵלֶיךָ!"
"הֲלוֹךְ תֵּלֶךְ כִּי צוִיתִיךָ!" — קָרָא דְבוּרָה.
אָמַר בָּרַק: "אִם תִּלְכִּי עִמִּי — אֵלֶיךָ; וְאִם לֹא תִלְכִּי עִמִּי — לֹא אֵלֶיךָ!"
"טוֹב, — הִסְכִּימָה דְבוּרָה — אֵלֶיךָ עִמָּךְ!"

וּדְבוּרָה קָמָה, חָגְרָה אֹף הִיא אֶת נִשְׁקָהּ וְיִצְאָה עִם בָּרַק בֶּן אֲבִינֵעַם לְהִלָּחֵם בְּסִיסְרָא. וּבָרַק עָלָה עַל הַר תְּבוֹר וְקָרָא מְשֹׁם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
"מִי בָחוּר גְּבוּר־כַּח וְאִמִּיץ לָב — אֵלַי!"

הִתְאָסְפוּ וּבָאוּ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים בָּחוּרִים בְּנֵי חַיִל וְיִצְאוּ לְהִלָּחֵם בְּצִבְאָה סִיסְרָא. וּדְבוּרָה וּבָרַק הוֹלְכִים לְפָנֶיהֶם.

שָׁמַע סִיסְרָא, אָסַף מִיָּד אֶת תְּשֻׁעַ מֵאוֹת רָכָב הַבְּרִזִּי וְיִצָּא לְקִרְאֵת דְבוּרָה וּבָרַק — וְהִנֵּה פֶתָאֵם הִתְנַפְּלוּ עָלָיו בָּחוּרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הַגְּבוּרִים, וְהִתְקִיפוּ אֶת מַחֲנֶהוּ. נִבְהֵלוּ אַנְשֵׁי סִיסְרָא וּבָרַחוּ, גַּם סִיסְרָא קָפֵץ מֵעַל הַמָּרְכָבָה, נָס בְּרַגְלָיו וּבָרַח... אֹף בָּרַק וְאִנְשָׁיו הַגְּבוּרִים רָדְפוּ אַחֲרֵי הָרָכָב וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד אֲשֶׁר הִפִּילוּ אֶת כָּל מַחֲנֶה סִיסְרָא לְפִי חֶרֶב, לֹא נִשְׁאַר עַד אֶחָד.

שָׁמְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הַנִּצְחוֹן הַגָּדוֹל, וּדְבוּרָה וּבָרַק שָׂרוּ עִם כָּל הָעָם:

עוֹרִי, עוֹרִי, דְבוּרָה,

עוֹרִי, עוֹרִי, וּבָרַי שִׁירִי:

קוֹם, בָּרַק בֶּן אֲבִינֵעַם

קוֹם, בָּרַק, גְּבוּר אֲדִירִי:

דוד הנער וגלית הענק

המפתחים:

במאי, גלית, דוד, שאול, בנות ישראל.

הבמאי:

גרימה-נא את המסר, תראו כיצד דוד נצח
כי עת לפתח במשחק. את הפלשתי — גלית-ענק.

גלית:

אני גלית, אני גלית,
לי עז וגבה, בן-פלשת,
ולבושי — מי זה יעז
שריון וכובע. אצלי לגשת?

חגית חדה, אם יש בכם
לי ביזים, גבור אל-פחד,
כידון נחשת, ירד אלי —
בין הכתפים. נלחם יחד!

(פונה והולך)

שאול:

מי לנו פה גבור חזק,
יצא לקראת גלית-ענק?
אשר יכה את הנבל —
אתן לו את בתי מיכל!

דוד:

יְחִי שְׂאוֹל מִלְכִּי לְעַד —
אֲנִי אֶכֶּה אֶת זֶה גִּלְיָת!

שאוֹל:

אַתָּה? אַתָּה? כֹּל כֹּף קָטָן?
בֶּן מִי אַתָּה, בַּחֹר אֲדַמּוֹן?

דוד:

אָבִי יִשִּׁי

מִשְׁדּוֹת בֵּית לָחֶם,
רוּעָה אֲנִי,

יִלְקוּט עַל שְׂכָם.
דוד שְׁמִי,

נֶגֶן יוֹדֵעַ,
וְלַמֶּטְרָה

אֲנִי קוֹלֵעַ.

שאוֹל:

דוד, דוד, אַתָּה קָטָן,
גִּלְיָת עֲנָק וְלוֹ בִּידוֹן!

דוד:

אֲנִי דוד רוּעָה הַצֹּאן,
אֵין חֶרֶב לִי וְאֵין בִּידוֹן.

בֶּק קָלַע לִי פֹה בִּיִּלְקוּט
וְאָבִן וּמִקֵּל פָּשׁוּט.

הִכִּיתִי פַעַם אֶת הַלֵּב,
שָׁבָא לְעֶדֶר שֶׁה לְסֹחֵב,
וְגַם הִפְלֵתִי אֶת הָאָרֶץ,
מִבֵּין שְׁנֵי הַצִּלְתִּי גְדִי.

שאוֹל (מִסִּיר מִצִּיּוֹ כוֹבֵעוֹ וְחָרְבוֹ וּמוֹשִׁיט לְדוֹד):

דוד, חֲבֹשׁ אֶת

כוֹבֵעַ הַנְּחָשֶׁת

וְאֶת הַחֶרֶב נָא חֲגֹר,
לְמַעַן תִּרְאֶה גִבּוֹר!

דוד (לְיוֹבֵשׁ, אֵף מִיָּד הוּא מְסִירָם):

מִלְכִּי מִלְכִּי, הוֹ הֶרֶף, הֶרֶף!
מָה לִּי כוֹבֵעַ וּמָה לִּי חֶרֶב!

הַקָּלַע לִי וְאָבִן — יֵי,

הִנֵּה תִרְאֶה מִי בֶן יִשִּׁי!

גִּלְיָת (מוֹסִיפֵצ):

אֲנִי גִלְיָת

בֶּן פִּלְשֶׁת,

מִי זֶה יָצָא

אֵלַי לְגִשֶּׁת?

אִם יֵשׁ בָּכֶם

גִּבּוֹר אֶל-פָּחַד,

יֵרֵד אֵלַי —

וְנִלָּחֶם יַחַד!

דוד (יוצא לקראתו)

אני!

גלית (צוּק):

חַם, גבור בישראל

ונשק לו בול-עץ. מקל.

הקלב אני — הו גמד,

כי באת במקל ביד?

דוד:

גלית, גלית,

אתה צנק -

אך עוד מעט

ולא תצחק.

אתה בא אלי

בשריון,

אתה בא אלי

בכידון,

ואני —

ראה זה פלא,

בא אליך

באבן וקלע — — —

הו!

(גלית נוסף)

בנות ישראל (בתים ובמחולות):

כה לחי,

בן ישי. —

הו, הידר!

זה דוד,

הוא השמיד

את גלית!

דוד

מגן

ג ב ו ר י י ש ר א ל

מלך

שמשון

בֶּרֶכְכָּבָא רוֹכֵב עַל אֲרִיָּה

אִישׁ גִּבּוֹר הָיָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בֶּרֶכְכָּבָא שְׁמוֹ.
הָיָה בֶּרֶכְכָּבָא גִבּוֹר בְּאֲרֵי וְעִינָיו דִּלְקוּ בְּכּוֹכְבִּים.
וְגִדּוֹד גִּבּוֹרִים הָיָה לְבֶרֶכְכָּבָא, אֲשֶׁר נִלְחַם בְּרוֹמָאִים הָרָעִים.

פַּעַם עָזַב בֶּרֶכְכָּבָא אֶת גִּדּוּדוֹ וַיֵּצֵא יְחִידִי לְטִיֵּל בַּיַּעַר.
פָּתָאם יָצְאוּ מִבֵּין הָעֵצִים גִּדּוּדִים רוֹמָאִים, הִקִּיפוּ אֶת בֶּרֶכְכָּבָא,
לְקַחוּ וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ.
אָמַר הַמֶּלֶךְ אֶל בֶּרֶכְכָּבָא:

— אַתָּה הוּא בֶּרֶכְכָּבָא גִבּוֹר יִשְׂרָאֵל? אִם בְּאַמַּת גִּבּוֹר אַתָּה —
יָצָא וְהִלָּחֵם עִם הָאֲרִיָּה שְׁלִי בַזִּירָה.
וְהַמֶּלֶךְ צִוָּה לְפָתַח אֶת כְּלוֹב הָאֲרִיָּה.

זָנַק הָאֲרִיָּה מִתּוֹךְ הַכְּלוֹב, רָאָה אֶת בֶּרֶכְכָּבָא — פָּעַר אֶת פִּיו וְקָפַץ אֵלָיו.
אֵף בֶּרֶכְכָּבָא לֹא זָז מִמְּקוֹמוֹ. הוּא עָמַד זָקוּף וְהִבִּיט בְּעֵינֵי כּוֹכְבִּים
אֶל הָאֲרִיָּה.

נִבְהַל הָאֲרִיָּה וְנָסוּג אַחֲזָר.

פַּעַם שְׁנִית קָפַץ הָאֲרִיָּה —

שׁוּב הִבִּיט אֵלָיו בֶּרֶכְכָּבָא, וְהָאֲרִיָּה פָּחַד לָגֶשֶׁת אֵלָיו.

בַּפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית הִתְבַּרְּגוּ הָאֲרִיָּה מְאֹד. הוּא חָבֵט בְּזַנְבּוֹ עַל הָאֶרֶץ,
שָׂאג שְׂאָגָה גְּדוּלָּה וְקָפַץ לְהִתְנַפֵּל עַל בֶּרֶכְכָּבָא.
בְּרָגַע זֶה הָרִים בֶּרֶכְכָּבָא אֶת יָדוֹ וְקָרָא: רַבִּץ!

האַרְיִה גְּבֵהַל וְרַבֵּץ עַל מְקוֹמוֹ.
 עָלָה בֶּרֶכְכָּבָא עַל גַּב הָאֲרִיָּה, אָחִיו בִּרְעָמְתוֹ וְקָרָא:
 — קַפֵּץ וְרוֹץ!

הַתְּרוּמָם הָאֲרִיָּה, שָׂאג שְׂאָגָה גְּדוּלָּה וְקַפֵּץ מֵעַל לְפֶתַח הַגֶּדֶר, קַפֵּץ
 מֵעַל כָּל הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עָמְדוּ מִסְבִּיב, קַפֵּץ וְרוֹץ עַל הָרִים וּגְבָעוֹת —
 וּבֶרֶכְכָּבָא רוֹכֵב עַל גִּבּוֹ.

כָּכָה חֲזַר בֶּרֶכְכָּבָא אֶל גְּדוּדוֹ כְּשֶׁהוּא רוֹכֵב עַל הָאֲרִיָּה.

מְשִׁירֵי הַשּׁוֹמְרִים

א

שׁוֹמֵר דֹּא יָנוּם,
 שׁוֹמֵר דֹּא יִישָׁן!
 הִנֵּה דֹא יָנוּם וְדֹא יִישָׁן
 שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל!

ג

גִּידוֹ, הַגְּלִילִים,
 גִּבּוֹרֵי הַחִיל,
 שִׁישׁוֹ וְשִׁמְחוֹ
 יוֹמָם וְלַיְלָה!

ב

אֵל יִבְנֶה הַגְּלִיל!
 אֵל יִבְנֶה הַגְּלִיל!
 אֲדִיר יִבְנֶה הַגְּלִיל,
 בָּרוּךְ יִבְנֶה הַגְּלִיל!

אָרִי - הָאָבִן

א

ובמקום אשר ישאג הארנה, שם ברע-
רבץ - ולא קם.
ומסביב לו הרים, הרים, הרים...
רבץ הארנה, הביט בעצב אל אשר
מסביב לו, עד אשר רבו עיניו, נדרם
והפך לאבן...
אך לבו נשאר חי.

ב

שנים רבות עברו, גשמים נדרו עליו,
רוחות פזרו עליו חול ואבק וכמו אותו
לבלי הבירו עוד -
ויהי לסלע. סלע-פרא.
עברו שנים רבות, רבות - - -
פתאם התחיל לב הארנה דופק בקרבן;
הוא הרגיש כי האדמה מתחתיו רועדת.
- אדמה-אדמתיו - פנה אליה הארנה -
מה קרה אותך ולמה את רועדת כך?
ספרה האדמה:
- רועדת אני מגיל: בחורים ובחורות
מבני ישראל עלו וקאו אלי מן הגולה.
- ומה הם עושים? - שאל הארנה.
- שרים הם! - ענתה האדמה.
- שרים?
- שרים וחורשים, שרים וגושעים, שרים
ובונים. הנה המל המי והפורס אשר
הקימו!
- וגבור יש בהם? - שאל הארנה.

לפני שנים רבות הנה הדבר.
ארנה גדול נראה בארץ-ישראל, רעמתו
פרועה, עיניו בוערות והוא מקפץ בקורים
ובעמקים, משוטט בשדות וביערות.
ובלילה, בהיות שקט מסביב, הנה פורץ
בשאגה אדירה בקול רעם אדיר ותוק.
ואז היו האנשים מתעוררים משנתם
בפחד ומהלכים הקטנים מקיצים בתרדה.
מיהו הארנה הנה? מה לו כי ישאג?
ולמה זה הוא משוטט בארץ במחפש
דבר-מה?
הכל יודעים מיהו הארנה הנה. הוא
הארנה אשר רכב עליו בר-בוקבא הגבור
ונלחם ברומאים, וכאשר עלה בר-בוקבא
השמימה להאיר בין בוכבים, נשאר
הארנה לבדו.
עמד הארנה ושאג:
- מיהו הגבור אשר יעלה וירכב עלי
להלחם ברומאים?
אך לא נמצא גבור כזה. - -
אז יצא הארנה לשוטט בקרים, אולי
ימצא שם גבור כזה! הלך ורכב בארץ,
עד אשר בא אל הרי הנגליל. שם עמד
ושאג.
זאת היתה שאגתו האחרונה. כי אמר:
- לא אפסת את פי עוד ולא אשאג,
עד כי יופיע גבור בישראל!

— בָּלֶם גְּבוּרִים! — עֲנֵתָה הָאֲדָמָה. — אֵךְ
הַגְּבוּר שֶׁבְּכֻלָּם הוּא יוֹסֵף הַגִּלְיָלִי.
שָׁמַע הָאֲרֶנֶה וְשָׁמַח:
— הִנֵּה קָם הַגְּבוּר! הִנֵּה הוֹפִיעַ!
וְאֶפְרַיִם שָׁסוּר־רַחְפוֹ מִמַּעַל לוֹ וְהֵן שָׁרוֹת
וּמִצְעָצְפוֹת.
— אֶפְרַיִם חִבִּיבוֹת! מָה אַתָּן שָׁרוֹת וּמָה
אַתָּן מִצְעָצְפוֹת?
עָנוּ הַבָּעֲרִים:
— צִי־צִי־צִי! — קָם גְּבוּר בַּגִּלְיָל, יוֹסֵף
הַגִּלְיָלִי! צִי־צִי־צִי — חָכֵם הוּא! צִי־
צִי — חֲרוּץ הוּא! בְּיוֹם הוּא עוֹבֵד,
חוֹרֵשׁ וְזוֹרַע, וּבַלְיָלָה שׁוֹמֵר הוּא, שׁוֹמֵר
הַגִּלְיָל — צִי־צִי־צִי!
לֵב הָאֲרֶנֶה הִתְחִיל דּוֹפֵק בּוֹ בְּחֻקָּה:
— הִנֵּה קָם הַגְּבוּר. הִנֵּה הוֹפִיעַ!
וְהָאֲרֶנֶה רָבַע וַחֲכָה לַגְּבוּר כִּי יָבוֹא אֵלָיו.

ג

הִנֵּה לִילָה.
רוּחוֹת חֲלָפוּ בְּקוֹל וּלְלָה.
— מָה קָרָה, רוּחוֹת? — שָׁאֵל הָאֲרֶנֶה —
סִפְרוּ לִי!
סִפְרוּ הַרוּחוֹת עַל כְּנָפֵי־שׁוֹרְדִים אֲשֶׁר
הִתְנַפְּלוּ עַל הַמֶּל לְהַחֲרִיבוֹ וּלְהַרְגוֹ אֶת
אֲנָשָׁיו. אֵךְ הַבַּחֲוָרִים הַגְּבוּרִים וְהַבַּחֲוָרוֹת
הָאֲמִיצוֹת נִלְחָמוּ בַּשׁוֹרְדִים וְלֹא נִתְּנוּ
לָהֶם לְנִשְׁתָּה.

— וְהַגְּבוּר? — שָׁאֵל הָאֲרֶנֶה. — אִי יוֹסֵף
הַגְּבוּר?

— הַגְּבוּר נִלְחָם! כָּל הַחֲבָרִים נִקְצְעוּ,
רַק הַגְּבוּר נִשְׁאַר יְחִידִי, אַחֵד בְּנֶגֶד
הַרְבֵּה פוֹרְעִים, בְּיָד אֶמֶת בְּנֶגֶד הַרְבֵּה-
הַרְבֵּה יְדִיִּם. הוּא נִלְחָם בָּהֶם — וְנִצַּח
אוֹתָם! אֵךְ בְּרִנֵּעַ אֲשֶׁר נִצַּח — נִקְצְעַת וְנִפְלָ...
וְהַרוּחוֹת חֲלָפוּ הִלָּאָה בְּקוֹל וּלְלָה.

— נִפְלָ! — נֶאֱנַח הָאֲרֶנֶה.
עוֹד שָׁעָה רַבָּה רָבַע הָאֲרֶנֶה דּוֹמֵם וְשׁוֹמֵק.
בְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה הִתְחִיל לֵב הָאֲרֶנֶה דּוֹפֵק
מָאֵד.

הוּא הִתְעוֹרֵר, עָקַר אֶת רִגְלָיו מִמְּקוֹם
רַבְצוֹ, נָעַר בְּחֻקָּה אֶת תַּלְתְּלֵי רַעְמָתוֹ,
נָרַק מִעֲלָיו אֶת הַחוֹל וְהָאֶבֶק אֲשֶׁר דָּבְקוֹ
בּוֹ — וַיְהִי שׁוֹב לָאֲרֶנֶה סִי, אֲדִיר וְחָזָק.
אִזּוֹ קָם וְהִלָּךְ.

בִּשְׁקֵט וּבְנֶאֱוֹן אָעֵד עַד הַמְּקוֹם שֶׁם נִפְלָ
יוֹסֵף הַגְּבוּר — וְעָמַד.

מִתַּח צִנְאוֹ וְשִׁאֵג שִׁאֲנָה גְדוֹלָה, אֲשֶׁר
הִתְנַלְנְלָה בְּרַעַם עַל כָּל הַהָרִים מִסְבִּיב.
אַחֵר רָבַע, עֵינָיו כָּבוּ וְשׁוֹב הִפְךָ וַיְהִי
לֵא כֵן.

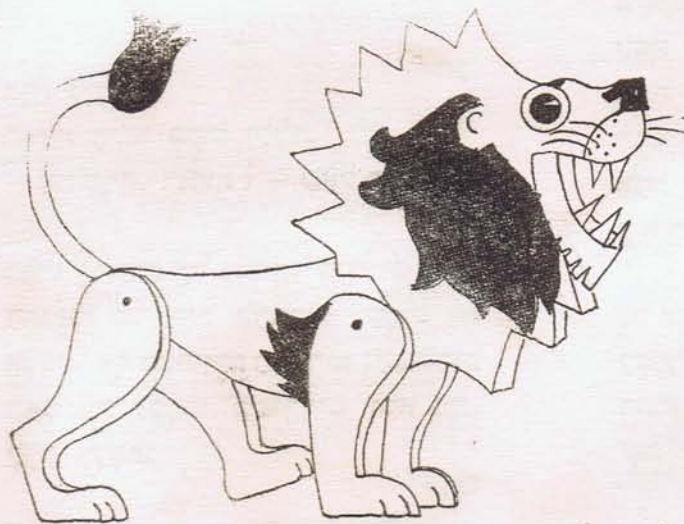
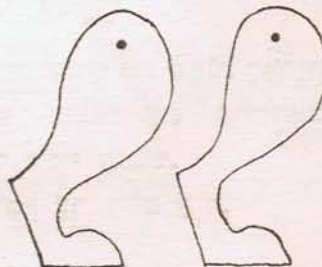
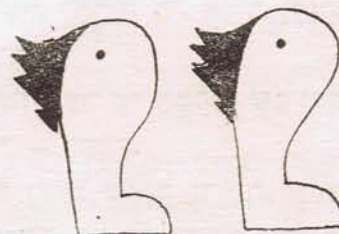
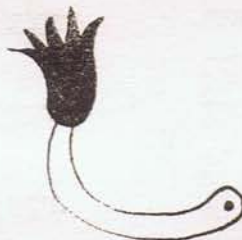
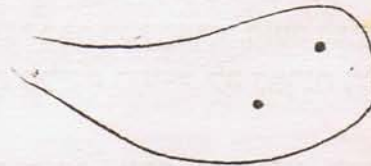
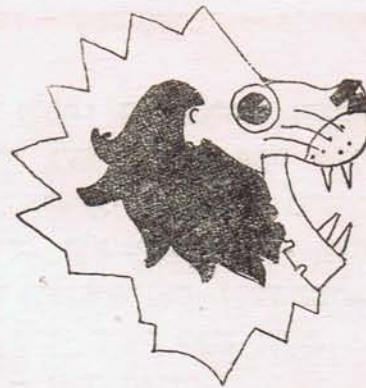
•

כָּל אֲנָשֵׁי הַגִּלְיָל שָׁמְעוּ אֶת שִׁאֲנַת הָאֲרֶנֶה.
לְמַחֲרָת בָּאוּ וּמָצְאוּ אֶת אֲרִי־הָאֶבֶן
רוֹבֵץ עַל יַד יוֹסֵף הַגְּבוּר.
שֵׁם הוּא רוֹבֵץ עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

צל האריה

שמשון היה גבור בנודאי,
אשר התנפל על האריה הסי
ושם אותו לשנים.
טף ראו את זה «הגבור» יוקר,
אשר מצא בף של נגר
ושליו בדיו אריה מצנר
ונזר אותו במקשרים:
ראש, גופה, וזנב,
ושני זוגות בגזים...

מי חכם ויכל -
יקח דבק ומכחל,
יספר את החלקים, -
את האריה על בגדיו וקיסו

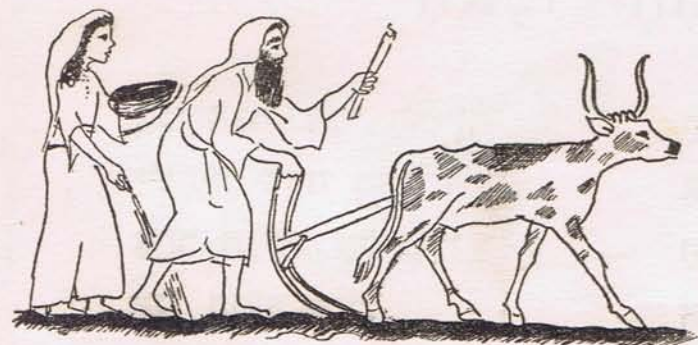
לַחֵם לֹא כָּל

סבא מספר:

לפני הרבה-הרבה שנים, חי ילד אחד. הוא לא גר בבית, כי אז לא ידעו בני האדם לבנות להם בתים. הוא חי במערה. כשהיה קר לו התעטף בעור של חיה. מה אכל הילד הזה? הוא היה יוצא אל היער לקט גרגירים ואגוזים או פירות שונים. אבא של הילד היה מביא לפעמים דגים מן הנהר ואכלו אותם חיים, כי לא ידעו כיצד מבשלים אכל, לא ידעו אפילו כיצד מדליקים מדורה. יום אחד שפסף הילד אבן באבן, פתאם ראה ניצוצות נמזים, ואז הניח ליד הניצוצות שבבים, וכך הדלקה המדורה הראשונה. ואז, בפעם הראשונה, נסו האנשים לבשל את האכל שלהם. אחר כך המציאו את החץ ואת הקשת ויצאו בהם לציד.

אין למדו בני האדם לחרש את האדמה? תחלה היו חופרים גומה ושמים בה את הזרע, אחר כך למדו לחרש את האדמה במחרשה קטנה כשהשור הולך לפניהם. ויום אחד למדו לטחון את השבבים לקמח ולאפות להם.

בארץ סין יוצא האבן הסיני אל השדה, הוא, אשתו והילדים שלו, ובשדה מוצף כלו מים, הם שותלים את הארז.

כֹּךְ הָיָה כְּכֹר לְבָנֵי הָאָדָם לֶחֶם וְאֵרֶז, בִּשָּׁר וְדָגִים. עֲתָה הֵיוּ חֲסֵרִים
 סֶכֶר. פַּעַם יָצָא אֶחָד הַיְלָדִים לַשָּׂדֶה וּמָצָא קִנֵּי סֶכֶר מְתוּקִים. מָצָץ
 מֵהֶם וּמָצָץ וְהֵבִיא אֶת הַקֶּנֶה הַבִּיתָה. סָחַט הָאֵב אֶת הַמִּיץ מִהַקֶּנֶה
 וְהֵכִין מִמֶּנּוּ סֶכֶר לְהִמָּתִיק בּוֹ אֶת הַמֶּאֱכָלִים. בְּזֶמֶן מֵאַחֵר יוֹתֵר לָמְדוּ
 הָאֲנָשִׁים לְהֵכִין סֶכֶר גַּם מִסֶּלֶק. אַחֵר לָמְדוּ לְסָחַט שֶׁמֶן מִזֵּיתִים
 וּמִגִּרְעִינִים שׁוֹנִים. אַךְ בְּלִי מִלַּח הָיָה הָאֵכָל תַּפְלֵי, וְכֹךְ גִּלּוּ הָאֲנָשִׁים
 בְּמַעֲמָקֵי הָאָדָמָה מְכָרוֹת מִלַּח, גְּבִישִׁים מְלֻוּחִים, שֶׁמֶהֶם הֵכִינוּ אַחֲרֵי-
 כֵן אֶת הַמִּלַּח.

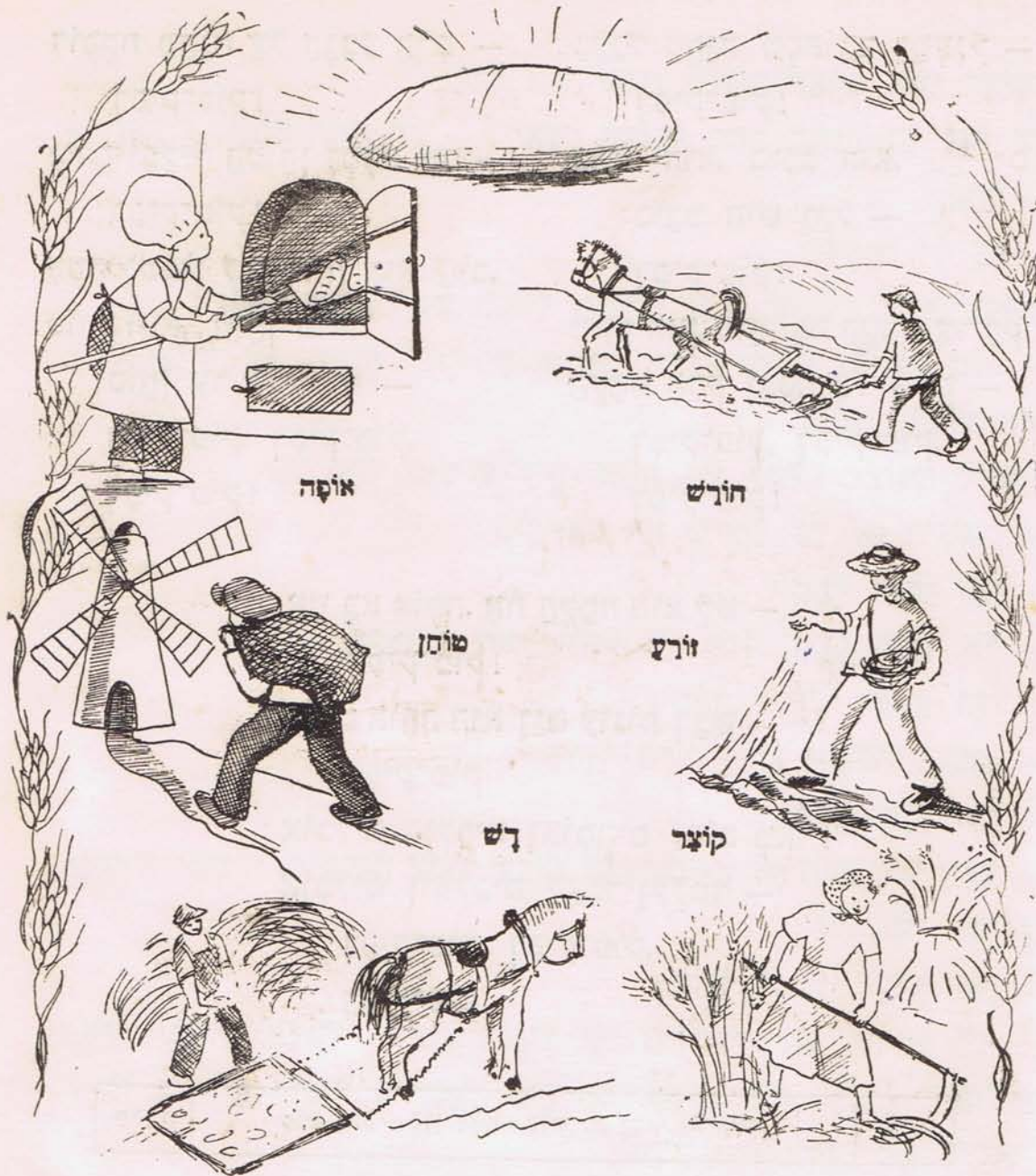

הָאֵכָר הַחֲרוּץ

הֵנָּה כָּכָה, הֵנָּה כָּכָה
 אֵכָר לְחֶרֶשׁ יוֹדֵעַ!
 הֵנָּה כָּכָה, הֵנָּה כָּכָה
 אֵכָר חֲטָה זוֹרֵעַ!

אֲנִי אֵכָר, אֵכָר חֲרוּץ,
 יֵשׁ לִי שָׂדֶה נְחֻמָּד!
 אַחֵר הִגֵּשְׁם אֶל שְׂדֵי
 אֲנִי הוֹלֵךְ מִיָּד.

פת - לֶחֶם

דוּ פֶּקֶת טַחֲנָה

דוֹפֵקֶת טַחֲנָה עַל הַגֶּבַע הָרָם —

דפיק-פוק!

בַּיּוֹם וּבַלַּיִל הַטּוֹחַן נִמְצָא שָׁם —

דפיק-פוק!

חֲטָה וְשִׁפּוּן שָׁם טוֹחֵן הוּא קָרָב,

טוֹחֵן הוּא, טוֹחֵן הוּא,

טוֹחֵן עַד בְּלִי סוֹף —

דפיק-פוק, דפיק-פוק,

דפיק-פוק!

גלגל טחנה מסתובב במעגל —

דפיק-פוק!

סוֹבֵב הוּא, סוֹבֵב הוּא,

— סוֹבֵב חַיִּשׁ וְקָל —

דפיק-פוק!

טוֹחֵן הוּא, טוֹחֵן אֶת הַקֶּמַח עַד דָּק.

הַקָּמַח הַדֵּק יֵאָסֵף אֶל הַשָּׂק —

דַּפִּיק-פּוֹק, דַּפִּיק-פּוֹק,

דפיק-פוק!

אֲנִי בָּא אוֹפֶה, אֶת הַקֶּמַח הוּא לֵשׁ —

דפיק-פוק!

וְלָחֶם אוֹמֶה הוּא וְגַם עוֹגוֹת דָּבֶשׁ —

דפיק-פוק

אֹכְלִים הִלָּדִים וְאוֹמְרִים „טוֹב מְאֹד!“

אֹכְלִים וְהוֹלְכִים לַעֲבֹד וּלְלַמֵּד —

דפיק-פוק, דפיק-פוק,

דפיק-פוק

ח'ד'ה	אָבן, אָבן - געבן געזאגט: זייער בן גאָט'ס אָל'ס נשק!	קמח
-------	--	-----

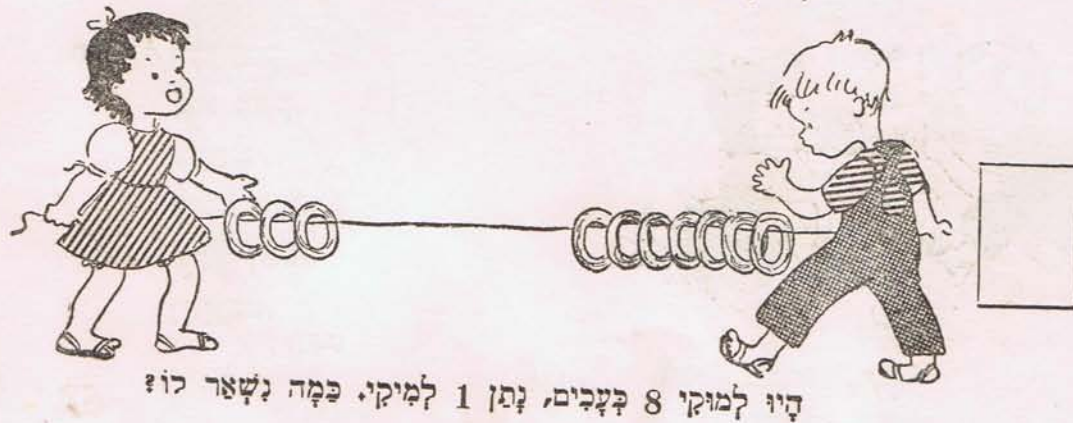
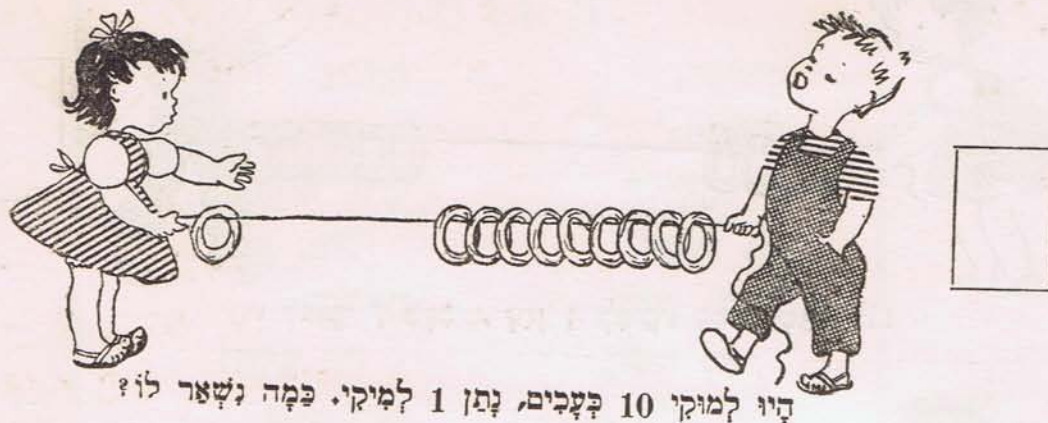
מעשה בזאב שרצה לאכל לחם

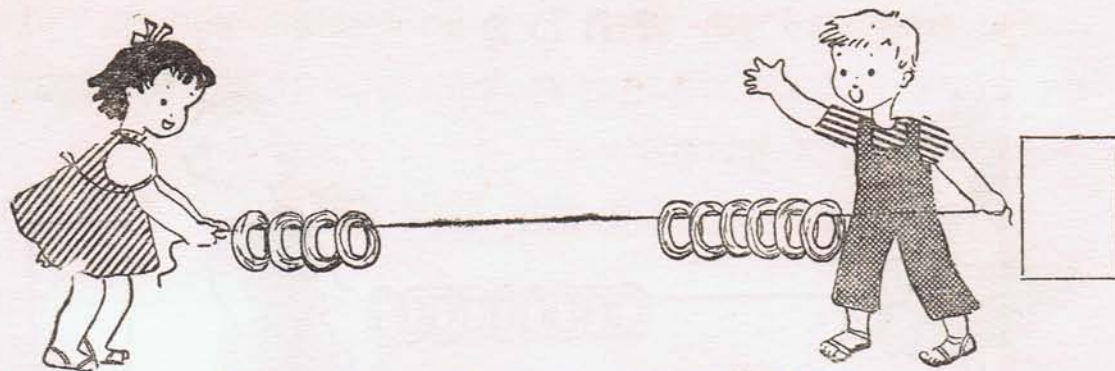
הקוצר ישב בפאת השדה וסעד את לבו.
בא זאב מן היער, קרב לקוצר ושאל: — מה אתה אוכל, בן-אדם?
— לחם.
— תן לי ואטעם.
הקוצר פרס מלחמו ונתן פרוסה לזאב. אבל הזאב ואמר:
— טוב הלחם! הייתי רוצה שיהיה לי לחם תמיד, אף אינני יודע
איך עושים אותו.
התחיל הקוצר ללמד את הזאב איך עושים לחם:
— ראשית כל יש לחרש את האדמה.
— ואז יהיה לחם?
— לא, חכה קצת. קדם יש לשדד את האדמה.
— ואז אפשר לאכל לחם?
— המתן, המתן! צריך קדם לזרע.
— ואז יהיה לחם?
— צדין לא. חכה עד אשר יקלט הזרע, יצלו הנבטים, יצמחו, יוריקו,
יגביהו, ישתבלו...
— ואז אפשר לאכל לחם?
— אל תחפז! את השבלים יש לקצר תחלה, לאלם אלמות, ואת
האלמות לערוף עצמים-עצמים. את העצמים ליבש בשמש ואחר
להוביל את התבואה הגרנה.

— ואז אכל לֶחֶם לְשִׁבְעָה!
 — לֵא, הִמָּתֵן מַעַט-קֶט! צְרִיךְ לְדוֹשׁ אֶת הַתְּבוּאָה, אַחֵר כִּי לֹא־סָף
 אֶת הַגִּרְעִינִים, לְהִבִּיא אוֹתָם לַטַּחֲנָה, לְטַחֵן אוֹתָם עַד אֲשֶׁר יִהְיוּ לְקֻמָּחַ.
 — הִנֵּה, אִזְּ אֲמַלֵּא אֶת בִּטְנִי!
 — עֲדִין לֵא, חֲכֵה! מִן הַקֻּמָּח עֲלִיךָ לְדוֹשׁ בָּצֵק, וְכֹאֲשֶׁר יַעֲלֶה יִכֶּה
 הַבָּצֵק, תֵּאָכֶה...
 — וַיִּהְיֶה לֶחֶם?
 — כֵּן, יִהְיֶה לֶחֶם, וְאִזְּ תוּכַל לֶאֱכֹלוֹ.
 שָׁקַע הַזָּאֵב בְּמַחְשָׁבוֹת וְאָמַר:
 — קִשָּׁה הַמִּלֵּאכָה וְאַרְכָּה. אֵינֶנִּי רוֹצֶה בְּלֶחֶם כָּזֶה...
 וְהַזָּאֵב חֲזַר אֶל הַיַּעַר לְטֹרֵף טֹרְף.

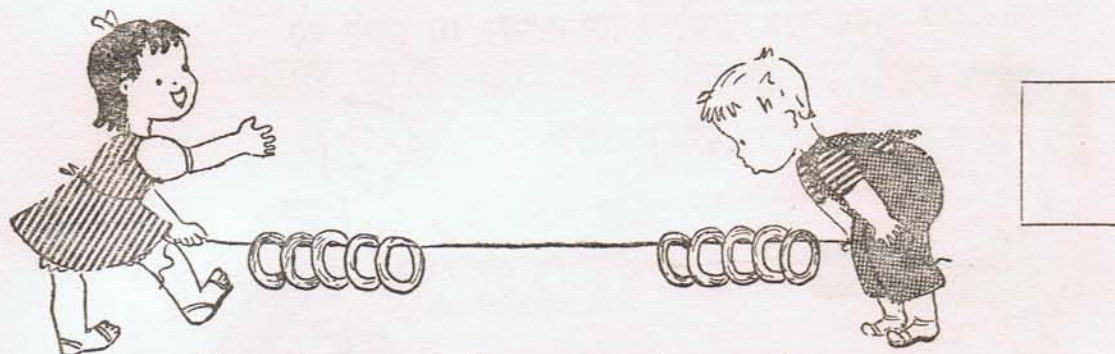

כמה ?

היו למוקי 7 קעבים, נתן 1 למיקי. כמה נשאר לו?

היו למוקי 6 קעבים, נתן 1 למיקי. כמה נשאר לו?

סידה: לָדָן וְדָק
יָצָא מִשְׁקִי,
בִּינְתוֹם
נִרְטַב בְּמוֹם,
זָקֵנָם לֹאשׁ
וְהַתִּנְיָשׁ.
(לָהֶם)

ה א ו פ ה

התנור	האופה,
חם כּאש!	האופה,
קום, אופה,	כּל הלינה
קום, אפה!	פת אופה.
המרדה,	קמח, קמח —
רד צלה!	מן השק,
עוד מצט	מים, מים —
תהיה פת,	צק, צק, צק.
וחלות	הבצק —
לשבת!	לוש-לוש-לוש,

— שלום, מר צמח!
 מה על כתפיה?
 — שק קמח!
 — תנפה?
 — כן!
 — תלוש?
 — כן!
 — תאפה?
 — כן!
 — מה?
 — לביקה שובה ומתוקה
 לקבור מן התנקה!

פְּרִוּיָּה

הִיָּה הַיְּתָה יִלְדָּה קִטְנָה וְשָׁמָּה בְּרוּרָה, וְקָרְאוּ לָהּ פְּרוּרָה. וְלָמָּה
קָרְאוּ לָהּ פְּרוּרָה? מִשּׁוּם שֶׁהַיְּתָה אוֹהֶבֶת לְפֹרֵר אֶת לַחֲמֵה פְּרוּרִים-
פְּרוּרִים וְלִזְרוֹק עַל הָאָרֶץ.

הָיוּ אָבָא וְאִמָּא מְדַבְּרִים עַל לֵב הַיִּלְדָּה:

— לֹא טוֹב אֶת עוֹשָׂה, בְּרוּרָה! הֲלָחֶם גִּתָּן לֹאֲכִילָהּ וְאִסּוּר לְפֹרְרוֹ
וְלִזְרוֹקוֹ עַל הָאָרֶץ.

אָבָא וְאִמָּא מְדַבְּרִים וְהַיִּלְדָּה עוֹשָׂה אֶת שְׁלָהּ.

לֹא יָדְעוּ הַהוֹרִים מַה לַּעֲשׂוֹת.

בַּיּוֹם אֶחָד בָּא הַדּוֹד מִן הַמוֹשָׁבָה. הִזְמִינוּ אוֹתוֹ לְאַרוּחַת הַצִּהָרִים.
יָשְׁבוּ כָלֶם וְאָכְלוּ, וּבְרוּרָה יָשְׁבָה וּפָרְרָה אֶת הֲלָחֶם.

רָאָה הַדּוֹד וְהִנֵּה כָּל הַרְצָפָה מִתַּחַת לְשִׁלְחָן מִלֵּאָה פְּרוּרִים. שָׂאָל:
— בְּשִׁבְלִי מִי מְפֹרֶרֶת בְּרוּרָה אֶת הֲלָחֶם? אֵינֶנִּי רוֹאָה פֹּה לֹא
צִפְרִים וְלֹא תַרְנַגְלוֹת?

סִפְרוּ הַהוֹרִים לַדּוֹד אֶת צִרְתָּ לָבֶם. שָׁמַע הַדּוֹד וְאָמַר:

— בּוֹשָׁה לִזְלוֹל בְּלָחֶם, שְׁעוֹלָה לָנוּ בַּעֲבוּדָה רַבָּה וְקִשָּׁה!

— לֹא קִשָּׂה כָלָל לַעֲשׂוֹת לָחֶם! — עָנְתָה בְּרוּרָה — רְאִיתִי בְּעֵינַי
אֵיךְ הָאוֹפָה אוֹפֶה לָחֶם. כָּלָל וְכָלָל לֹא קִשָּׂה!

— אֶת אֵינֶנִּי יוֹדַעַת וְלָכֵן אֶת אוֹמֶרֶת, "לֹא קִשָּׂה". — עָנָה הַדּוֹד —

אִם רוֹצֶה אֶת — אֲסַפֵּר לָךְ כִּיצַד מְכִינִים לָחֶם.

הַיִּלְדָּה הִסְכִּימָה וְהַדּוֹד הִחֵל לְסַפֵּר:

— לראשונה באה עננה קלה ויצאה לטייל בשמים. אחריה באה עוד
 עננה ועוד עננה. מכל הצדדים באו והיו לעננה אחת שחורה.
 ופתאום התחילה להרעים בקול־י-קולות ולשפף דמעות...
 — גשם! — קראה היורה — אבל איזה הלחם?
 — חבי, ברוריה! — ענה הדוד — לא כל כך מהר בא הלחם. שמעי!
 שתתה האדמה. ובצאת השמש יצאו האפרים לטייל אל השדות
 וחתכו בסכינים את האדמה לרצועות ארכות. אחר כך סרקו אותה
 במסרק של ברזל, ולבסוף פזרו על הפצעים...
 — אני יודעת! — צחקה ברוריה — חרשו את האדמה במחרשה, שדרו
 במשדרה וזרעו וזרעוני חטה...
 — צדקת! — אמר הדוד — אבל הלחם עוד לא בא. שמעי עוד:
 שכבו להם וזרעוני החטה באדמה וישנו. וכאשר הקיצו היה כל
 השדה מכסה עשב ירק. עברו ימים, עברו שבועות, חדשים עברו.
 העשבים גדלו והבשילו שבילים.
 „שבילים, שבילים, תנו להם!“
 התנועעו השבילים הנה והנה ולחם לא נתנו.
 יצאו כל האפרים למלחמה על השבילים בקרבות...
 — קצרו את התבואה! — קראה ברוריה.
 — אבל לחם עוד לא היה. קשרו האפרים את השבילים לאלמות וקראו:
 „אלמות אלמות, תנו להם!“ ולא נתנו.
 חבטו האפרים על ראשי האלמות...
 — דשו ויצאו גרעינים... — אמרה ברוריה. והדוד המשיך:

— אָמְרוּ הָאֲכָרִים: „גִּרְעִינִים, גִּרְעִינִים, תָּנוּ לָחֶם!“
 עָנוּ הַגִּרְעִינִים: „אִם תּוֹבִילּוּ אוֹתָנוּ אֶל זֶה שֵׁשׁ לֹא אַרְבַּע כֶּנָּפִים
 וְאִינוּ יוֹדֵעַ לָעוֹף — גִּתֵּן לָכֶם לָחֶם.
 — טַחֲנֵת רוּחַ! — נִחֲשָׁה הַיִּלְדָּה.
 — נִחֲשָׁתָּ וּמָצָאתָ! — אָמַר הַדּוֹד — אִךְ הַלָּחֶם אֵינְנוּ עוֹד, כִּי אִם קָמַח.
 „קָמַח, קָמַח, תֵּן לָחֶם!“
 עָנָה הַקָּמַח: אִם יָבֹא אִישׁ, אֲשֶׁר שְׂרוּוֹלָיו מְפַשְׁלִים וְלָבוֹשׁ סָגוּר —
 אֲתֵן לָחֶם!“
 — הָאוֹפָה! הָאוֹפָה! — קָפְצָה הַיִּלְדָּה.
 אִךְ לֹא הָאוֹפָה בִּלְבָד אָפָה אֶת הַלָּחֶם — אָמַר הַדּוֹד — עֲזְרוּ לִי:
 הַנֶּפֶחַ, הַמִּלּוֹשׁ, הַמֵּאֲזֵנִים, הַמִּרְדָּה וְהַמְטָאטָא...
 — הוֹ-הוֹ — קָרְאָה בְּרוּרָה — כִּמָּה אֲנָשִׁים, בַּעֲלֵי מִלְּאכָה וְכֹלִים רַבִּים
 עֹסְקִים, טָרְחוּ וְיָגְעוּ עַד אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ אֶת הַלָּחֶם מִן הָאָרֶץ — וְאֲנִכִּי
 לֹא יוֹדַעְתִּי!

מֵאֲזֻ חִדְלָה בְּרוּרָה לְפֹרֵר אֶת
 הַלָּחֶם, וְחִדְלוּ לְקַרֵּא לָהּ בְּרוּרָה,
 וְשָׁמָּה הָיָה כְּמִקְדָּם:

„ בְּ ר ו ר י ה . “

בגד ללבש

ה כ ב ש ה ה ק ט נ ה

את הכל עשו מצמר הכבשה,
ובכן, לא כבשה את?
צחקה רחל וענתה אף היא:
— נכון, אמא, נכון!

אמא אמרה לרחל:
— בואי, כבשתי, וגלגל לטייל.
— לא כבשה אני! — התרעמה רחל.
צחקה אמא וענתה:
— הביטי וראי:
את לבושה שמלה —
השמלה היא של צמר;
את לבושה גרבים —
הגרבים הם של צמר;
את לבושה אפודה —
האפודה היא
של צמר;
והכפה על ראשך —
של צמר;
והכפפות על ידיך —
של צמר;
גם המעיל הוא
של צמר —

כּוּשִׁי סִמְבוּ קֶטֶן

הָיָה יֶלֶד קֶטֶן שְׁחֹר וּשְׁמוֹ:

כּוּשִׁי סִמְבוּ.

וְגַם אָמוֹ שְׁחֹרָה וּשְׁמָהּ:

כּוּשִׁית יִמְבוּ.

וְגַם אָבִיו שְׁחֹר וּשְׁמוֹ:

כּוּשִׁי מִמְבוּ.

תִּפְרָה לוֹ אָמוֹ מְעִיל אָדָם וּמִכְנָסִים
כְּחָלִים נְהָדְרִים. וְאַבָּא הֵלֵךְ לַשּׁוּק

וְקָנָה לוֹ שְׁמִשְׁיָה יִרְקָה נְהָדְרָת. לְבֶשׁ כּוּשִׁי
סִמְבוּ אֶת הַמְעִיל הָאָדָם, אֶת הַמִּכְנָסִים הַכְּחָלִים,
לָקַח אֶת הַשְׁמִשְׁיָה הַיִּרְקָה וְהֵלֵךְ לְטִיֵּל אֶל הַיַּעַר.
בָּא נִמְר לְקִרְאָתוֹ וְהוּא נוֹהֵם:

— כּוּשִׁי סִמְבוּ, אֲנִי אֶטְרֹף אוֹתָךְ!

— אֵל, נִמְר, אֵל נָא, אֵל תִּטְרַפְנִי, וְאֲנִי אֶתֵּן לָךְ

אֶת מְעִילִי הָאָדָם.

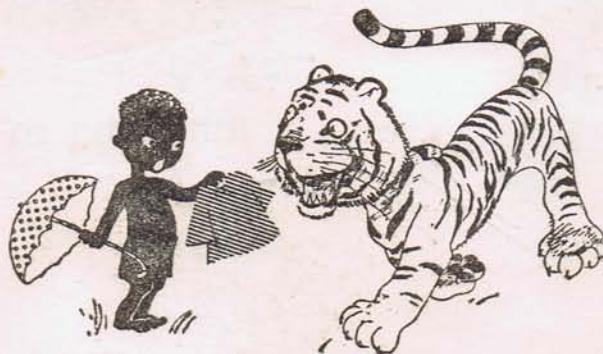
— טוֹב! — נֵהֵם הַנִּמְר.

פָּשַׁט כּוּשִׁי סִמְבוּ אֶת הַמְעִיל

הָאָדָם וְנָתַן אוֹתוֹ לַנִּמְר.

לְבֶשׁ הַנִּמְר אֶת הַמְעִיל הָאָדָם

וְקִרָא:

„אין פֿמונֿי יִפֿה בְּכָל הַיִּצְרֹו“

הָלָךְ כּוֹשֵׁי סִמְבוּ הִלָּאָה וְנִמְר
שְׁנֵי בָּא לְקִרְאָתוֹ וְהוּא נוֹהֵם:
— כּוֹשֵׁי סִמְבוּ, אָטָרְף אוֹתְךָ!

— אַל נָא! — אָמַר סִמְבוּ. — אַל תִּטְרַפְנִי, וְאַנִּי אֶתֵּן לְךָ אֶת מִכְנָסֵי
הַכְּחָלִים.

— טוֹב! — נָהֵם הַנִּמְר.
פָּשַׁט כּוֹשֵׁי סִמְבוּ אֶת הַמִּכְנָסִים
הַכְּחָלִים וְנָתַן אוֹתָם לַנִּמְר.
לְבִשׁ הַנִּמְר אֶת הַמִּכְנָסִים וְקָרָא:
„אין פֿמונֿי יִפֿה בְּכָל הַיִּצְרֹו“

הָלָךְ כּוֹשֵׁי סִמְבוּ הִלָּאָה — וְנִמְר שְׁלִישִׁי בָּא לְקִרְאָתוֹ וְהוּא נוֹהֵם:
— כּוֹשֵׁי סִמְבוּ, אָטָרְף אוֹתְךָ!
— אַל נָא, — בִּקֵּשׁ סִמְבוּ — אַל תִּטְרַפְנִי,
וְאַנִּי אֶתֵּן לְךָ אֶת שְׁמִשְׁתִּי הַיִּרְקָה!
— טוֹב — נָהֵם הַנִּמְר.

מָסַר כּוֹשֵׁי סִמְבוּ אֶת הַמִּטְרָה שְׁלוֹ,
שֶׁשָּׁל אוֹתָהּ הַנִּמְר עַל זַנְבוֹ, וְנָהֵם:
„אין פֿמונֿי יִפֿה בְּכָל הַיִּצְרֹו“

בושי סמבו הקטן-נשאר ערם כלו. טפס ועלה על עץ תמר ובכה.

*

נפגשו שלשת הנמרים על יד עץ

התמר והתחילו מריבים:

אחד אומר:

"אין כמוני יפה בכל היער!"

שני אומר

"אין כמוני יפה בכל היער!"

ושלישי אומר:

"אין כמוני יפה בכל היער!"

רבו, רבו הנמרים, השליכו את הפגדים הזנים מעליהם והתחילו

נושכים זה את זה ורודפים זה אחר זה הרחק-הרחק ביער.

ירד בושי סמבו מעל עץ

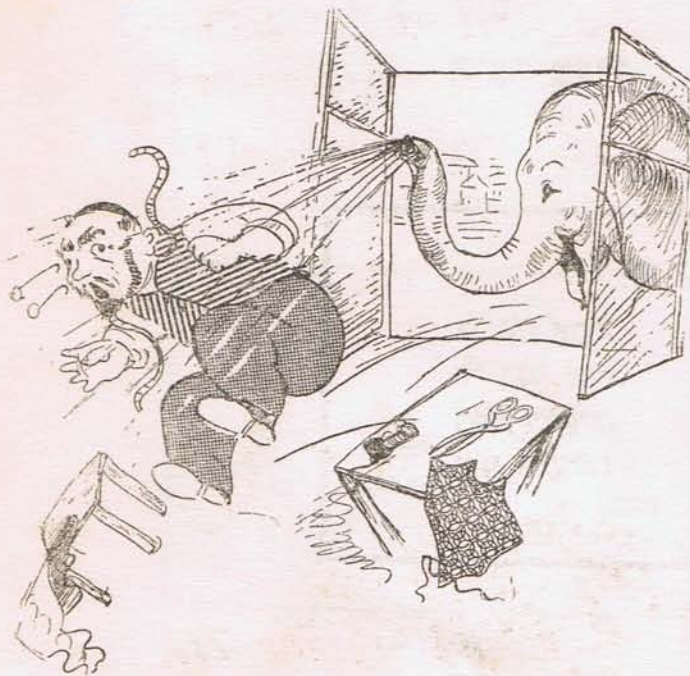
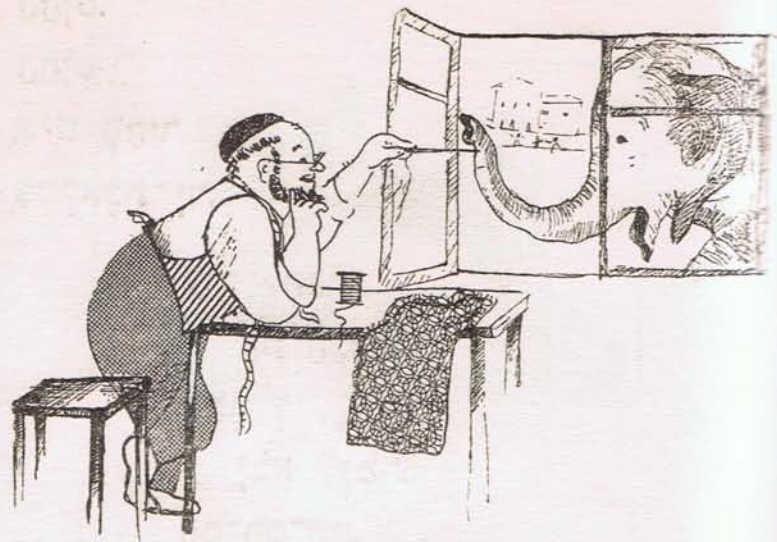
התמר, חטף ולקח את

בגדיו ורץ שמים הביתה.

חֵט לֵץ וּפִיל חָכָם

אָף הַפִּיל, פִּדּוּעַ, גַּם חָכָם,
פִּנָּה וְהֵלֶךְ אֶל הַיָּם,
מֵלֵא חֶטְמוֹ מַיִם, וְשָׁב מִיָּד
אֶל חֲלוֹנוֹ שֶׁל הַחֵט.
רָצָה הַחֵט שְׁגִית סֶכָה לָקַחַת —
וְהִנֵּה — אוֹי — גִּשְׁם אוֹ מְקַלְמַת?
כִּי אֵת כָּל אַפּוֹ הָרִיק הַפִּיל
עַל רֹאשׁ הַחֵט וְעַל הַמַּעֲיֵל...
מָהָר הַחֵט וְחִישׁ הִסְתַּלַּק,
וְהַפִּיל עוֹמֵד, צוֹחֵק וְצוֹחֵק...

עוֹמֵד לוֹ חֵט, מְגַהֵץ לוֹ מַעֲיֵל,
וְהִנֵּה לֵיד חֲלוֹנוֹ עוֹבֵר לוֹ פִּיל.
וְהַפִּיל, פִּדּוּעַ, טוֹב-לֵב וְאַמִּיץ,
הַכְּנִיס אֵת אַפּוֹ בַּחֲלוֹן לְהַצִּיץ.
אָף הַחֵט, אִישׁ רַע וְלֵץ,
הִנִּיחַ מִיָּדוֹ אֵת הַמְּגַהֵץ.
חִישׁ חֲטָף סֶכָה בַּכֶּף
וְדָקָר לַפִּיל בְּקִצָּה הָאֵף...
מָהָר הַפִּיל וְהִסְתַּלַּק,
וְהַחֵט עוֹמֵד, צוֹחֵק וְצוֹחֵק.

ה ח ז ט

החזט,

החזט

איש מהיר

במלאכת-יד.

עוד לתפור

את הכפתור.

המגהץ

יבא לגמר.

חם-חם-חם,

אש-אש-אש-

יָדָה, יָדָה,

תתחדש!

במספרים —

גזיר-גזור!

בחוט ומחט —

תפיר-תפור!

במכונה —

גיל-גליל!

קר חזט

תופר מעיל.

ח י ד ו ת

אני אהר,

אני שנים.

מכל אהר

אעשה שנים.

(מספרים)

לי און אחת,

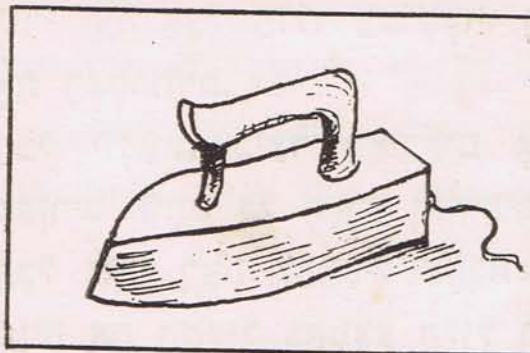
לי רגל אחת.

רגלי דוקרת,

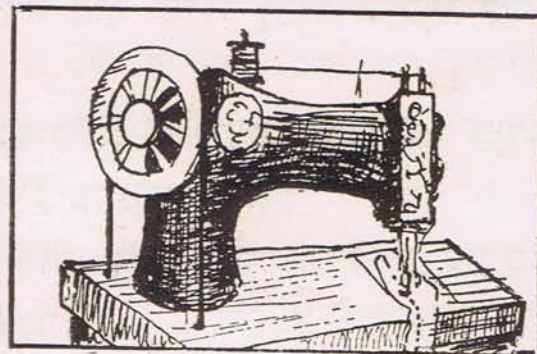
אני תוקרת!

(מחט)

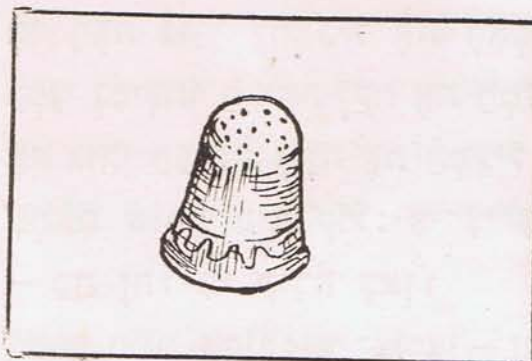
הנה כך תופר תיט!

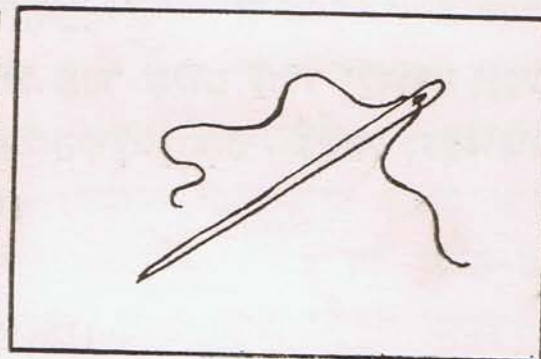
מזהץ

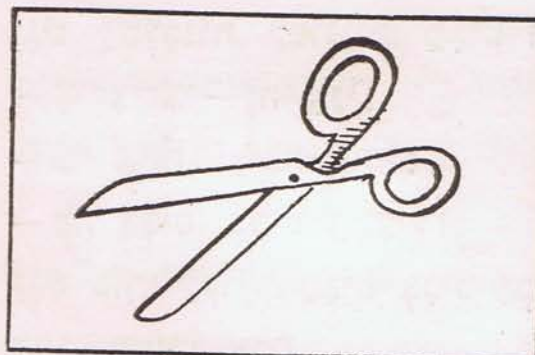
מכונת תפירה

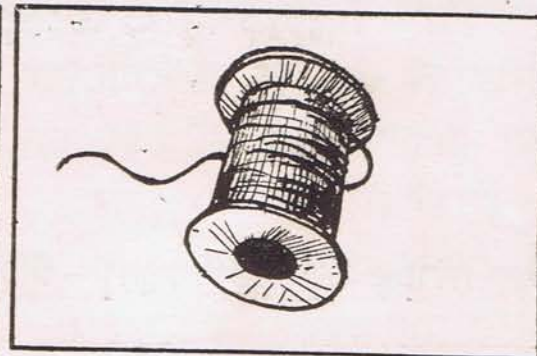
אצבעון

חוט ומחט

מספרים

סליל חוטים

הַאֲפֵרוֹחַ בְּכִיס

גורי הִיָּה אֶצֶל הַדּוֹד בְּמוֹשָׁבָה. רָאָה אִיף הַדּוֹד וְהַדּוּדָה מֵאֲכִילִים
אֶת הַאֲפֵרוֹחִים.

הַכֹּל יוֹדְעִים כִּיצַד מֵאֲכִילִים אֲפֵרוֹחִים: לֹקְחִים גִּרְעוֹנִים כִּיד,
מִפְּנֵי אֹתָם עַל הָאָרֶץ וְקוֹרְאִים: צִי-צִי-צִי!
אֲבֵל גורי רָצָה לְהֵאֱכִיל אַחֶרֶת: הוּא מֵלֵא כִיס מְעִילוֹ גִּרְעוֹנִים,
הֵנִיחַ אֶת הַמְעִיל בְּאִמְצַע הַלּוֹל וְאָמַר:

— אֲפֵרוֹחִים, בְּבִקְשָׁה, הַגִּרְעוֹנִים בְּכִיס, אֵל תִּתְּעָצְלוּ, גִּשּׁוּ וְלִקְטוּ!

כֵּן רָצָה גורי לְהֵאֱכִיל אֶת הַאֲפֵרוֹחִים.

לִפְנֵי נְסִיעָתוֹ הַבֵּיתָה לָקַח אֶת הַמְעִיל, אָמַר שְׁלוֹם לַדּוֹד וְלַדּוּדָה וְנָסַע.
בָּא גורי הַבֵּיתָה, תָּלָה אֶת הַמְעִיל עַל הַקוֹלָב וְהִתְחִיל מְשַׁחֵק בְּצַעְצּוּעָיו.
פְּתָאם שׁוֹמֵעַ הוּא קוֹל: צִי-צִי-צִי!

— מַה זֶה? מִי קוֹרֵא כָּאן?

וְשׁוֹב חוֹזֵר הַקוֹל: צִי-צִי-צִי — זֶה אֲנִי!

קוֹפֵץ גורי לְחִלּוֹן וּמִבֵּית — אֵין אִישׁ. נָגַשׁ לְאָרוֹן וּמִחֹפֶשׁ — אֵין אִישׁ.
נָגַשׁ לְשִׁלְחָנוֹת, לְכוֹנָנִית, מִבֵּית וּמִחֹפֶשׁ. מִי זֶה מְצַפֵּץ?

— צִי-צִי-צִי — זֶה אֲנִי!

— מִי אַתָּה? אֵיפֹה אַתָּה?

— פֹּה בְּכִיס, בְּכִיס הַמְעִיל!

נָגַשׁ גורי לְקוֹלָב, מִבֵּית בְּכִיס הַמְעִיל — וְהִגִּה יוֹשֵׁב שָׁם אֲפֵרוֹחַ קָטָן,
צָהָב, מְקוּרוֹ אָדָם.

— אַפּרֹחַ קטן, פֿיצד בָּאָתָּ לָכָאָן?
— צי-צי-צי — מַצְפָּצֶף הָאָפּרֹחַ — זַרְעוֹנִים לָקַטְתִּי מִן הַכִּיס
מִכָּאָן, וְנִשְׁאַרְתִּי...

מוֹצִיא גוּרִי אֶת הָאָפּרֹחַ, שֶׁם אוֹתוֹ עַל כֶּף יָדוֹ וּמִסְתַּכֵּל: כִּמָּה הוּא
נִחְמָד! אֵין לוֹ עֵדִין פְּרַבֵּלֶת, כְּנָפָיו רַכּוֹת, וְהוּא קָטָן מְאֹד...
— אַל תִּבְכֶּה, אַפּרֹחַ קטן. — אוֹמֵר גוּרִי — מָחָר אֶקַּח אוֹתְךָ לָגֵן
וְתִשָּׂאֵר אִתִּי. יֵשׁ לִי בְּאַמֶּת הַרְבֵּה צַעֲצוּעִים...
אַבֵּל הָאָפּרֹחַ בּוֹכָה:

— צי-צי-צי! אֵינֶנִּי רוֹצֶה צַעֲצוּעִים, הֵן בְּקָרוֹב אֶהְיֶה תְּרַנֵּגֶל, מִי
יִלְמַד אוֹתִי לָקְרֹא קוֹקוּרִיקוֹ? אֲנִי רוֹצֶה לָאָבֹא תְּרַנֵּגֶל וּלְאָמֹא תְּרַנֵּגֶלֶת!
בּוֹכָה הָאָפּרֹחַ וְגוּרִי אֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת בּוֹ. נוֹתֵן הוּא לוֹ מַיִם
לְשִׁתּוֹת — הָאָפּרֹחַ אֵינּוּ שׁוֹתָה. נוֹתֵן הוּא לוֹ סִכְרִיָּה לְמִצֵּץ — הָאָפּרֹחַ
אֵינּוּ מוֹצֵץ. הוּא עוֹמֵד וּבּוֹכָה: — אֲנִי רוֹצֶה לָלוּל! לְחַבְרִים שָׁלִי!
אֲזִי אוֹמֵר גוּרִי:

— עֲכָשׁוּ מְאֹחֵר. אַתָּה מִבֵּין, אַפּרֹחַ קטן. תִּלְיִן אֶצְלִי הַלֵּילָה וּבִבְקָר
נִלְךָ וְנִחַפֵּשׁ לוֹל עִם אִמָּא תְּרַנֵּגֶלֶת וְאָבֹא תְּרַנֵּגֶל.
בָּא הָעָרֵב, נָרַדְם הָאָפּרֹחַ עַל הַכֶּסֶּא. עֲיֵף הִיָּה.
בִּבְקָר קָם גוּרִי, קָם הָאָפּרֹחַ, לָקַח אוֹתוֹ גוּרִי וְהִבִּיא אוֹתוֹ אֶל הַמֶּשֶׁק.
עוֹד מֵרְחוֹק נִשְׁמַע קוֹל רַעַשׁ מִן הַלוּל. שָׁמַע הָאָפּרֹחַ וְהִתְחִיל צוֹנֵחַ:
— צי-צי-צי!

אֲזִי הוֹרִיד גוּרִי אֶת הָאָפּרֹחַ. מִיָּד הִקִּיפוּ אוֹתוֹ אַפּרֹחִים מְכֻלֵּי צֵד
וְכָלֶם יַחַד צִפְצָפוּ: צי-צי-צי!

ה ס נ ד ק ר

הסנדר.
הסנדר.
כל היום
עובד וְשָׁר.

בפטיש —	במרצע —
הך-הך-הך!	דקיר-דקור!
במברשת —	בחוט-זפת
צח, צח, צח!	תפיר-תפור!
שמאל, ימין,	ימין, שמאל,
ימין, שמאל —	שמאל, ימין —
יָד, יָד,	ככה נצל
בוא לנעל!	הוא מכין.

ח י ד ה

שני כושים, אחים שנים,
וגבה להם עד הברכים.

(מקפים)

יוחנן הסנדלר והמגפים

ביתל אביב, בצריף, על יד שלחן קטן, עשה זוג מגפים הסנדלר יוחנן.

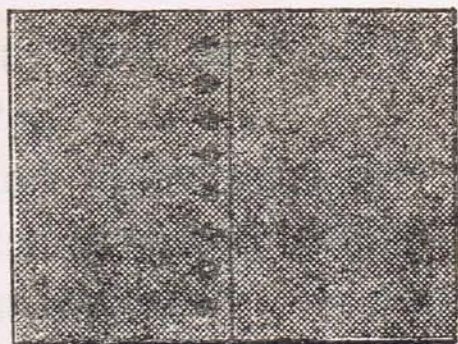
עמדו המגפים בחלון, עמדו ונכו לגשם הראשון.
עבר שבוע, עברו שבועים — אין אף טפת גשם משמים.
מה לעשות?

קפצו המגפים מן החלון אל הכביש, ואף המושבה רצו חיש.
שם במושבה עובדים בלול, ברפת, זורעים ושותלים מגזר עד לפת,
המושבה תמיד ירקה, רעננה, שם נוצלים מגפים כל השנה.
הלכו לשם.

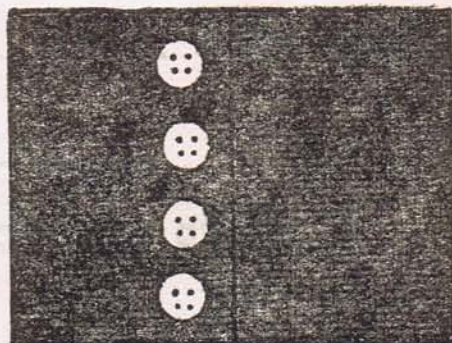
בינתיים — עננים כסו שחקים, רועמים רעמים, בורקים ברקים,
וגשם התחיל יורד בלי סוף וגבול, יורד ויורד — ממש מבול!
התחילו מכל צד גדול וקטן רצים אל צריפו של הסנדלר יוחנן:
"יוחנן, יוחנן, תן לנו מגפים — כל הרחובות שלוליות מים!"
ואין מגפים!

הן נשארו במושבה כדי לעבד, שם העבודה רבה עד מאד:
להשקות פרדים, לנקות רפת, לזרע גזר, לשתל לפת,
גם לנטע עצים דבר חשוב — ולתל אביב לא חפצו לשוב.
ולא שבו...

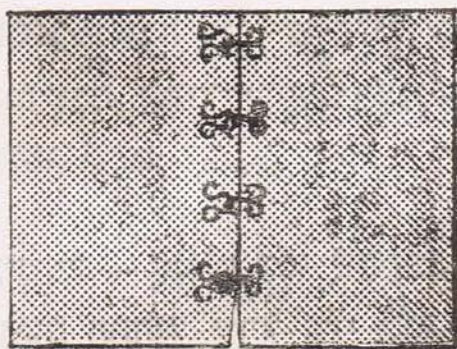
אַנִי יוֹדֵעַ בְּעֶצְמִי

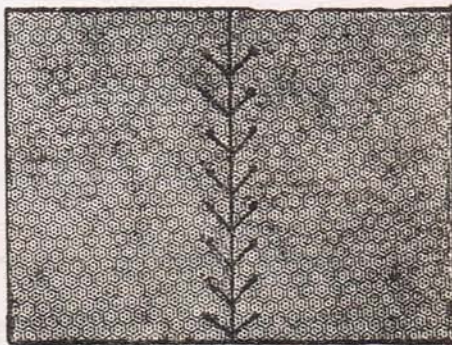
לכפסר

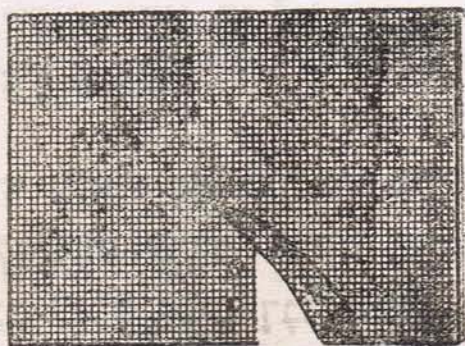
לכפסר

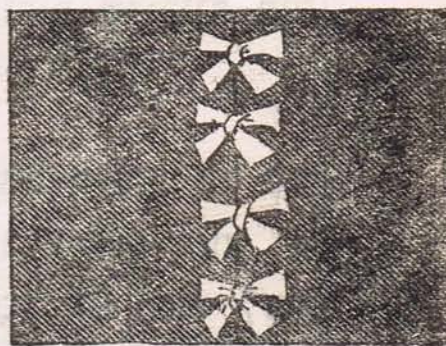
לרפס

לשרף

להדק

לשנב

פֶּנֶת הַחַי נִשְׁלִי

בָּ עָ רָ ב

סוּסִים, סוּסִים	—	אֵל הָאָרְנָה!
פָּרוֹת, פָּרוֹת	—	אֵל הָרֶפֶת!
כְּבֶשֶׂה, כְּבֶשֶׂה	—	אֵל הַדִּיר!
כָּלֵב, כָּלֵב	—	אֵל הַמְּאוּרָה!
תְּרַנָּגָל, תְּרַנָּגָל	—	אֵל הַלּוּל!
יוֹנָה, יוֹנָה	—	אֵל הַשּׁוֹבָר!
צִפּוֹר, צִפּוֹר	—	אֵל הַקֵּן!
יָדָה, יָדָה	—	אֵל הַבַּיִת!

כִּי יִשְׁכַּב הַיָּלָד

כִּי יִשְׁכַּב הַיָּלָד

לָנוּם אֶת שְׁנָתוֹ —

מִלְּאָכִי שָׁמַיִם

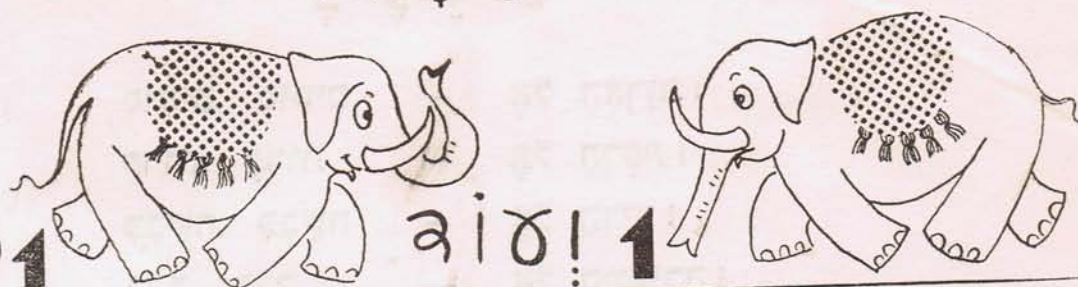
סוֹבְבִים אֶת מִטָּתוֹ:

מִימִינוֹ — מִיכָאֵל, מִלְּפָנָיו — אֱוִירֵאֵל,

מִשְׁמָאלוֹ — גְּבִרֵאֵל, מֵאַחֲרָיו — רָפָאֵל,

וְעַל רֹאשׁוֹ — שְׁכִינַת אֵל!

כ מ ה ?

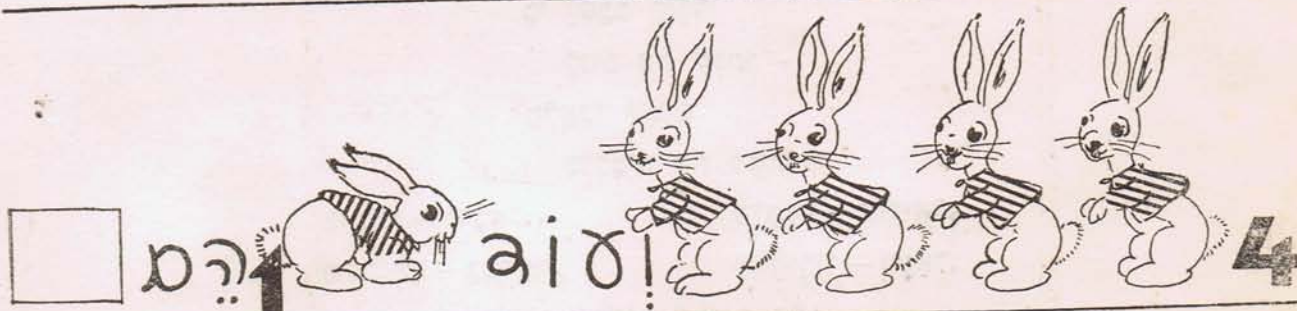
☐ מֵי 1 אִישׁ! 1

☐ מֵי 1 אִישׁ! 2

☐ מֵי 1 אִישׁ! 3

☐ מֵי 1 אִישׁ! 4

☐ מֵי 1 אִישׁ! 5

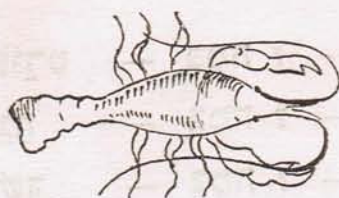
בְּמָה ?

קַח תוֹלַד שׁוֹרֵט — בְּמָה ? — בְּצַפְרָנִים!
 הַשׁוֹר נוֹגֵחַ — בְּמָה ? — בְּקַרְנִים!
 הַקָּלֵב נוֹשֵׁף — בְּמָה ? — בְּשַׁנִּים!
 הַסּוֹס דוֹהֵר — בְּמָה ? — בְּרִגְלָיִם!
 הַגִּדִי בּוֹעֵט — בְּמָה ? — בְּטַלְפִּים!
 הָאֶנְקוֹר מְעוֹפֵף — בְּמָה ? — בְּכַנְפִּים!
 הַיָּדָר מוֹחֵא קֶף — בְּמָה ? — בְּיָדָיִם!

אֲנֻזִים, אֲנֻזִים!

אֲנֻזִים, אֲנֻזִים,	עֲפָנוּ בְּשָׁמִים,
שָׁמָנִים וְרֻזִים,	שָׁחִינוּ בְּמִים,
נוֹצוֹת לְבָנוֹת,	בְּשָׁבָלִים לְקֶטְנוּ,
רִגְלָיִם אֲדָמוֹת,	בְּמַרְעָה חֲטָטָנוּ,
אֵיפָה הִיטָתָם,	יִצְאָנוּ לְשׁוֹחַ
וְמָה עָשִׂיתָם:	וְשָׁכְנוּ לְבוֹחַ!

מ י ?

מי נושא ביתו על הגב?

מי זה חי — ודוקר מאד?

מי זאת פחדנית וכרוב גונבת?

מי זה גר בחור צר?

מי בחצות לילה קורא בקול?

מי לובש פרנה יומם ולילה?

מי באה הפיתה בלילה והיא כושית?

מי זאת קטנה — ועקץ לה נורא?

מי צועד לאחור ויודע לאן?

מי זנבו כפוף לו על הגב?

ה ק פ ו ד

הָלַף, הָלַף לוֹ כָּל הַיּוֹם,
מִבְּלִי נוֹחַ, מִבְּלִי לֹם,
פֶּתֶאם עָמַד —
וּלְבָדוֹ רָקַד.

רָצָה הַקְּפוֹד
עִם מִישָׁהוּ לְרָקַד,
אָף לֹא מָצָא חֵבֶר —
כִּי הוּא דוֹקַר.

קֶפֶת-קְפוֹד, קֶפֶת-קְפוֹד
הַקְּפוֹד רוֹצֶה לְרָקַד;
קֶפֶת-קְפוֹד, קֶפֶת-קְפוֹד —
הוּא רוֹצֶה לְרָקַד.

מָה לַעֲשׂוֹת, מָה לַעֲשׂוֹת,
הַקְּפוֹד רוֹצֶה לְרָקַד;
מָה לַעֲשׂוֹת, מָה לַעֲשׂוֹת,
הוּא רוֹצֶה לְרָקַד.

א מ ו ת ו י ל ר י ם

לְפָרָה — עֶגְלָה.	לְסוּסָה — סִיָּת.
לְכַבְשָׁה — טָלָה.	לְגַמְלָה — בָּכָר.
לְעִז — גְּדִי.	לְתַרְנֻגְלָת — אֶפְרוֹחַ
לְחֻמוּרָה — עִיר.	לְיוֹנָה — גּוֹזֵל.
לְאִשָּׁה — יָלָד.	

הצב הלך לשאב מים

הצב קם בבקר השכם, רצה לרחץ
פנים ורגליו – והנה הכד ריק, אין בו
אף טפה של מים. שם הצב את הכד
על הגב והלך אל הנחל הקרוב מים
לשאב.

בדרך השיג אותו הקנב:

– לאן, מר צב?

– אל הנחל לשאב מים.

– בא ונלך יחד – טובים השנים!

– לא, לא אוכל ללכת איתך, חבר.

אזה מעופף, אזה מנמר, ואני מתנהל
מעט-לאט.

אף פעם אינני ממהר,

ואף פעם אינני ממשער.

•

השינה אותו לטאה.

מן הכרם באה:

– לאן, מר צב,

ומה הכד על הגב?

– אל הנחל לשאב מים.

– בא ונלך יחד – טובים השנים!

– לא, לא אוכל ללכת איתך, חבר.

את וריוה,

את פיוה –

ואני אתנהל לי לאט-מעט.

אף פעם לא מהרתי,

ואף פעם לא אסרתי!

השינה אותו צפרדע בקפיצה

והיא באה מן הבצה.

– לאן, מר צב?

ומה הכד על הגב?

– אל הנחל לשאב מים.

– בא ונלך יחד – טובים השנים!

– לא, לא אוכל ללכת איתך, חבר.

את עירנית,

את קפצנית –

ואני אתנהל לי לאט-מעט.

אף פעם לא קפצתי,

ואף פעם לא התממזתי!

•

הגיע הצב עד הנחל לעת הצהרים.

עמד ושאב כד מלא מים,

והלך וזרז הפיתה. –

עד שתור הצב

שקעה השמש במערב,

ובחשך – דרך על הסף,

נקשל – ונפל.

הכד נשבר, המים נשפכו...

אז אמר הצב:

זה סופו של חפזון,

כי מהרתי,

כי נחפזתי,

על כן קרה האסון...

ינוקא צב הולך לגן

יום אחד ינוקא צב
את ביתו לקח על גב
ויצא לו מן החור
אל השמש, אל האור!
די לשכב ולהתבטל
ולנום יומם ולילה!
בן, הגיע כבר הזמן
שיילך אף הוא לגן.
ופוסע לו הצב,
מתנועע על רגליו,
מסתכל אל צד וצד
העולם כל כך נחמד!
והנה ראה הצב,
בית לקניו נצב.

על הבית שלט יש
אותיות כאדם אש:
בית הספר לילדים,
מקשיבים ונחמדים.
לם עמד ינוקא צב
אל לבו הוא התעצב:
אם אמנם ביתי לא רף,
קלפתי קשה כל כך,
להודות לא אתביש,
כי אינני עוד בן שש.
עוד מעט רק אתבגר
בית הספר אבקר,
ועתה אלך מכאן
לחפש לי את הגן!

והנה נשמע קול הבבּה:

— מה את מחפּשת, צפור קטנה?

והבבּה עצמה שוכבת במטה רכה, מכסה שמירה חמה.

רואה הצפור את הבבּה וכוף אומרת לה:

— קני שטוף מים, צויצי שלי רטבה, קר לה, היא רועדת ובוכה.

עונה הבבּה ואומרת:

— תשכיבי אותה במטתי, תתכסה בשמיכתי ויחם לה.

שמחה אמא צפור, לקחה את צויצי על כנפיה, נשאה אותה,

השכיבה אותה במטת הבבּה וכסתה אותה בשמירה. והבבּה כבדה

את האורחת בפרורי עוגה, וטוב היה לצויצי וחס לה — ונרדמה.

בפקר השכם העירה אמא את צויצי:

— ציץ צויץ, קומי נא. עוד מעט יבאו ילדים לגן, אסור כי יראו

אותך במטת הבבּה!

פקחה צויצי את עיניה — והנה שמש בחוץ. קפצה וציצה:

— שמש, שמש בחוץ, ציץ-ציץ-ציץ!

פרשה כנפיה ועפה לה מן המטה של הבבּה אל קנה. שם באו

אליה חברותיה וספרה להן, כי הלילה ישנה במטת הבבּה.

היא אף יצאה, והנה באו הילדים אל הגן, וכלם שמחים לקראת

השמש. אפשר לרוץ בקצר, לשחק ולהשתובב.

הם נגשו למטת הבבּה — והנה מצאו בה נוצה קטנה. התפלאו מאד:

— מאין באה הנוצה הזאת?

חיקה צויצי: את הסוד רק היא יודעת!

צ ו י צ י

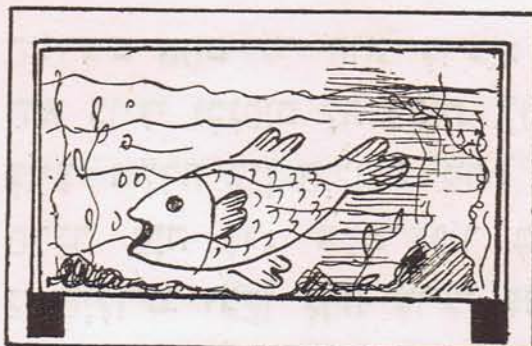
היודעים אתם מי הוא צוויצי? צוויצי — צפור קטנה. עוד קטנה היא צוויצי וכנפים לה רכות, להרחיק עוף אינן יודעות. צוויצי נולדה בגן הילדים. מה? האם צוויצי לומדת בגן?.. הדבר הזה כן: אמא-צפור בנתה לה קן על המרפסת של גן הילדים. ובקן גרה צוויצי עם אמא. אמא מביאה לה תולעים לאכל ולמים במקורה. יושבת צוויצי בקן ומסתכלת למטה ורואה את הילדים בגן כשהם אוכלים, משחקים, שרים ומשתובבים. והנה פעם ירד גשם. ישבה צוויצי בקנה והסתכלה בטפות המים אשר ירדו אל הקצר והיו לשלולית.

אמרה צוויצי: „צריך לראות את הטפות הרוקדות בשלולית!“ עפה טסה מן הקן, קפץ-קפץ לתוף הבץ. לא ידעה הצפור הקטנה כי המים צמקים וקרים כל כך והחלה מציצת: — אמא, קר לי, אמא!

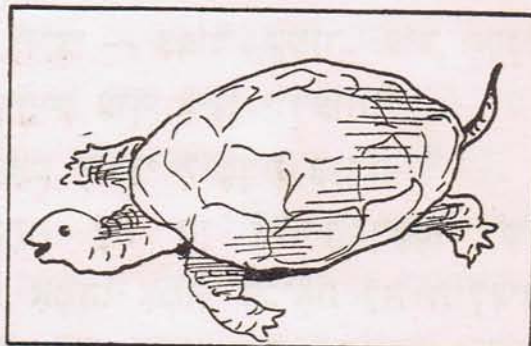
באה אמא, עזרה לה לצאת מן המים, החזירה אותה אל הקן וחממה אותו בכנפיה. בינתיים הלכו הילדים הביתה, והגשם מטפטף ואינו פוסק. והנה טפה ועוד טפה חודרת לתוף הקן. עוד מצט וכל הקן ישטף.

אומרת אמא לצוויצי: אלך לראות, אולי אמצא פנה ללון הלידה. מקפצת הצפור מן הקן אל הספסל, מן הספסל לשלחן, מהפשת מקום להשכיב את צוויצי הקטנה.

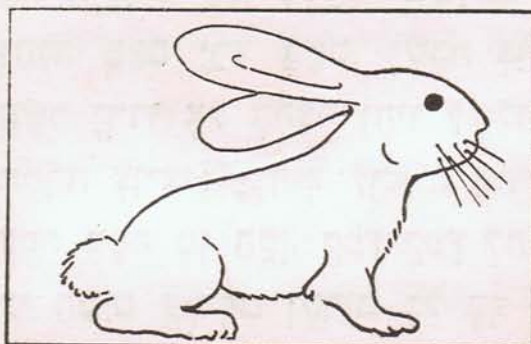
פֶּנֶת הַחַי שְׁלִי

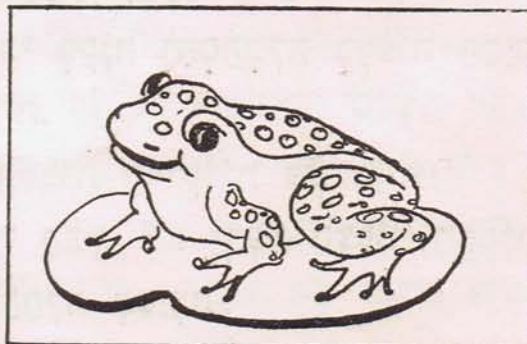
דָּי

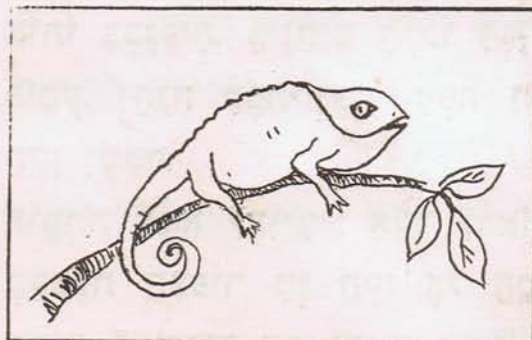
צִד

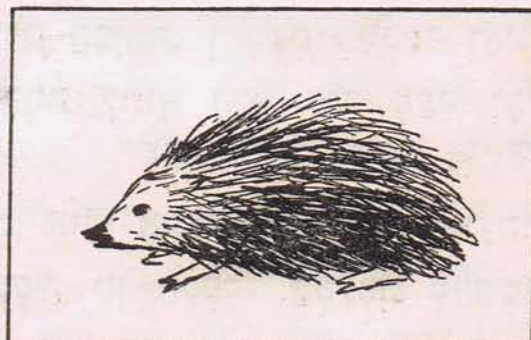
אַרְנָקָה

צִפְרָדִּים

זָקִית

קָפּוֹד

גְּדִי גְדִי

אָבא שָׁב מִן הַיָּרִיד,
קָנָה רֹעַ לִי וַיִּדִּיד;
וְאָמַרְתָּם: מִי וְמִי? –
גְּדִי בֶן-עֲזִים, גְּדִי-גְדִי!

גְּדִי קָטָן, גְּדִי רָךְ וּמִשְׁלָג עוֹרוֹ צָח, בָּא וַיִּתֵּן עֵינָיו בִּי – גְּדִי גְדִי, גְּדִי-גְדִי.	וּבְצִאתָם אֶל הַגִּיא נִרְקָד יַחַד – כֹּה לְחִי! עַל הַהָרִים קֵל כְּעָבִי, גְּדִי גְדִי, גְּדִי-גְדִי!
---	--

יִקְטֹן חוֹלָה

מֵעַד רֵאשׁוֹ תְּעוֹף צְפוּר, עֶכְבֵּר מִצִּיץ מִתּוֹךְ הַחוּר, –	אָבֵל בָּשָׂר מִתּוֹךְ הַסִּיר, לֶקֶק חֲמָאָה וְלֹא הַשְׂאִיר...	יִקְטֹן חוֹלָה – אָהָה, צָרָה! חוֹלָה יִקְטֹן מָה קָרָה?
וַיִּקְטֹן רוֹבֵץ, בוֹכָה מְרֵה... חוֹלָה יִקְטֹן, אָהָה, צָרָה!	מִצָּא נִקְנִיק, זָלֵל הַכֹּל... עֶכְשִׁיו יִבְכֶּה, יִידִיל בְּקוֹל!..	אֶל הַמִּטְבָּח הַתְּגַנֵּב אֵט, שָׁתָה חֶלֶב מִתּוֹךְ הַפֶּד.

ד ג י ז ק ב

דג' זקב,	דג' זקב,	דג' זקב,
דג' זקב, -	דג' זקב, -	דג' זקב, -
צאו וראו	צאו וראו	צאו וראו
דג' זקב :	דג' זקב !	דג' זקב !
פזיזים,	מסתובבים,	קשקשים,
זריזים,	מתרוצצים,	סנפירים,
ותמיד הם	באור זקב	נגד שמש
עליזים !	מתנוצצים !	מנהירים !

סידה : שומה, שומה -

ואינו רנה :

במים מתנועע -

ואינו מוכע. (דג)

פִּינוֹקִיוֹ

אבא דן'פֿטוֹ יודע לעשות צעצועים זפים להפליא: בבות עץ, פילים, טוסים, דבים וגם ליצנים קטנים. בפטיש, משור וחרט עושה הוא את צעצועיו.

פעם נודמן קידו בול עץ גדול ומוצק.
אמר אבא דן'פֿטוֹ:

— אעשה מכול העץ הנה ליצן יפה מכל אשר עשיתי עד עתה.
אמר וצעה. לקח חרט בקידו והתחיל עובד. טוק, טוק, דופק הפטיש —
והנה ראש לליצן, עינים, אזנים, שתי ידיים ושתי רגלים. מה יפה
הוא הליצן!

עומד אבא דן'פֿטוֹ, מסתכל בו וחושב: מהו השם אשר יתן לליצן
הזה? חושב הוא, חושב ומחליט:
פינוקיו, זה יהיה שמו.

פינוקיו, שם יפה כל-כך!

וכך יצר אבא דן'פטו את פינוקיו.

אף זה היה שובב! אין כמוהו בשובבים! רק החל להתנועע, וכבר הוא רץ ומקפץ.
אבא גוער בו:

— וכי למה זה תקפץ ותדלג כמו תיש?

אף פינוקיו אינו שומע — הוא עושה את שלו: משתובב, מתרוצץ — צוחק ומתלוצץ.

חושב אבא דן'פטו:

— מה לעשות לשובב שכזה? הן מכרח ילד לדעת כיצד הולכים ואיך אוכלים! — מה לעשות בשובב זה?
חושב אבא, חושב ומחליט:

הוא ישלח את בנו לבית-הספר. שם ילמדוהו בינה.

והולך אבא דן'פטו לקנות ספר לפינוקיו.

אף פינוקיו אינו רוצה ללמד — הוא אוהב להשתובב. עומד פינוקיו ובוכה, ופתאם באות הבבות אשר לדן'פטו ומתחילות לפתות אותו:
— מה לך כי תחכה פה לאבא! רוצה מהר החוצה, שם יפה יותר, שם גן וגם אילן נאה — רוצה וברח לך מכאן.

כך אומרות הבבות. פינוקיו שומע — אחת ושנים והוא קופץ מבצע לחלון ובורח. לאן? בתחלה לגן, ואחר-כך הוא נודד ממקום למקום. קשה הדרך ורבות התלאות אשר קרו לו בדרךכו.

הולך פינוקיו, הולך, והוא רעב וציף. עד אשר הגיע לחצר אחרת.

ושם עץ-תפוח ועליו תפוחים
יפים להפליא. חפץ הוא לקטף
תפוח לאכל, ואיננו יודע, כי
שם, בחצר, טמונה מלכדת. מלכדת
לשועלים. כי מדי לילה ולילה
באים שועלים לטרף תרנגולות
בלולים. הם הרגישו כי הכבד,
זה השומר, ברח ועל-כן באים
הם וטורפים תרנגולות. והאכר
החליט:

„אטמין לי כאן מלכדת ואתפס את השועלים!“
כך החליט האכר וצוה על הפועל שלו, על חושם, לשים את המלכדת.
כל זאת לא ידע פינוקיו בשעה שבא לקטף תפוחים מן העץ. על-
כן נתפס המסכן במלכדת — ולשוא
עמדו להמלט.

בא האכר, בא חושם, והם כוּעסים
כל-כך: באיוו רשות קטף פינוקיו
תפוחים מגן לא שלו? ולוקח האכר
חבל ארד, קושר בו את פינוקיו למאורה
ואומר לו:

— שמור כאן יפה-יפה, וכאשר יבאו
השועלים, עליך לנבם בכבד.

וְכֵן נִשְׁאַר פִּינוּקִיוֹ לְבַדּוֹ עַל יַד הַמְּאוֹרָה. לִיָּלָה. חֲשֹׁךְ מְסָבִיב וְקָר
 לוֹ כָּל-כֹּף, שׁוֹכֵב הוּא מְכוֹן בְּמְאוֹרָתוֹ וּמְאֻזִּין: הִסּוּ הִנֵּה שׁוֹמְעִים
 צִעָדִים קְרָבִים! אֵלֶּה הֵם הַשּׁוֹעֲלִים. חוֹשְׁבִים הֵם כִּי אֵין כָּלָב בְּמְאוֹרָה,
 אֵין שׁוֹמֵר, עַל-כֵּן בָּאִים הֵם לְטַרֵף תַּרְנֻגּוּלוֹת בְּלוֹלִים.
 יוֹצֵא פִינוּקִיוֹ וּמִסְתַּתֵּר מֵאַחֲרֵי הָעֵץ. הַשּׁוֹעֲלִים אֵינָם מְרַגִּישִׁים בּוֹ.
 וְכֵאֲשֶׁר חָדְרוּ הַשּׁוֹעֲלִים אֶל הַלּוֹל, סָגַר עֲלֵיהֶם פִּינוּקִיוֹ אֶת הַדֶּלֶת
 וְהִתְחִיל נוֹכַח בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, וּבָאוּ הָאָכָר וְחוֹשֶׁם מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים,
 תִּפְּשׂוּ אֶת הַשּׁוֹעֲלִים וְקִשְׁרוּ אוֹתָם יָפָה-יָפָה בְּחֻבָּלִים. וְלִפִּינוּקִיוֹ הַשּׁוֹמֵר
 הַנְּאֻמָּן הָעֲנִיקוֹ שְׂפַע מִתְּנוּת. לָקַח פִּינוּקִיוֹ אֶת מִתְּנוּתוֹ וְהִלֵּךְ לְחַפֵּשׂ
 אֶת אָבָא דָּן/פֶּטוֹ. וְאָבָא דָּן/פֶּטוֹ מְחַפֵּשׂ אֶת פִּינוּקִיוֹ. וְכֵן מְחַפֵּשִׁים
 הֵם זֶה אֶת זֶה, פִּינוּקִיוֹ אֶת אָבָא, וְאָבָא אֶת פִּינוּקִיוֹ. עַד אֲשֶׁר לְבִסּוֹף
 נִפְגְּשׂוּ. שָׁמַח הָאֶחָד עַל הַשְּׂנִי וּפִינוּקִיוֹ מָסַר לְאָבָא אֶת כָּל הַמִּתְּנוּת
 הַיְּפוֹת, וְאָבָא נָתַן לִפִּינוּקִיוֹ סֵפֶר תְּמוּנוֹת, וְשָׂמַח כִּי יֵשׁ לוֹ בֶּן חֲרוּץ
 כָּל-כֹּף, נִשְׁקָ לוֹ וְאָמַר:
 — עֲכָשִׁיו, בְּנִי, תִּלְךָ לְבֵית-הַסֵּפֶר וְתִלְמַד לִהְיוֹת יָלָד כָּכֵל הַיְּלָדִים.

מאטרון לילדים

פ י נ ו ק י ו

(הצד האדום, דול, צצי פרי, מאורת קלבים)

האדום: כן, בוראי השועל טרף אותה.
חושם: שועל? תרנגולת טרפה שועל?
האדום: לא! השועל טרף תרנגולת!
חושם: ו... היכן השועל?
האדום: ברח, ברח, צריך לתפש אותו...
הבא את המלפדת.
חושם: תבקי, בעל-הבית, תבקי... (נזעם).
האדום: הוי השועלים הללו!... טורפים
תרנגולות בלולים. (חושם חוזר
עם המלפדת). הב את המלפדת.

האדום (נזעם, סל ורעונים בנדיז): ציפ...
ציפ... הנה, הנה, אפרוטי!
ורעונים טובים הבאתי... קיש...
קיש... ציפ... ציפ... מה זה?
היכן היא התרנגולת כפופת
הכרבלת? (מחפש)...
חושם! חושם!
חושם (בא במרוצה): מה יש, בעל הבית?
האדום: חושם, תרנגולת נשלמה.
חושם: תרנגולת?

הנה כאן נעמידנה. אוי ואבוי
לשועל כי זבא הנה, במלכות
נלקדנו. (הם מתקנים את המלכות
ונקנסים הביקה).

(פינוקיו מופיע על הגדר. מסתפל
פה וכה וקופץ לקצר. מתקרב אל
עץ המפוס לקטף תפוחים ונתפש
במלכות).

פינוקיו (צוץ): אוי... אוי...
חושם: בעל-הבית... שועל נתפש...
מהר... מהר...
האר: מהר, הבא תכל. הנני אליו...
(מסתפל, תוהה): מה זה? מי זה?
חושם, הנהו, שועל?
חושם: באמת, שועל מוזר! שתי רגלים,
שתי ידים — וזנב אין...

האר: מי אתה?
פינוקיו: אני... אני...
האר: למה באת הנה?
פינוקיו: תפוחים ראיתי...
האר: כך... תפוחים קטנות? חבה...
חבה... אני אראה לך כיצד
קוטפים תפוחים. (מביט אותו אל
המאורה). חושם, אינה תוכל?
(קושר את פינוקיו ופונה אליו): שמע,
הרואה אתה את הלול הנה?
בלולה שועל טרף תרנגולת,
אתה תשמר כאן, תשמר היטב,
כי בלבי ברח ואיננו, ואם זבא
השועל עליך לנבח.

פינוקיו: קנבתי?
האר: לנבח, ככלב.
פינוקיו: ככלב? מה זה ככלב?..
האר: הביטו נא וראו, אינו יודע מה
זה ככלב...

חושם: הנה כך נובחים: האו... האו...
האר: השמעת? נסה נא!
פינוקיו (מנסה לנבח בקול רפה).
האר (צוחק): הדרך ונבח ככלב? הן זה
רק צפצוף, צפצוף צוור. הנה
כך נובחים! (נובח בקול צהה).
השמעת?

פינוקיו (מנסה לנבח במוחה).
חושם (נובח קצת פינוקיו).
פינוקיו (נובח ועונה לחושם, האר מנסה
לשחק בפינוקיו).
האר: הרפוי, הרפוי, הראיתם עדת
כלבים לשבואת? חושם, לך
הביתה! (חושם מסתלק כשהוא מנסה
איתה פצמים עוד לנבח קצת פינוקיו.
פינוקיו מתפנס למאורה, האר הולך
לביטו).

לילה. מאחורי הבית מופיע שועל. מסתפל כה
נכה וקורא לחבריו. באים עוד שני שועלים,
באים יתר השועלים. הולכים זה אחר זה אל
הלול. פינוקיו מתגנב מאחוריהם. השועלים
מתחילים לדחוף את הדלת. הדלת נפתחת
והשועלים פורצים פנימה. פינוקיו מתגנב לאטו
אל הלול, סוגר עליהם את הדלת ומתחיל נובח.

האָר: חושם... השועלים... השועלים...
(רץ צדוד ועוזר פֿיגוקיו קהשען צל
הדלת).

(חושם רץ מבקד... נשען אף הוא צל הדלת.
האָר מוריד אַת הַחֶבֶל מִצֵּל צִנָּאר פֿיגוקיו).
האָר: הניחו לי ואָכְנָם (נכנס פֿנימָה).
(צוֹחַת השועלים).

חושם (מציץ וקופץ מרב שמחה):
הוּ... אָחֵר בָּבֶר נִתְפֶּשׁ, בִּנְבֹו
תִּפְשׁ אוֹתוֹ!
פֿיגוקיו: נָם אֲנִי רוֹאָה לָרְאוֹת! (מציץ
וצוֹחֵל אף הוא).

חושם: מַה? מַה? מַה אַתָּה רוֹאָה?
פֿיגוקיו: שְׁנֵי נִתְפֶּשׁ, בִּנְבֹו. בָּלָם, בָּלָם
נִתְפֶּשׁוּ, בִּנְבֹוֹת תִּפְשׁ אוֹתָם,
הִנֵּה הֵם בָּאִים: (הדלת נפתחת.
מופיע האָר בִּשְׂהוּא נוֹהֵג בַּשּׁוּעִלִים
בִּנְבֹוֹתֵיהֶם, בִּידוֹ הוּא מְנִיף שׁוֹט.
חושם ופֿיגוקיו יוצאים פֿנִי הַתְּהִלּוּכָה.
בָּלָם שָׂרִים אַת שִׁיר הַשּׁוּעִלִים).

האָר (קוֹשֵׁר אַת הַשּׁוּעִלִים מֵאַחֲרֵי הַקִּלְעִים
מוריד אַת הַחֶבֶל. אֵל פֿיגוקיו):
יָפָה סִדְרָתָּ זֹאת, בֵּן חֵיל אַתָּה...
(חובט צל שִׁכְמוֹ).

חושם: אָנִי... אָנִי... (מוציא תפוח ונותן
פֿיגוקיו): קַח... הִנֵּה...

האָר: רָאוּי הוּא לְיוֹמֵר מְנָה! (נותן לוֹ
סֵל מִלֵּא תַפּוּחִים).

פֿיגוקיו: אֵינָה תַפּוּחִים יָפִים! וְכָל זֶה לִי?
חושם: לָךְ לָךְ, כָּל הַסֵּל. הִנֵּה חֲבֵה!
(מוציא «שִׁפּוֹן» מִצִּפְצָף ומוסר אוֹתוֹ
פֿיגוקיו).

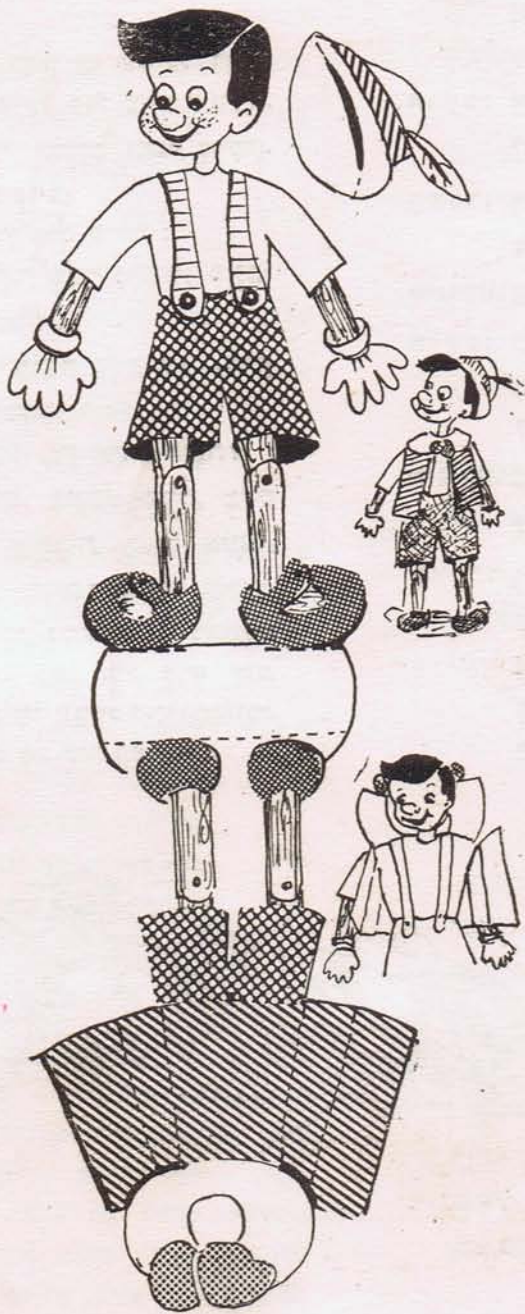
פֿיגוקיו: כְּמָה מִתְנַוֵּת נְפֹות, אֲתָן כָּל זֶה
לֹאבָא דִן־שִׁטוֹ, אַת הַכָּל אֲתָן לוֹ.

האָר: וְעַכְשִׁיו, לָךְ לְשָׁלוֹם, וְדִרְךְ
צִלְחָה, וְאָנוּ לַשּׁוּעִלִים גִּלְכָּה!

(מוציא אַת הַשּׁוּעִלִים בְּשֶׁהֶם קְשׁוּרִים
בִּנְבֹוֹתֵיהֶם. וְכָלָם שָׂרִים: נִתְפֶּשׁוּ
הַשּׁוּעִלִים).

פִּינוּקִיּוֹ שֶׁל נִיר

יוסף המתופף

1

הולך יוסף ברחוב —
והנה מצא תוף.

2

לא חשב הרבה יוסף
ומיד התחיל מתופף:

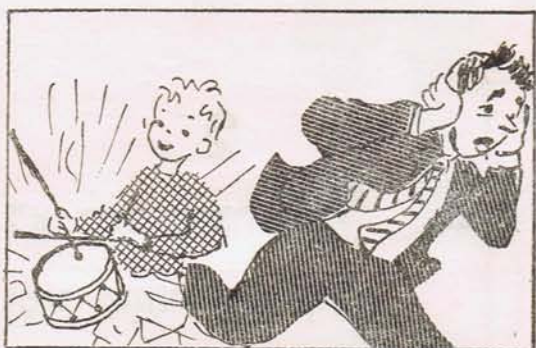
3

ביום-ביום-ביום, טר-ר-ר —
סבתה שמעה ונבהלה!

4

בִּים-בִּים בָּם, תַּח-תֵּר-רֶת,
אָמָא נִתְחַלְחֵלָה בַּמִּטְבָּח!

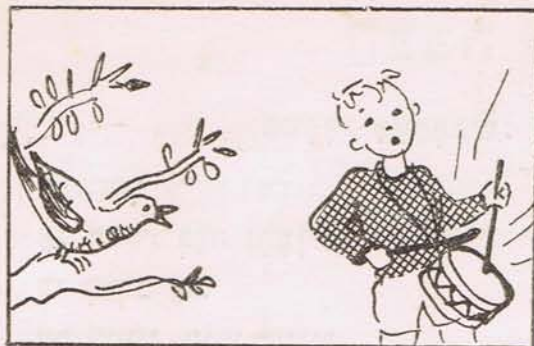
5

בִּים-בִּים-בָּם, תַּם-תֵּר-רָם --
גַּם אָבָא אֶת אָזְנוֹ אֵטֵם.

6

כָּל הַמְשִׁפָּחָה מִתְחַנֶּנֶת: יוֹסֵף,
אָנָּא, אָנָּא, חֲדַל לְתוֹפֵף!

7

בֵּים-בֵּים-בֵּים, בֵּים-בֵּים-בֵּים,
הֶלֶךְ יוֹסֵף לְתוֹפֵף בָּגָן.

8

יָצְאוּ לְקִרְאָתוֹ צִפּוֹרִים מְקוֹן,
בָּאוּ, שָׁמְעוּ וְצִפְצְפוּ: חֵן-חֵן!

בְּדִיָּה

— אָבִי, — אָמַר רְמִי לְאָבִיו. — רוֹאֵה אֵת הַתֵּף אֲשֶׁר בְּחִלּוֹן
הַחֲנוּת? קִנְהוּ גַּם לִי.
— לֹא, רְמִי, אֵינִי רוֹאֵה לְקִנְיֹת לָךְ תֵּף. — עֲנֵה אָבִיו.
— לָמָּה? — שָׁאַל רְמִי.
— אֵינִי יוֹכֵל לְקַבֵּל אֵת רֵעִשׁ הַתֵּף.
— אָבִי, אָבִי, אֲנִי מִבְטֵיחִךְ כִּי אֶתּוֹפֵף רַק בְּשָׁעָה שְׂאֵמָה וְשֵׁן...

הַבִּבְּה חוֹלָה

במשחק משתתפים: ילדה, בבה, רופא.

הילדה (מנצנצת צרישה ושרה):

אל תבכי, בבה נחמדת,

כי הערב בא.

עת לישון, סגרי, עיניך,

נומי, נומי נא!

(היא מתכוססת על הצרישה):

מה לך, בבתי היקרה? למה את

בוכה? את חולה? חכי נא, עוד

מעט יבא הרופא הטוב!

(מביטה אל הנללת):

מדוע לא בא עדין?

(דופקים בדלת)

לבא!

הרופא (נכנס): שלום!

הילדה: שלום, אדוני הרופא! בבקשה

לשבת!

(מגישה לו כסא)

הרופא (יושב): מי חולה?

הילדה: בבתי חולה, אדוני הרופא!

הרופא: מה כואב לך?

הילדה: אדוני הרופא! כל הנללה

אינה ישנה, רק בוכה ומשתעלת

„קחיו קחיו“!

הרופא: משתעלת? הבה אמדד את

החם.

(מודד ובודק את הולקס):

הילדה: אוי נאבוי! תמיד הייתה בבתי

בריאה, תמיד ישנה במנוחה,

אף פעם לא בכתה!

הרופא (מביט בשעון, מוציא את המדחם):

כן, יש לך חם גדול.

(הוא בודק את הבבה, מתופף באצבע

על חנה, מוציא שפופרת, מטה אָנו

ומקשיב):

היא הצטננה! בנדאי יצאה

החוצה ולא לבשה מעיל. הלא

קר, קר בחוץ, רוח נושבת, חרף...

(מוציא סגס, רושם רפואה ומסר

לילדה):

קחי בקבוק קטן ולכי לבית

המרקחת לקנות את הרפואה.

מן הבקבוקון הזה תתני לבבתך

בפית בכך שעה, בפית בכך שעה...

(הוא קם)

אל תדאגי, אמא טובה, אם תשמה

בבתך היום את הרפואה, תקום

מחר בריאה ושמחה!

הילדה (לוקחת את הסתקה): תודה, אדוני

הרופא:

הרופא (מושיט ידו לילדה): שלום!

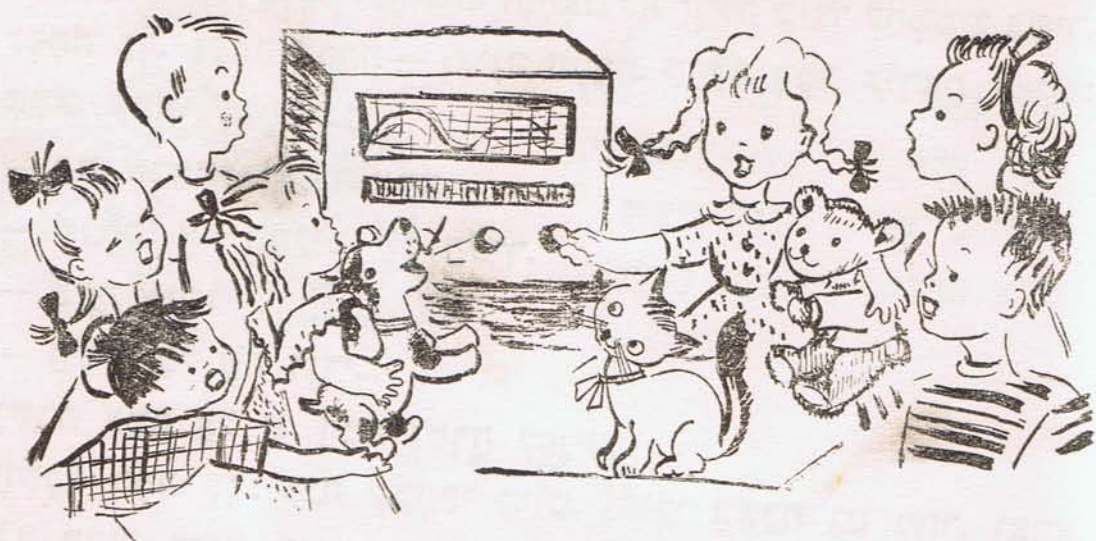
הילדה: שלום, אדוני הרופא!

(היא קלנה אותו עד הנללת).

הַבָּה נְשִׁירָה

פֶּנֶת הַנֹּעַר

עָרַב-עָרַב, בְּשָׁעָה שֶׁהַשָּׁמֶשׁ מִתְחִילָה שׁוֹקֶעֶת, רָצָה רָמָה מִהֵר הַפִּיֶּתָה וְקוֹרֵאת לְאִמָּא שָׁלָה:

— אִמָּא, מִהֵר-מִהֵר, פִּתְחִי אֶת הַבְּדִיּוֹ, פֶּנֶת הַנֹּעַר.
מְסוּבֶּכֶת אִמָּא אֶת כַּפְתּוֹר הַבְּדִיּוֹ, אוֹתָהּ שָׁעָה לֹקַחַת רָמָה כֶּסֶּא גָדוֹל, מְזִינָה אוֹתוֹ עַד לְמַקְלֵט, קְרוֹב-קְרוֹב, וְיוֹשֶׁבֶת וּמִקְשִׁיבָה. וְהַבְּדִיּוֹ מְנַגֵּן מְנַגִּינּוֹת יְפוֹת, וּמִשְׁמִיעַ שִׁירִים יָפִים וְרָמָה מְטָה אֲזִנָּה אֶל הַמַּקְלֵט וּמִקְשִׁיבָה. וּבָאָה צִפּוֹר קִטְנָה וְעוֹמֶדֶת עַל הַסֵּלּוֹן וּמִקְשִׁיבָה אֵף הִיא. וַיֵּשׁ שֶׁהַצִּפּוֹר פּוֹצַחַת פִּיהָ בְּשִׁירָה: צִיָּה, צִיָּה, צִיָּה!.. וַיֵּשׁ וְרָמָה אֵף הִיא פּוֹצַחַת פִּיהָ וְשָׂרָה עִם הַבְּדִיּוֹ. וַיֵּשׁ וְגַם אִמָּא פּוֹצַחַת פִּיהָ וְשָׂרָה יַחַד עִם רָמָה, כִּי יוֹדַעַת אִמָּא אֶת כָּל שִׁירֵי הַבְּדִיּוֹ.

עָרַב אֶחָד, הָיָה כָּבֵד מְאֹד מְאֹד, שֶׁכָּבֵד רָמָה בְּמִטָּה וּזְמִינָה לְעֶצְמָה:
"שָׁה וּגְדִי וְשָׁה..." וּפְתָאם... וּפְתָאם לֹא יָדָעָה כִּיצַד לְהַמְשִׁיךְ בַּשִּׁיר,
נִסְתָּה כֶּף, נִסְתָּה אַחֲרֵת — וְאֵינָה זֹכֶרֶת. הִחֲלָה רָמָה קוֹרֵאת לְאַמָּא:
אַמָּא, אַמָּא, שִׁכַּחְתִּי...!

— מַה שִׁכַּחְתִּי? שֶׁאַלֶּה אַמָּא.

— שִׁכַּחְתִּי אֶת הַמְּלִים שֶׁל הַשִּׁיר.

— אֵינָה שִׁיר?

— הַשִּׁיר עַל שָׁה וּגְדִי...

יָשְׁבָה אַמָּא עַל יַד רָמָה וְשָׁרָה לְפָנֶיהָ.

חָשְׁבָה רָמָה כֶּף: הִנֵּה שִׁכַּחְתִּי הַיּוֹם, וְאוֹלֵי אֲשַׁכַּח גַּם מָחָר, וְאַמָּא
לֹא תִהְיֶה בְּבֵית, מִי יִזְכִּיר לִי אֲזִי? הִבָּה אֲסַדֵּר לִי פִּנְקָס קָטָן וְאַמָּא
תִּרְשָׁם לִי בַּפִּנְקָס אֶת כָּל הַשִּׁירִים שֶׁל הַרְדִּיּוֹ וְאֲנִי אֶקְשֹׁט אוֹתָם
בְּצִיּוּרִים. וְהָיָה אִם אֲשַׁכַּח אֶת הַמְּלִים שֶׁל אֵינָה שִׁיר שֶׁהוּא וְאַמָּא
לֹא תִהְיֶה אֲזִי בְּבֵית, אוּכַל לְהִרְאוֹת אֶת פִּנְקָס הַשִּׁירִים לְאַחֵי הַגְּדוֹלָה,
אוּ לְיִלְדֵי הַשְּׂכָנִים וְהֵם יִקְרְאוּ וְיִזְכִּירוּ לִי.

שִׁכְּבָה רָמָה, חָשְׁבָה וְחָשְׁבָה, וּלְבַסּוֹף גִּרְדָּמָה וְחָלְמָה חֲלוֹם עַל פִּנְקָס
שִׁירִים קָטָן, עַל רַדִּיּוֹ מְנַגֵּן.

וּבַפֶּקֶד הִתְעוֹרְרָה רָמָה וְקִרְאָה:

— אַמָּא, זֶה יְהִיָּה יִפִּי, רָאָה תִּרְאִי!

וְאַמָּא הִסְתַּכְּלָה בַּיִלְדָּה שֶׁלָּהּ וְלֹא הִבִּינָה. מַה זֶה יְהִיָּה יִפִּי כָּל כֶּף?
אֵךְ אֲנִיחֵנוּ הָרִי יוֹדְעִים! לֹא כֵן?

עָלִי, בָּאֵר

עָלִי, בָּאֵר,	שָׂה צַח וְרָף,
בָּאֵר, עָלִי	שָׂה צִמָּא לִי,
וְצָקִי מִי־פֶז	זָבָא וְיִשְׁתָּ
מִלֵּא הַדְּלִי.	מִמִּי הַדְּלִי.

ה ט ק ה

בִּדְשָׁא, בִּירָק
 לֹו אָם חֲבִיבָה,
 עִם עָרֵב תִּשְׁקֶנּוּ
 מִלֶּבֶן חֲלָבָה.

הִידְעָתֶם טָלָה זֶה
 מִנֵּינִי, מֵאֵן?
 טָלָה זֶה מִדְּפִנָּה,
 מֵאֶרֶץ בְּנֵי־דָן.

א ג ד ה

מי גר שם? רק נצר
 כעוף בדמי יצר;
 לומד שם תורה הוא
 מפי אליהו.

על שפת ים כנרת
 ארמון רב תפארת,
 גן אל שם נטוע,
 בו צץ לא ינוע.

הס... גל לא קוללם.
 כל עוף הפורח
 עומד ושומע —
 תורת אל בולע.

שְׁעוֹן בֶּן-חַיִּל

איזה שְׁעוֹן בֶּן-חַיִּל?
אֲשֶׁר אֵינָנוּ נֹחַ!
בַּיּוֹם וְגַם בַּלַּיִל
דוֹפֵק. דוֹפֵק הוּא כָּךְ:

מֵרָאשׁ מִגָּדֵל גְּבוּהַ
צוֹפֶה שְׁעוֹן גְּדוֹל.
הוּ, בָּאוּ נָא לְשִׁמֶעַ
כִּי צֵד יִקְרָא בְּקוֹל:

תִּיק-טֵק! תִּיק-טֵק! תִּיק-טֵק!
דוֹפֵק שְׁעוֹן בֶּן חַיִּל,
בַּיּוֹם וְגַם בַּלַּיִל
דוֹפֵק. דוֹפֵק הוּא כָּךְ:
תִּיק-טֵק. תִּיק-טֵק. תִּיק-טֵק. תִּיק-טֵק!

שְׁעוֹן עָשׂוּי עֵץ נִיחַ
קָשׁוּט נֶאֱהָל לְקִיר.
הֶרֶעַשׁ רַב בְּבֵית
וְהוּא יָשִׁיר לוֹ שִׁיר:
תִּיק-טֵק. תִּיק-טֵק...

א י ר

שְׁחֹר שְׁעָר וּלְבָן פָּנִים — לֵלֵל...	לְחַיִּים רְמוּנִים — לֵלֵל...
בְּנֵי הַקֵּט בְּאַלּוֹנִים — לֵלֵל...	לְיִפָּה בְּאַלּוֹנִים — לֵלֵל...
אֶלֶל לֵי, לוֹ לֵי לֵי,	אֶלֶל לֵי, לוֹ לֵי לֵי,
אֲנִי לָךְ וְאַתָּה לֵי.	אֲנִי לָךְ וְאַתָּה לֵי.

ה מ ע ג ל ה י פ ה

(משחק)

הַיָּדִים: מַעְגֵּל יִפָּה עָשִׂינוּ כָּאן.	הַיָּדִים: כָּאן אֲנִי מְגִדּוֹת יִרְדֵּן
סוֹבֵב הוּא כֹּה וְכֹה.	לְרִקֵּד בְּיַסְד פֹּה.
אֲשֶׁר יִשִּׁיר מִשִּׁיר הַגֵּן —	פִּתְחוּ מַעְגֵּל, יִלְדֵי הַחֹן,
פְּנִימָה הוּא יָבֵא!	פְּנִימָה תֵּנוּ לָבֵא!
הַיָּדִים: אֲשֶׁר יִשִּׁיר מִשִּׁיר הַגֵּן —	
פְּנִימָה הוּא יָבֵא!	

הוֹדִי חֲמוּדִי

הוֹדִי חֲמוּדִי, הוּא בֶּן אֲבִיטֵל,
שָׁאֵלָה שְׁנֵיהָ אֶת אֲבִיהוּ שָׁאֵל:
...???

לָמָּה הַשֶּׁמֶשׁ תָּמִיד הָרָאשׁוֹן
לָרֶדֶת בְּעָרָב, לִשְׁכַּב וְלִישׁוֹן?
וְלָמָּה יָרֵם הוּא בּוֹקָא בַּלַּיִל
יוֹצֵא מִבֵּיתוֹ וְהוֹלֵךְ לְטִיִּל? —

הוֹדִי חֲמוּדִי, הוּא בֶּן אֲבִיטֵל,
שָׁאֵלָה רֵאשׁוֹנָה אֶת אֲבִיהוּ שָׁאֵל:
...???

לָמָּה טָלָה עֵת יִפְתַּח אֶת הַפֶּה,
יֹדֵעַ לֹמֵר לִי אֵף "מָה" וְבֶק "מָה"?
וְלָמָּה צִבְיָה הַפָּרָה הַחוֹמָה.
יֹדֵעַת לֹמֵר לִי גַם "מוֹ" וְגַם "מָה"?
...???

חג היום, חג הפרחים

חג היום, חג היום,

חג הפרחים!

אל כל גן ואל כל פרח,

אל שדות ודרכים,

הבה נא נצא קלנו,

נתקשטה בפרחים.

חג היום, חג היום,

חג הפרחים!

חג היום, חג היום,

חג הפרחים!

פרח פרח על כל בגד,

על כל ראש, על כל חזה.

ילד, ילד גן פורח —

מי ראה גן שקנה?!

חג היום, חג היום,

חג הפרחים!

חג היום, חג היום,

חג הפרחים!

כך נלך בשיר ונזמר

צמודים זוגות-זוגות,

הו, הביטו, גן הולך לו

ומטילות הערוגות.

חג היום, חג היום,

חג הפרחים!

שֶׁה וְגָדִי

יָשְׁבוּ לְאֶרֶץ הָרוּעִים
רָגַע קֵט לָנוּחַ.
פֶּת בְּשֶׁמֶן טוֹעָמִים
וְזָהָב תַּפּוּחַ.
אוּצוֹ, רוּצוֹ, שׁוֹבָבִים,
הַשְׁמָחָה כֹּה תָרַב.
הַבִּיָּתָה עוֹד מְצֹט שְׂבִים
הִנֵּה בָּא הָעָרָב.
אֶל הַמַּעֲזִין רָצוּ עֲדָרִים.

שֶׁה וְגָדִי, גָּדִי וְשֶׁה
יִחָדּוּ יִצְאוּ אֶל הַשָּׂדֶה.
עִם צֹהָרִים לְמַעַן
רָצוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם.
אֶחָד לָבֵן, שֵׁנִי שְׁחֹרְחֹר
עִם תְּלַתִּי אֲזֻנִּים;
פַּעֲמוֹנִים מְצַלְצָלִים
עַל צֹאֲרָם עֲדָיִים.
אֶל הַמַּעֲזִין רָצוּ עֲדָרִים.

מ י י ב נ ה

ג

מי יטע, יטע כרם בראשון?

מי יטע, יטע כרם בראשון?

אנחנו התלוצצים

נטע את ראשון!

הבו לנו גפנים

ונטע את ראשון!

ללל...

א

מי יבנה, יבנה בית בתל-אביב?

מי יבנה, יבנה בית בתל-אביב?

אנחנו התלוצצים

בנה את תל-אביב!

הבו חמר ולבנים

ובנה את תל-אביב!

ללל...

ד

מי ישתל, ישתל פרדס ברחובות?

מי ישתל, ישתל פרדס ברחובות?

אנחנו התלוצצים

נשתל את רחובות!

הבו לנו שתילים

ונשתל את רחובות!

ללל...

ב

מי יזרע, יזרע שדה בתל-חי?

מי יזרע, יזרע שדה בתל-חי?

אנחנו התלוצצים

נזרע את תל-חי!

הבו לנו זרעונים

ונזרע את תל-חי!

ללל...

ה ג מ ד י ם

בְּמַדִּינַת הַגְּמָדִים
 תָּם עַם עָרַב קוֹל שְׁאוֹן.
 הֶצְבָּא פּוֹשֵׁט מַדִּים
 וְכָלָם שׁוֹכְבִים לִישׁוֹן.
 וּבְרֹאשׁ הַגְּדוֹד צוֹעֵד
 אֶצְבְּעוֹנִי — הַמַּפְקֵד,
 הוּא לְוִיָּשׁ קוֹבֵעַ-פְּלָדָה
 בְּיָדוֹ סֶכֶה חֲדָה.

בְּמַדִּינַת הַגְּמָדִים
 רָעַשׁ מְהוּמָה:
 הֶצְבָּא לְבוֹשׁ מַדִּים
 יוֹצֵא לְמִלְחָמָה.

הַתִּזְמֶרֶת הַצִּלְיָה

שָׂשׂוֹה הַלְדִים, הַלְדִים:

הַלְדִים, הַלְדִים, הַלְדִים, הַלְדִים.

הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים

הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים:

הַלְדִים — הַלְדִים

הַלְדִים — הַלְדִים

הַלְדִים — הַלְדִים

הַלְדִים — הַלְדִים

הַלְדִים — הַלְדִים

הַלְדִים — הַלְדִים

הַלְדִים — הַלְדִים

הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים

הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים הַלְדִים

אָמאָ קספּערט

עֲזָה וְשִׁבְעַת הַגְּדִיִּים

א

בְּלֵב הַיֵּצֵר עָמַד בֵּית קָטָן. גֶּרָה
בְּבֵית הַהוּא עֲזָה לְבָנָה עִם שִׁבְעָה
גְּדִיִּים. בֶּקֶר-בֶּקֶר יֵצְאָה עֲזָה לְרֻעוֹת
בַּיֵּצֶר, אֶךְ לִפְנֵי לְכָתָה הַזֹּהִירָה
אֶת יְלָדֶיהָ הַגְּדִיִּים לֵאמֹר:
— אִם יָבֹא מִי וַיִּדְפֹּק עַל הַדֶּלֶת,
אַל תִּפְתְּחוּ לוֹ, בַּקִּי לְאִמָּכֶם בְּלִבְד
תִּפְתְּחוּ!

הִלְכָה עֲזָה אֶל הַיֵּצֵר, לְחֹכָה עֹשֶׁב
לְשִׁבְעֵי, שֶׁתִּתֶּנָּה מַיִם לְרוּיָהּ, וְאַחֵר חֲזָרָה הַבִּיטָהּ, דִּקְקָה עַל הַדֶּלֶת וְשָׁרָה:

וְלָדֵי הַמְּבִיבִים, גְּדִיֵּי הַלְבָנִים — פָּתְחוּ לִי!

אִמָּכֶם בָּאָה, חֵלֶב הַבִּיטָהּ!

שָׁמְעוּ הַיְלָדִים אֶת קוֹל אִמָּם וּמָהָרוּ לִפְתּוֹחַ לָהּ אֶת הַדֶּלֶת. הָיוּ
הַגְּדִיִּים מִתְרַפָּקִים עַל אִמָּם עֲזָה, וְזֹאת מִיִּנְקָה אוֹתָם חֵלֶב מְתוֹק —
וְשׁוֹב חוֹזֶרֶת לָהּ אֶל הַיֵּצֶר.

ב

יוֹם אַחֵר רָאָה הַזֶּאֱבָב אֶת מַעֲשֵׂה עֲזָה וְהִקְשִׁיב לְשִׁיר שָׁלָה. חָכָה עַד
אֲשֶׁר הִלְכָה אֶל הַיֵּצֶר, נִגַּשׁ וַדְּפֹק עַל הַדֶּלֶת וְקָרָא בְּקוֹל גָּס:

וְלִדֵי הַסְּבִיבִים, גִּדְּיוֹ הַלְּבָנִים — פָּתְחוּ לִי!
אֲמַרְכֶם בָּאֵה, חֶלֶב הַבִּיָּאָה!

נִבְהָלוּ הַגִּדְיִים מִפְּנֵי הַקּוֹל הַנּוֹרָא וַעֲנוּ:

— לֹא, לֹא זֹאת אָמַר; אַתָּה זָאב! לָאֵמָא קוֹל בֶּק וְלָךְ קוֹל גַּם!
הֲלָךְ הַזָּאב כּוֹעֵס וְנֹעֵף.

בְּאֲשֶׁר חֲזָרָה עֲזָה הַבִּיָּתָה סִפְרוּ לָהּ יִלְדֶיהָ אֵת הַמַּעֲשֶׂה בַּזָּאב, שֶׁדָּפַק
עַל הַדֶּלֶת וְשָׁר בְּקוֹל גַּם. שָׁמְחָה הָאֵם עַל יִלְדֶיהָ הַחֲכָמִים, הַיִּנְיָקָה
אוֹתָם חֶלֶב מְתוּק וְהִלְכָה אֶל הַיֶּצֶר. אָךְ לִפְנֵי לִכְתּוֹתָ שׁוּב הִזְהִירָה
אוֹתָם לֵאמֹר:

— אִם יָבֹא מִי וַיִּדְפֹּק עַל הַדֶּלֶת וַיִּשִׁיר בְּקוֹל גַּם — אַל תִּפְתָּחוּ לוֹ,
בֶּק לָאֲמַרְכֶם בְּלִבְדִּי תִפְתָּחוּ.

2

מָה עָשָׂה הַזָּאב? הֲלָךְ וּבָא אֶל הַנֶּפֶח וְאָמַר:
— נִפְח בֶּן-חִיל! שִׁים אֵת לְשׁוֹנִי עַל הַסֶּדֶן וְהֵךְ עֲלֶיהָ בַּפִּטִּישׁ —
הֵךְ וְהֵךְ! הֵךְ וְהֵךְ! — עַד כִּי תִהְיֶה דָקָה כְּלִשׁוֹן הָעֶזֶז
עָשָׂה הַנֶּפֶח בֶּן.
חֲזָר הַזָּאב אֶל הַיֶּצֶר, בָּא עַד הַבֵּית הַקָּטָן, דָּפַק עַל הַדֶּלֶת וְשָׁר
בְּקוֹל בֶּק:

וְלִדֵי הַסְּבִיבִים, גִּדְּיוֹ הַלְּבָנִים — פָּתְחוּ לִי!
אֲמַרְכֶם בָּאֵה, חֶלֶב הַבִּיָּאָה!

פָּתְחוּ הַגִּדְיִים אֵת הַדֶּלֶת — הִטִּף הַזָּאב גִּדִּי אֶחָד וּבָרַח אֹתוֹ אֶל הַיֶּצֶר.

התחילו הגדלים הנשארים פועים בקול: מה מה מה, הוי מה הנה לנו!
שמעה ענה את קול הפעיה ומהרה הבייתה. מצאה את הדלת פתוחה,
הגדלים פועים וגדי אחד חסר.

כאשר נודע לה מעשה הזאב, לא חשבה הרבה ומהרה לרוץ בעקבותיו.
רצה ובאה עד מאורה, עמדה בפתח והתחילה פועה בגדי קטן:
— מה, מה! מה חפצתי לראות את אחי הקטן!..

שמע הזאב ושמח: "בא גדי! בא גדי!" וקרא:
— אם רוצה אתה לראות את אחיך הקטן — בא, הכנס אל המערה!
וענה מוסיפה לפעוץ בגדי קטן ועונה:

— איך אבא אל המאורה — ושם חשך; אינני יודע את הדרך. אם
רוצה אתה, צא אלי, בבקשה, לקחת אותי, כמו שלקחת את אחי הקטן!
— טוב, טוב! הנני בא כרגע! — ענה הזאב.

אף יצא הזאב החוצה — ביץ! נגחה אותו ענה בשתי קרניה הגדולות;
לא הספיק הזאב להתבונן — ביץ! שוב נגחה אותו והפכה אותו
שלש פעמים... רצתה ענה לנגח אותו בפעם השלישית אף הזאב
נשא רגליו וברח. אז הוציאה ענה את הגדי שלה מן המאורה,
וחררה אתו הבייתה.

*

מאז לא הוסיף הזאב לרפק על דלת הבית הקטן. וענה עם שבצת
הגדלים חיו בשלום ובשלוה ימים רבים.

השועל והסנאיות

— א —

שועל רעב הלך ביער ובקש טרף. בקש-בקש ולא מצא. התחיל לבדוק את העצים, הלך מעץ אל עץ, חבט בזנבו על הגזע, עד שמצא עץ גבוב. עבה היה העץ ונבוב כלו, אבל חור-הפתח היה קטן וצר. החור הוביל אל תוף מערה עמקה, ובתוף המערה גרה משפחת הסנאיות. את זאת ידע השועל ורצה להכנס פנימה — ולא יכל. עמד על-יד פתח-החור וקרא:

„סנאיות נאות, סנאיות קטנות!

אמרנה לי, הגדנה לי: אפא בבית?

„לא!“ ענו הסנאיות.

שאל השועל בשנית:

„סנאיות נאות, סנאיות חכמות!

הגדנה לי, ענינה לי: אפא בבית?”

„לא!“ ענו הסנאיות.

אז קרא השועל:

„תצא נא אחת מכן אלי!“

אף הסנאיות ענו:

„מה-לך ולנו?”

„מעשיה יפה רוצה אני לספר לכן!“ קרא השועל ומיד התחיל לספר:

מעשה שהיה באגוז...”

הִיְתָה בֵּין הַסְנָאִיּוֹת אֶחָת קִטְנָה, שְׁאַתְּהָ מְאֹד לְשֹׁמֵעַ מַעֲשִׂיּוֹת
בְּאַגְוִזִּים, וְיִצְאָה חוּצָה.

הִיא אָף יִצְאָה — חֲטָף אוֹתָהּ הַשּׁוֹעֵל וּבָרַת.
כְּאֲשֶׁר שָׁבוּ אָבָא וְאִמָּא הַבֵּיתָה סָפְרוּ אֶת הַסְנָאִיּוֹת וּמָצְאוּ אֶחָת
חֲסֵרָה, הַקִּטְנָה.

”אֵיךְ הַסְנָאִית הַקִּטְנָה?”
סָפְרוּ הַיְלָדִים:

”כִּי וְכִי הָיָה מַעֲשֶׂה: הַשּׁוֹעֵל הָיָה כָּאן, קָרָא מִן חֲחוּר, סָפַר מַעֲשִׂיהָ,
וְאַחֲרָיו הַקִּטְנָה יִצְאָה אֵלָיו לְשֹׁמֵעַ — יִצְאָה וְלֹא חֲזְרָה...”
בָּכָה אָבָא, בָּכְתָה אִמָּא, בָּכוּ כֹל הַיְלָדִים.

— ב —

לְמַחֵר בָּא הַשּׁוֹעֵל לְשִׁנִּית אֶל הָעֵץ הַנָּבוֹב וְקָרָא דְרָף הַחוּר:

”סְנָאִיּוֹת נָאוֹת, סְנָאִיּוֹת קִטְנוֹת!

אִמְרָנָה לִי, הַגְדֵּנָה לִי: אָבָא בְּבֵיתָ?”

”לֹא!” עָנָה הַסְנָאִי הָאֵב.

שָׁאֵל הַשּׁוֹעֵל לְשִׁנִּית:

”סְנָאִיּוֹת יְפוֹת, סְנָאִיּוֹת חֲכָמוֹת!

הַגְדֵּנָה לִי, עֲנִינָה לִי: אִמָּא בְּבֵיתָ?”

”לֹא!” עָנְתָה הַסְנָאִית הָאֵם.

קָרָא הַשּׁוֹעֵל בְּשִׁלְשִׁית:

”עֲנִינָה אֵלַי, עֲנִינָה! מַעֲשִׂיהָ יָפָה וְנִפְלְאָה אֲסַפֵּר לָכֵן!”

אויפֿם אבא ואמא לא נתנו לַיִלְדִּיהֶם הקטנים לַעֲצֹאת.

קרא השועל בְּרִבִּיעִית:

„הַמַּעֲשִׂיהַ יָפָה וְנִפְלְאָה בְּאַמֶּת, — אֵין כְּמוֹהוּ!”

ענו אבא ואמא: „ספר לָנוּ אֵת הַמַּעֲשִׂיהַ וְנִשְׁמַע, אִם נִפְלְאָה הִיא

בְּאַמֶּת בְּאֶשֶׁר אָמַרְתָּ — אָז נָצֵא אֵלֶיךָ.”

פֶּתַח הַשּׁוּעַל וְסִפֵּר:

„מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה בְּאַגּוּז...”

„בְּקוֹל רָם! בְּקוֹל רָם!” קראו אבא ואמא מִן הַמַּעֲרָה.

הָרִים הַשּׁוּעַל אֵת קוֹלוֹ וְהוֹסִיף לְסַפֵּר:

„הָיָה הָאֲגוּז גָּדוֹל כְּאַבְטִיחַ...”

„אֵין שׁוֹמְעִים! אֵין שׁוֹמְעִים!” קראו אבא ואמא מִן הַמַּעֲרָה. „ספר בְּקוֹל רָם!”

הַגְּבִיּוֹת הַשּׁוּעַל עוֹד יוֹתֵר וְהוֹסִיף:

„בָּאוּ כָּל הַסְּנַאִיּוֹת לִפְעֻחוֹ — וְלֹא יָכְדוּ.

הִלְכוּ וְקָרְאוּ זֶדֶב הַמִּסְרָפֵּל...”

„בְּקוֹל רָם! בְּקוֹל רָם! קראו שׁוּב הַסְּנַאִיּוֹת מִן הַמַּעֲרָה.

פֶּתַח הַשּׁוּעַל אֵת פִּיו לְרוֹחָה וְקָרָא בְּקוֹל גָּדוֹל:

בָּא הַזֶּדֶב הַמִּסְרָפֵּל, יָשֵׁב עַל הָאֲגוּז — טָרַח...”

עַד שֶׁהַשּׁוּעַל עָמַד וְסִפֵּר וְהַגְּבִיּוֹת קוֹלוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר — שָׁמְעוּ אֵת קוֹלוֹ

הַכְּלָבִים אֲשֶׁר לְשׁוֹמֵר הַיַּעַר, הַתְּנַפְּלוֹ עָלָיו וְתַפְּשוּ אוֹתוֹ בְּזָנְבוֹ.

כָּל עוֹד נִפְּשׁוּ בּוֹ נִמְלֵט הַשּׁוּעַל — וּמֵאָז לֹא הוֹסִיף לְסַפֵּר מַעֲשִׂיּוֹת

בְּקוֹל רָם דֶּרֶךְ חוּר הָעֵץ.

וְלַסְּנַאִיּוֹת הָיְתָה רוֹחָה וְהִצִּילָה.

הנסיכה על העדשה

היה היה נסיך, בן מלך, אשר חשקה
נפשו לקחת לו נסיכה לאשה.
לא נסיכה סתם, כי אם נסיכה
באמת, בת-מלך.

יצא הנסיך וסבב בכל הארץ למצא נסיכה כזאת — ולא מצא. שב
הנסיך לביתו והוא עצוב מאוד, כי חשקה נפשו בנסיכה אמתית.
היה גם המלך עצוב, היתה גם המלכה עצובה.

*

בערב אחד קמה רוח סערה; היו ברקים ורעמים, הגשם נפל ארצה
בזעף. פתאם נשמעו דפיקות על שער הארמון. קם המלך הזקן
ופתח את השער.

בשער נראתה נערה יפה, אף מה נורא היה מראה מן המטר
ומהרום הזועפת. המים נזלו משערוֹתיה ומשמלותיה אל תוך נעליה
פנימה, ומשם פרצו החוצה.

— מי את? — שאל אותה המלך הזקן.
— אני נסיכה, בת-מלכה באמת! — עונה הנערה.
— טוב, את זאת גרע אחר כך! — אומרת המלכה הזקנה בלבה.
אך לא דברה דבר.

והמלכה הזקנה הלכה אל חדר המטות. שם עמדה מטה אחת ריקה,
הניחה המלכה על המטה עדשה אחת, אחר לקחה ושמה על העדשה
עשרים מזרנים זה על גב זה, ועל המזרנים פרשה עוד עשרים
מבדים.

על המטה הזאת שכבה הנסיכה בת-המלך כל הלילה.

למחר בבקר שאלה אותה המלכה הזקנה:

— הערבה עליך שנתה, בת-מלכה?

— הן, רע ישנתי. — ענתה הנסיכה. — לא עצמתי עין כל הלילה!
איני יודעת מה זה היה במטתי; איזה דבר קשה לחץ אותי וכך
גופי יכאב עלי. הן מה נורא הדבר.

אז ראו וידעו גם המלך וגם המלכה וגם הנסיך בן-המלך, כי זאת
היא נסיכה אמתית, בת-מלך. עדינה כזאת וענוה כזאת, אשר
הרגישה בעדשה שמתחת לעשרים מזרנים ועשרים מרבדים, — אין
זאת כי היא בת-מלכה באמת!

והנסיך בן-המלך לקח את הנסיכה בת-המלכה לאשה, ואת העדשה
שם בתוך תבת זהב קטנה ושמר אותה ימים רבים.

הַאֲרֻנָּה וְהַקִּפּוּד

הַאֲרֻנָּה וְהַקִּפּוּד נִפְגְּשׁוּ.

אָמְרָה הַאֲרֻנָּה:

”כִּלְךָ יָפָה, קִפּוּדִי, אֶף מוֹם אֶחָד יֵשׁ בָּךְ: בְּגָלֶיךָ עֲקָמוֹת הֵן.”

נִעְלַב הַקִּפּוּד וַעֲנָה:

”לָמָּה אַתָּה לּוֹעֲגָה לְבִגְדֵי הָעֲקָמוֹת? אֲנִי בְּבִגְדֵי הָעֲקָמוֹת אֲמַהֵר לְרוּץ

מִמֶּךָ בְּבִגְדֶיךָ הַיְּשָׁרוֹת!”

צָחָקָה הַאֲרֻנָּה:

”הִבָּה וְנִרְאָה!”

”הִבָּה!” עָנָה הַקִּפּוּד. ”הִנֵּה הַתֵּלָם הָאֶרֶץ הִזָּה לְפָנֵינוּ. הִבָּה, נִרוּצָה

מִקִּצָּה הַתֵּלָם הָאֶחָד עַד קִצָּה הַתֵּלָם הַשֵּׁנִי וְנִרְאָה מִי יְקָדִים אֶת

מִי! אֶף קֹדֶם כֹּל עָלִי לְלֶכֶת הַבֵּיתָה לְאָכֹל אַרוּסֹת-הַצִּהָרִים, וְאַתָּה

שָׁבִי לָךְ וְחִכִּי לִי.”

”טוֹב!” צָחָקָה הַאֲרֻנָּה. ”לָךְ לְאָכֹל אַרוּסֹת-הַצִּהָרִים וְאֲנִי אֲסַכָּה לָךְ

פֶּה. אֶף רֹאֵה נָא, אֵל תִּשְׁכַּח לְשׁוֹב!”...

הִלָּךְ לּוֹ הַקִּפּוּד וְהַאֲרֻנָּה נִשְׁאַרָה לְחִכּוֹת לּוֹ.

בָּא הַקִּפּוּד הַבֵּיתָה וְאָמַר לְאִשְׁתּוֹ הַקִּפּוּדָה:

”אֲנִי רִבְתִּי עִם הַגִּבֹּרֶת הַאֲרֻנָּה וְהִחַלֵּטְתִּי לְלֶכֶת לְהִתְחַרֹּת אִתָּה

בְּמִרוּץ.”

עָנָתָה הַקִּפּוּדָה:

„מה זה עָלָה על לְבָבְךָ לַעֲשׂוֹת? הֲאֵתָה תִּתְחַרֶּה אֶת הָאֲרֻנָּת.
לְאֲרֻנָּת רַגְלִים קָלוֹת וְיִשְׁרוֹת וְלֶךְ רַגְלִים כְּבִדּוֹת וְעֻקְמוֹת!“
עָנָה הַקְּפוּד:

„אֵין דְּבָר! אֲנִי אֲזַכֶּה בַּהֲתַחֲרוֹת. אִם בֶּק אֶת תַּעֲשֵׂי כָכָל אֲשֶׁר אָמַר
לָךְ. בָּאִי וְנֵצֵא אֶל הַשָּׂדֶה!“

יָצְאוּ שְׁנֵיהֶם אֶל הַשָּׂדֶה וּבָאוּ עַד הַתְּלָם.
אָמַר הַקְּפוּד לְקְפוּדָה:

„הִנֵּה הַתְּלָם הָאֶרֶץ הִנֵּה לְפָנֵינוּ; אֶת הַשָּׂאֲרִי פֹה וְאֲנִי אֵלֶיךָ אֶל קֶצֶה
הַתְּלָם, שָׁם עֹמֶדֶת הָאֲרֻנָּת וּמִסְכָּה לִי לְהִתְחַרֵּת בְּמִרוּץ. כְּאֲשֶׁר
תִּתְחִיל לָרוּץ — אֲנִי לֹא אֲרוּץ אַחֲרֶיךָ וְאֶעֱמֵד עַל מְקוֹמִי. וְכְאֲשֶׁר
תִּגִּיעַ הָאֲרֻנָּת עַד קֶצֶה הַתְּלָם, תֵּצֵאִי אֶת לְקִרְאָתוֹ וְתִקְרְאִי:
„אֲנִי זֶה מִכְּבָר מִסְכָּה לָךְ!“

הָאֲרֻנָּת לֹא תִכְיָרֶךְ וְתִמָּשֵׁב כִּי אֲנִי הוּא זֶה.“

עָשְׂתָה הַקְּפוּדָה כְּדִבְרֵי הַקְּפוּד וְנִשְׁאַרָה בְּקֶצֶה הַתְּלָם מְזֹה, וְהַקְּפוּד
בָּא אֶל הָאֲרֻנָּת בְּקֶצֶה הִנֵּה וְאָמַר לָהּ:
„הִנֵּה בָאתִי. אֲכַלְתִּי, שָׁתִיתִי, וְעָתָה נָרוּצָה —
אִתִּי.

שְׁתִּים,

שֶׁלֶשׁ —

רוּץ!“

הַעֲרֵנְבֶת נְשָׂאָה בְּגִלְיָה לְרוּץ, וְהַקְפֹּד נְשָׂאָר עַל מְקוֹמוֹ. רָצָה הָעֲרֵנְבֶת
חִיש-מֶהָר וּבָאָה עַד קָצָה הַתֵּלָם הַשְּׁנִי — וְהִנֵּה הַקְפֹּדָה יוֹצֵאת
לְקִרְאָתוֹ וְאוֹמֶרֶת:

”אֲנִי זֶה מִזְמַן מְחֻכָּה לָךְ!”

הַתְּפִלָּאָה הָעֲרֵנְבֶת:

”אֵיזָה פִּלְא! אֵיךְ זֶה הַקְדִּימָנִי הַקְפֹּד?”

וְהָעֲרֵנְבֶת קִרְאָה:

”הִבָּה נְרוּצָה בַּפֶּעַם הַשְּׁנִית!”

”הִבָּה!” עֲנָתָה הַקְפֹּדָה.

אַחַת,

שְׁתֵּי,

שְׁלֹשׁ —

רוּץ!

הָעֲרֵנְבֶת נְשָׂאָה בְּגִלְיָה לְרוּץ וְהַקְפֹּדָה נְשָׂאָרָה עַל מְקוֹמָה.
רָצָה הָעֲרֵנְבֶת חִיש-מֶהָר עַד קָצָה הַתֵּלָם — וְהִנֵּה הַקְפֹּד יוֹצֵא
לְקִרְאָתָה וְקוֹרֵא:

”לָמָּה זֶה אֶחֱרֶת לָבֹא, אֲרֵנְבִיתִי? אֲנִי זֶה מִזְמַן מְחֻכָּה לָךְ!”

”אֵךְ זֶהוּ פִּלְא!” חֲשָׁבָה הָעֲרֵנְבֶת. ”הֵן בִּרְצִיתִי כַּחֲץ מְקַשֶּׁת וּבְכָל זֹאת
הַקְדִּימָנִי הַקְפֹּד. הִבָּה, אֲרוּץ בַּפֶּעַם הַשְּׁלִישִׁית, הַפֶּעַם הַזֹּאת לֹא
יִקְדִּימָנִי!”

”נְרוּץ בַּפֶּעַם הַשְּׁלִישִׁית!” קִרְאָה הָעֲרֵנְבֶת.

„נרוצה!“ ענה הקפוד.

אחת,

שתיים,

שלוש —

רוץ!

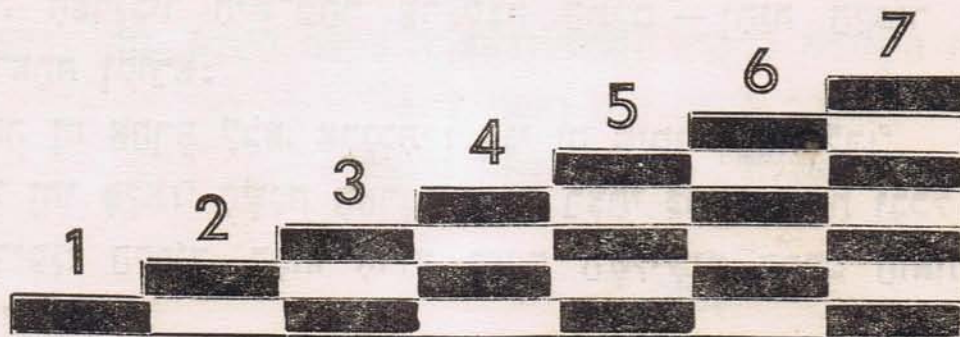
הארנבת רצה בכל כחה, באה עד קצה התלם — והנה שוב הקפוד יוצא לקראתה...

רצה הארנבת בפעם הרביעית, החמישית והששית ובכל פעם יצא הקפוד לקראתה וקרא:

„אני זה מנמן מסכה לך!“

התברגזה הארנבת והתחילה לרוץ רוע ושוב, רוע ושוב, מהקצה האחר עד הקצה השני, עד כי עיפה מאד ונפלה לארץ. זמן רב שכבה הארנבת בלי כח, ובאשר התעוררה ועמדה על רגליה, אמרה:

„מן היום הנה והלאה לא אוסיף עוד לצאת בהתחרות של מרוץ!“

בְּרוּכִים הַבָּאִים

זו ג נ ע ל י ם

בבית גדול, בקומה השלישית, גרה ילדה, דנה שמה. וילדה
עינים כחלות, שערות זהבהבות ורגלים קטנות מטופפות, מהר מהר,
ובאותו בית, בקומה המתונה קזה גן ילדים, הגן של דנה.
בקר-בקר יורדת דנה אל הגן ובצהרים היא עולה הביתה — וכך
יום יום, עולה היא ויורדת, יורדת ועולה...

פעם אחת, ביום חרף קזה הדבר, ירדה דנה אל הגן ובקדה זוג
נעלים אדמות נחמדות.

— הביטו, ילדים — קראה דנה בבואה לגן — הנה הבאתי נעלים,
לשליח לשם, למרחקים. נעלים אדמות, לרגלי הן קטנות...

— אמנם יפות הנעלים — אמרו הילדים — אף גם שלנו הן יפות,
אני הבאתי כחלות, — ואני שחורות — ואני לבנות... — כך אמרו

והצביעו לשם, לפנה. ובפנה היתה צרמה של נעלים, מכל הצבעים.
מכל המדות. יום יום הביאו הילדים לגן, הביאו, לא שכחו.
אותו היום, יום שמש הנה, יצאו הילדים לשדה, קטפו פרחי בר,
שחקו, רקדו ושרו וכבר תפצו לחזר הביתה — ופתע נעלמה דנה.
נעלמה ואיננה. מחפשים אחריה, מחפשים ומחפשים, והנה בקצה
השדה, על סלע רם, עומדת דנה, עומדת וצוחקת ואת ידיה הסתירה
מאחורי הגב.

— דנה, מה עשית שם על הסלע? ומה את מסתירה מאחורי הגב?
— כן שואלת רוני חברתה.

— זהו סוד, — אומרת דנה ובורחת. רודפים הילדים אחריה, והיא
בורחת... רצים כלם לגן. והסוד נשאר סוד, ואיש אינו יודע מה
מצאה שם דנה על הסלע, בשדה.

חוזרים לגן ויושבים הילדים לצחצח את הנעלים. כל אחד מצחצח
את הזוג שהביא. ודנה יושבת לה בפנה ומצחצחת את הנעלים
האדמות, הנחמדות.

ופתע הוציאה דנה מכיס שמלתה רקפת קטנה. רקפת זו קטפה שם,
בשדה, מתחת לסלע, נשקה אותה בזהירות רבה. אמר לה ששה,
בשקט, בשקט:

רקפת נחמדת, עשי נא הפלא,
כי זו שאינני יודעת את שמה,
תנעל בקרוב הנעלים האלה,
תנקה ומניע אלי במהרה.

אמרה ושמך את הרקפת בנצל השמאלית. איש לא ראה זאת,
איש לא הרגיש.

חלף לילה ובא יום והלכו הילדים אל הבית הגדול ושלחו את
הנעלים, לשם, למרחקים.

קשה וארכה הייתה הדרך. במכונית — אל המתנה, תחנת הרכבת.
נוסעת הרכבת ימים ולילות ולבסוף עומדת בתחנה אחת ובמתנה
עומד בחור, עומד וממתין. לוקח הבחור את חבילת הנעלים, מעמיס
אותה על השכם ורץ מהר.

ושם, בחדר צר יושבים הילדים וממתינים לנעלים. ורגליהם יחפות,
וקר להם כל כך!

נכנס הבחור, עליו ושמם ואומר:

— ילדים, הנה הבאתי נעלים, שלחו לכם מארץ-ישראל.

ומיד מקיפים את הבחור מכל צד ילדים ומוזדים את הנעלים.
ובפנה עומדת ילדה קטנה, בחושה — שרה'לי.

— בואי שרה'לי, מרדי גם את זוג נעלים — אומר לה הבחור.
נגשת שרה'לי — מודדת. זוג כחלות — לא טובות — גדולות.
זוג חומות — לא טובות — קטנות. אז מוציא הבחור מן השק את
זוג הנעלים האדמות, הנעלים של דנה. מודדת שרה'לי נצל ימנית —
בדיוק, מתאים! מודדת שרה'לי נצל שמאלית, ואף נגעה בגללה
ברקפת הקטנה וכבר התנשאו הנעלים והחלו רצות מהר מהר,
ושרה'לי גם היא רצה בנעלים...

לאן רצות הנעלים? היא אינה יודעת. אף הנעלים יודעות יפה,

יָפָה לָאֵן הֵן רָצוֹת. אֲצוֹת רָצוֹת הַנְּעִלִים בְּדֶרֶךְ הָאֶרֶץ. אֲצָה רָצָה
עֲמָהֵן הַיִּלְדָּה הַקְּטָנָה. רָצָה רָצָה וּכְבֹר הַגִּיעָה. וְהִנֵּה הִיא נֹצֶבֶת
בְּפֶתַח הַגֶּן. מִסְתַּכְלִים הַיִּלְדִּים וְרוֹאִים: יִלְדָּה קְטָנָה עוֹמֶדֶת שָׁם.
מִי הִיא הַיִּלְדָּה? אֵינָם מִכִּירִים אוֹתָהּ. יִלְדָּה זָרָה.
וּפֶתְאִם רוֹאָה דְּנָה נְעִלִים אֲדָמוֹת עַל רַגְלֶיהָ שֶׁל הַיִּלְדָּה. צוֹחֶקֶת
דְּנָה, כִּי הִיא יוֹדַעַת: בִּקְפֹת הַפְּלָאִים עֲשֵׂתָה כָּל זֹאת... נִגְשֶׁת דְּנָה
וְאוֹמְרָת:

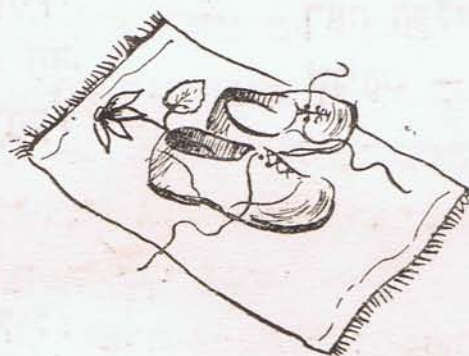
— שְׁלוֹם, יִלְדָּה. טוֹב שֶׁבָּאת אֵלֵינוּ...
מוֹשִׁיטָה לָּהּ יָד וְלוֹקַחַת אוֹתָהּ אֶל הַשֶּׁלֶחַן. וְעַל הַשֶּׁלֶחַן: לֶחֶם, חֶמְאָה
וְתַפּוּס־זֶהָב...

— אֲכָלִי, יִלְדָּה — אוֹמְרָת דְּנָה.
— תוֹדָה — אוֹמְרָת הַיִּלְדָּה וְהִיא אוֹכֶלֶת. כִּי הִיא רָעָבָה.
— וּמָה שָׁמָּה, יִלְדָּה? — שׁוֹאֶלֶת רוֹנִי.
— שָׁרָה'לִי — אוֹמְרָת הַיִּלְדָּה בְּלִשְׁנָה, בְּקוֹל רֶפֶה.
— שָׁרָה'לִי — חוֹנֶרֶת אֶתְרִיָּה דְּנָה, וְאַחֵר אוֹמְרָת לָהּ:
„בּוֹאִי אֵלַי, לְבֵית שְׁלִי, אֲנִי גֵרָה פֹה. בִּקּוּמָה הַשְּׁלִישִׁית.”
לוֹקַחַת דְּנָה אֶת שָׁרָה'לִי, מְטוֹפְפוֹת הַנְּעִלִים הָאֲדָמוֹת עַל פְּנֵי הַמְּדֻרָּגוֹת,
קוֹמָה וְעוֹד קוֹמָה, וְהִרִי הֵן כְּבֹר בְּבֵית.
— שְׁלוֹם! — אוֹמְרָת דְּנָה לְאַמָּא, לְאַבָּא וּלְרֶמָה אֲחוֹתָהּ הַגְּדוֹלָה — „הִנֵּה
הִבֵּאתִי אֶת שָׁרָה'לִי.”

— שְׁלוֹם! — אוֹמְרָת אֲמָא — בּוֹאִי, שָׁרָה'לִי. אֵת וְדֹאִי עֲיַפָּה מִן הַדֶּרֶךְ
הַקָּשָׁה. שִׁכְבִּי וְתִנּוּחִי בַמֶּטָה שֶׁל דְּנָה.

ואמא משכיבה את שרה'לי במטה הצחורה של בנה, ודנה שוכבת
 עם רמה אחותה — על הספה. ורואה בנה: שרה'לי עוצמת עיניה
 וכבר היא ישנה... עיפה המסכנה!.. ואז עוצמת גם בנה עיניה וגם
 היא ישנה. ובבית שקט, הס!..

עם קרן שמש ראשונה, געורה בנה משנתה וראתה: שרה'לי עודנה
 ישנה, ועל פניה בת-צחוק מרחפת, אולי חלום נעים חלמה... אולי.
 ירדה בנה מן המטה והנה, ליד המטה, עומד זוג נעלים אדמות,
 מאבקות, מן הדרך הקשה. ועל יד הנעלים — בקפת קטנה מתגלגלת,
 הרימה בנה את הרקפת, ישרה את העלים, וכך אמרה:
 — אותך, בקפת קטנה, אשמר מכל משמר!..
 ולמה אמרה זאת — הן תדעו בלכם...

פה תַּעֲמִיד וּפֹה תִּזְרַע.

הַתֵּלֶם הוּא שֶׁלָּךְ!

בְּדִיר פּוֹעָה כְּבִשָּׁה רַכָּה

שֶׁעוֹד מַעֲט תִּמְלִיט.

וְהַטָּלָה הִכִּי נָאָה —

לָךְ הוּא לְתַמִּיד!

אוֹמְרִים לִי כִּי מִסְפָּר שְׁחוֹר

עָלִי עוֹרָה נֶחֱקֵק.

אוֹמְרִים לִי כִּי יְתוֹם הֵנָּךְ

מֵאֵב וְאֵם, יִצְחָק.

אֲמִי תִּקַּח אוֹתָךְ לְבֵן —

תֵּאָהֵב אוֹתָהּ מִיָּד,

רְאֵה הַפֶּלֶא: שְׁנֵי יִצְחָק —

שְׁנֵיהֶם — לָאֵם אַחַת.

יִצְחָק אֶל יִצְחָק

שְׁפוּפֶרֶת אֶעֱשֶׂה יְדִי:

הַקָּשֶׁב, הַקָּשֶׁב, יִצְחָק!

מִכָּאן עַד הַגּוֹלָה, הֵה,

מָה רַב הוּא הַמְרָחֵק!

וְאֶפְרָכֶסֶת תַּעֲשֶׂה

אֲזַנִּיךְ לְשִׁדּוּר!

קוֹרֵא יִצְחָק שְׁבִגְלִיל:

אֶצְלִי אַתָּה תִּגּוֹר!

אֲנִי וְחִבְרִי פֶתְחוּ

לְחֹרֶשׁ לָךְ סִלְקָה;

בְּרוּכִים הַבָּאִים

— א —

הַתְּרַנֵּגֵל מֵר כָּרְבֵל קָם בַּבֹּקֶר הַשָּׁכָם וְקָרָא בְּקוֹל:
„קוֹ-קוֹרִיקוּ! קוֹ-קוֹ-רִ-קָּר! הָאֲזִינוּ לְחִדְשוֹת הַבֹּקֶר!
הַגִּיעָה לַחוּף אֲנִיהָ שֶׁל מַעֲפִילִים, וּבְאֲנִיהָ — יְלָדִים מְכֹל הַגִּילִים,
יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל שְׂנֵמְלָטוּ מִגְּרַמְנִיָּה, מִפּוֹלִינִיָּה, מִרוֹמְנִיָּה, וְעַתָּה —
קוֹ-קוֹ-רִיקוּ — הַגִּי הוֹלֶךְ לְקַבֵּל פְּנִיָּהֶם!“ גִּפְרֵד מִן הַתְּרַנֵּגֵל, זָקָף
אֶת הַכָּרְבֵּלֶת — וְהֵלֶךְ.

— ב —

לֹא הִרְחַק מִן הַלּוֹל עָמַד מֵר חֲתוּל. שָׁמַע אֶת דְּבָרֵי הַתְּרַנֵּגֵל
וְקָרָא בְּקוֹל:

„מִי-אוּ, מִי-אוּ! מִי-אוּ, מִי-אוּ! יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּה בָּאוּ!
עָבְרוּ בָּיִם, עָבְרוּ בִּיבְשָׁה, וְהִדְרָף מָה אֲרָכָה וְקָשָׁה. וְעַתָּה — מִי-אוּ,
מִי-אוּ — אֲצֵא גַם אֲנִי לְקַבֵּל פְּנִיָּהֶם!“
טָבֵל הַחֲתוּל אֶת כַּפּוֹ, גָּקָה וְלִקֵּק אֶת אִפּוֹ, תִּקֵּן אֶת שִׁפְמוֹ — וְהֵלֶךְ.
הוֹלֶךְ בְּרֹאשׁ — מֵר תְּרַנֵּגֵל, הוֹלֶךְ אַחֲרָיו — מֵר חֲתוּל.

— ג —

וְלִיד הַשָּׁעַר רִבֵּץ כָּלֵב בְּתוֹף מְאוּרָה, הִטָּה אָזְנוֹ וְשָׁמַע הַבְּשׂוּרָה.
הִתְחִיל נוֹבֵחַ: „הַב־הַב־הוֹב! בֹּקֶר טוֹב! בֹּקֶר טוֹב!
בָּאָה אֲנִיָּה, הַבִּיָּאָה יְלָדִים, יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל נְחֻמְדִּים. וְעַתָּה הַב־הַב־הוֹב —
אֲצֵא לְקַבֵּל פְּנִיָּהֶם וְלִשְׁמֹר עֲלֵיהֶם!“

הכין הכֵּלֶב אֶת גְּרוֹנוֹ, חֲרָץ אֶת לְשׁוֹנוֹ — וְהִלָּךְ.
הוֹלִיךְ בְּרֹאשׁ — מֵר פֶּרָנְגֵל, הוֹלִיךְ אַחֲרָיו — מֵר חֲתוּל, הוֹלִיךְ אַחֲרֵיהֶם הַכֵּלֶב.

— ד —

וְשֵׁם בְּרַפֶּת עֲמֻדָה שְׁפָרָה הַפָּרָה. שְׁמָעָה אֶת כָּל אֲשֶׁר קָרָה.
הִתְחִילָה גּוֹעָה: „מוֹ-מוֹ! מוֹ-מוֹ! כָּל גְּרִי הֶחָצֵר שְׁמָעוּ, שְׁמָעוּ!
בָּאוּ יְלָדִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָקִים, יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל קִטְנִים וְרַבִּים, וְעַתָּה —
מוֹ-מוֹ-מוֹ! — אֵצֶא לְקַבֵּל פְּגִיָּהֶם וְלִהְיוֹתָם חֵלֶב.”
הַכִּינָה הַפָּרָה אֶת חֵלְבָּהּ, כִּשְׂכֶּשֶׁה בְּזִנְבָהּ — וְהִלָּכָה.
הוֹלִיךְ בְּרֹאשׁ — מֵר פֶּרָנְגֵל, הוֹלִיךְ אַחֲרָיו — מֵר חֲתוּל, הוֹלִיךְ אַחֲרֵיהֶם
הַכֵּלֶב, אַחֲרֵי הַכֵּלֶב הוֹלִיכֶת הַפָּרָה.

— ה —

וּבְאוּתָהּ הֶחָצֵר עֲמֵד חֲמוּר וְהִתְחַכְּךָ בְּגִדָּר.
פִּתְאֻם הִתְחִיל צוֹחַס וְנוֹעֵר: „אֵ-יָהּ! אֵ-יָהּ! אֵף טוֹב אֲבִשֶׁר!
בָּאָה אֲנִיָּה גְדוֹלָה, הִבִּיָּאָה יְלָדִים מִן הַגּוֹלָה, וְעַתָּה — אֵ-יָהּ, אֵ-יָהּ! —
אֵצֶא לְקַבֵּל אֶת פְּגִיָּהֶם וְלִשְׂאֹת אֶת יְלָקוּטֵיהֶם.”
זָקָף הַחֲמוּר אֲזֻנָּיִם, נָשָׂא רַגְלָיִם — וְהִלָּךְ.
הוֹלִכִים: הַפֶּרָנְגֵל, הַחֲתוּל, הַכֵּלֶב, הַפָּרָה, הַחֲמוּר.

— ו —

וְשֵׁם בְּאֶרְוָה עֲמֵד הַסּוֹס, לָעֵס שְׁעוֹרִים מִתּוֹךְ אֲבוּס. הִזְדַּקָּף פִּתְאֻם
וְהִתְחִיל צוֹהֵל: „בָּאָה אֲנִיָּה עִם יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל! עַתָּה אֵצֶא לְקַבֵּל
פְּגִיָּהֶם וְלִהְרָכִיב אוֹתָם עַל גְּבִי!”

הִרְכִּיב הַסּוּס עָלָיו אֶת הָאָכָף, פָּשַׁט רַגְלָיו, אָזְנָיו זָקף — וְהִלָּף.
הוֹלְכִים: הַתְּרַנָּגֵל, הֶחָתוּל, הַכָּלָב, הַפָּרָה, הַחֲמֹר, הַסּוּס.

— ז —

וְהַגָּמֵל רָבֵץ, פָּשַׁט אֶת הַצֹּנָאר, וְקָטַף מֵעַל הַשֵּׁיחַ פְּרִי צֶבֶר. פִּתְאֹם
הִתְחִיל מִתְרַחֵר וּמִנְעִנֵעַ דְּבָשֶׁת: „יִלְדֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ לִיבָשֶׁתוֹ עִתָּה
אֲצֵא לְקַבֵּל פְּנֵיהֶם וְלִהְרָכִיב אוֹתָם עַל דְּבָשֶׁתִּי!“
תָּלָה הַגָּמֵל עַל צֹנָאָרוֹ מִתְרַנֵּת צִבְעוֹנִית, זֹגִים וּפְעֻמוֹנִים — וְהִלָּף:
הוֹלְכִים: הַתְּרַנָּגֵל, הֶחָתוּל, הַכָּלָב, הַפָּרָה, הַחֲמֹר, הַסּוּס, הַגָּמֵל.

— ח —

הִלָּכוּ וּבָאוּ עַד שְׂפַת הַיָּם הַכָּחֵל. שָׁם יִלְדֵי הַפְּלִיטִים שָׁרוּ וַיֵּצְאוּ בְּמַחֹל.
מִיָּד קָפְצוּ הַיִּלְדִּים מִן הַמַּעְגָּל. טָפְסוּ וְעָלוּ עַל דְּבָשֶׁת הַגָּמֵל. וְעַל
גֵּב הַסּוּס עָלוּ בְּנֵי הַטֵּף, בְּשׂוּרָה אַחַת מִן הַצֹּנָאר עַד הַזֶּנֶב. וּמִי
אֲשֶׁר לוֹ יִלְקוּט, תְּרַמִּיל אוֹ צִרֹר, שָׁם אוֹתָם צִרְמָה עַל גֵּב הַחֲמֹר,
וְשֵׁלֶשׁ יִלְדוֹת: חֲנָה, חֲנָה, שָׂרָה, עָלוּ לָרֶכֶב עַל גֵּב „שִׁפְרָה“ הַפָּרָה.
גַּם הַכָּלָב, הוּא לֹא זָז מִמְּקוֹמוֹ, עַד שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ לְהוֹבִיל בְּעֵגְלָה תִּינוֹק
בֶּן יוֹמוֹ. בֶּק הַתְּרַנָּגֵל וְהֶחָתוּל לֹא יָכְלוּ לְהִרְכִּיב אוֹ לְהוֹבִיל. הֵם
הִלָּכוּ בְּרֹאשׁ לְפָנֹת דֶּרֶךְ וּשְׁבִיל. כֹּף עֲבָרָה הַתְּהַלּוּכָה בִּרְנָה וְשִׁיר
בְּכָל רְחוֹבוֹת הָעִיר. הִתְאַסְּפוּ אָנָשִׁים וּבָאוּ מִכָּל צֵד, מִחָאוּ כַּפִּים
וְקִרְאוּ „הִידְדוּ!
בְּרוּכִים, בְּרוּכִים הַבָּאִים!“

מ ר ב ד ה ק ס ם

אך פת הלקחם לא היתה דנה להאכיל
את המשפחה. עצוב הנה בבית הקטן
שבתימן.

צוּר קם צ" ה יהודים

ומלך רשע קם בתימן. שלח חילים
אל הרחוב שבו נרה מול הקמנה
ומשפחתה. החילים משתוללים, מקדיפים
בשטיהם ומכים את היהודים וקוראים:
יהודים, הלאה מנה! לכו לכם מפה!
הנה בתימן, יהודי זמן, חכם גדול, אסף
את היהודים ואמר:

יאל תקבנו, יהודים, קומו ונעלה אל
ארצנו ארץ-ישראל.

אָרְרוּ הַיְּהוּדִים אֲרוּרֹתֵיהֶם הַדְּלִים וַיָּצְאוּ
לְדֶרֶךְ. שָׁנָה אַרְבָּה הָיְתָה זֹאת, אֲנָשִׁים
נָשִׁים וְנָתַן, וְחִמּוּרִים קָטְנִים נוֹשְׂאִים אֶת
הַצְּרוּרֹת עַל גֻּבָּם, וְגַם אֲבָא וְאִמָּא שֶׁל
מֶזֶל וְכָל הָאֲחִים וְהָאֲחִיּוֹת יָצְאוּ לְדֶרֶךְ,
יָצְאוּ וְהִלְכוּ.

במדבר סג ד

הִלְכוּ וְהִלְכוּ דֶּרֶךְ מִדֶּבֶר גָּדוֹל. וְחִלּוֹת
בַּמִּדְבָּר וְרַק עֲשָׂבִי בָר מַעֲטִים. וְעִנְפוֹ
הַחֹלְבִים עַד מָאֵד. וְאֲבוֹת נוֹשְׂאִים אֶת
יְלָדֵיהֶם עַל שִׁכְמָם, וַיֵּלְדוּ גְדֻלִּים נוֹשְׂאִים
אֶת אֲחֵיהֶם הַקָּטָנִים עַל גֻּבֵּי, לִזְקָה יוֹם
הִלְכוּ. וְשׁוֹרְדִים הִתְנַפְּלוּ עֲלֵיהֶם וְנָלוּ

סבית סג ד ש בתימן

הַרְסָה-הַרְסָה, בְּאֶרֶץ תִּימָן, הָיְתָה יְלִדָּה
קָטָנָה, מֶזֶל שְׂמָה. וּמֶזֶל נָרָה בְּבֵית קָטָן
גָּדֹל וְלָהּ אֲחִים וְאֲחִיּוֹת רַבִּים. בְּלִילָה
בְּשִׁשְׁכָּבוּ כָּל הָאֲחִים וְהָאֲחִיּוֹת זֶה לְיָד
זֶה עַל הַרְצָפָה, הָיְתָה לַפְּעָמִים מֶזֶל
מְנַסָּה לְמָנוֹת וְלָדַעַת כָּמָה אֲחִים וְאֲחִיּוֹת
לָהּ, וְהָיְתָה מוֹנָה עַד עֶשֶׂר וְתַמִּיד הָיוּ
נֹשְׂאִים עוֹד שְׁנֵי אֲחִים שְׁלֹא יָדָעָה
לְמָנוֹת אוֹתָם. וְאִבָּא שֶׁל מֶזֶל עֶבֶד קָשָׁה
מָאֵד, וְאִמָּא שֶׁל מֶזֶל עֶבֶדָה קָשָׁה מָאֵד,

מהם את צרורותיהם. והשאירו אותם
בערום וחסר כל. ורבים, רבים עיפו
בדרך.

ומזל הקמנה הולכת עם אחיה, והיא
נושאת על גדיה את אחיה הקטן נסים
שהנה רק בן שנתים. ונסים בוכה,
והיא אומרת לו:

«אל תבכה, נסים, עוד מעט ונגיע!»

האורון הגדול

הלכו והגיעו לעיר גדולה מאד. ויצא
לקראתם בחור גבוה וחסון ואמר להם:
«ברוכים הבאים, יהודים, אנו מחכים
לכם. גביא אתכם לארץ-ישראל».

ועל מגרש ריק פרש בנפוס אורון
גדול, מבחיק לאור השמש. שמחה מזל
וקראה: «איזו צפור גדולה!»

הרים הבחור את מזל ונשא אותה על
גדיו ושר לתוך האורון. נקנסו לאורון
כלם: אבא ואמא וכל האחים והאחיות
ונקנסו זקנים וזקנות צעירים וצעירות
כלם. ישבו אפופים, תמהים ומסרישים
קצת מספרים קצת רועדים. ופתאם
ווווווו... התנשא האורון, פרש בנפוס
ושם.

וילדים מציצים מן החלונות ורואים
מדבר גדול ושוואלים:

ימתי נגיע לארץ-ישראל?

עודם שואלים ושיניהם נעצמות והם

נרדמים, כי עינים הם מן הטיקה
הנפלאה.
ופתאם...

הנה דבר ארץ ישראל:

המלה גרעש. כלם קמים וכלם רצים,
והאורון מנמיר שום ויורד ושר לשדה
התעופה.

«הגענו בשלום לארץ ישראל!» כך
קוראים הזקנים ויורדים מן האורון
ונושקים את עפר הארץ.

ובשדה התעופה מחכים בחורים גדולים
וחסונים, והם קוראים לילדים:

«ברוכים תהיו על אדמת ישראל».
וכך שגרה גדולה של עולים נוסעת
במכוניות אל הממנה.

במנה

באו לממנה גדול. ובממנה ממתינות
אחיות לבושות לבן, ובחורות מאירות
פנים, וקצן קוראות לבאים:
«ברוכים הבאים!»

ולוקחות את מזל ואת כל אחיה ואחיותיה
ומקניסות את כלם למקלחת חמה
ורוחצים אותם וסדינה מן אבק הדרך,
ומלבישים למזל שמלה חדשה, ומלבי-
שים לאחיה בגדים חדשים, וכלם
יוצאים נקיים ומצחצחים ופונים אל
אהל רחב שוליים, ושם באהל, משות, ו
ועל המשות סדינים לבנים, צחורים

בשלה, ומנל ענפה מאד, וקלם שוקבים
 קנוח ונרדמים. ובוכבי השמים ברומ
 רואים ראשים שחורים מתלולים,
 שוקבים על קרים מקבינים, ונרם מטנל
 ברומ מצשחק ואומר:
 יהנה הגיעו אחינו מטימן, על מרכב
 קסמים קסו וקאו. טוב כי באו אלינו.

לא עוד יסבלו רעב וחרפה. פה בן רץ
 ושתו קלב, יאכלו מפוח וקב עסיסי,
 ונרלו והיו בריאים וחמונים.
 והנרם לטף את ראשי הנלדים השנים
 במחנה, ואחר שגח שני בוכבים והאירו
 שני נרות על השקחן שבגריף הנדול.
 כי ערב שבת הנה זה, ליל חג במחנה.

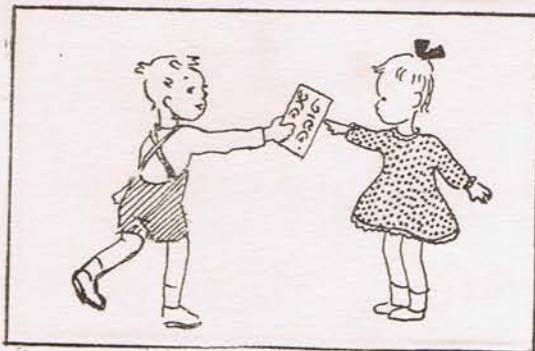

נצלה לארצנו בשירה ובזמרה ובקול רנהו

חג שמחה!

אֵלֶּה חֲגֵי יִשְׂרָאֵל

רֵאשׁ הַשָּׁנָה

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא הָעוֹלָם.

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מְבָרְכִים:
שָׁנָה טוֹבָה!

סִכּוּת

כְּאֲשֶׁר יָצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
יָשְׁבוּ בְּסֻכּוֹת.

חַג הַסֻּכּוֹת — חַג הָאֱסִיף.
חַג שְׂמֵחַ!

סֻדָּה

הַמַּכְכִּים גִּרְשׁוּ אֶת הַיּוֹנִים
מִירוּשָׁלַיִם.

שְׁמוֹנֶה יָמִים מְדַלִּיקִים גִּרוֹת.
הַיְלָדִים מְשַׁקִּים בְּסֻבִּיבּוֹן.

אלה חגי ישראל

ראש השנה לאילן.

ילדי ישראל יוצאים אל השדות
ואל הכרמים לשתל ולנטע.

טו בשבט

מרחבי הצדיק רוכב על הסוס.
והמזן הרשע תלוי על העץ.

בפורים שולחים מנות.

ילדי ישראל מתחפשים בפורים.

פורים

בני ישראל יצאו ממצרים.

בחג הפסח אוכלים מצה.

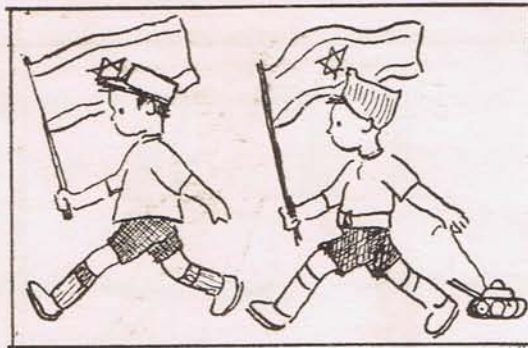
בפסח מברכים:

מוצרים לשמחה!

פסח

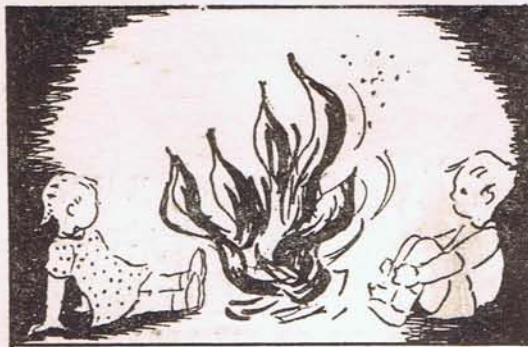
אֵלֶּה חֲגֵי יִשְׂרָאֵל

עצמאות

קמה מדינת ישראל.

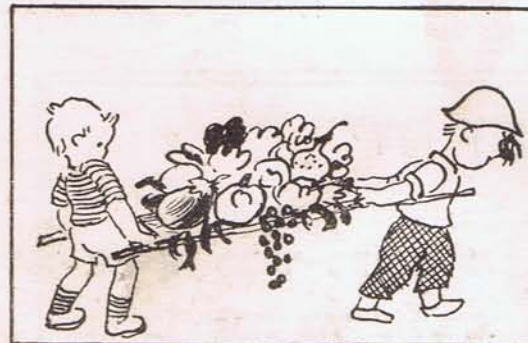
כל ישראל חוגגים את היום
הזה בשיר, במחול ובהנפת
דגלים.

לג בעמר

בר-כוכבא נצח את הרומאים.

ילדי ישראל יוצאים בקשת
וחץ, מדליקים מדורה.

שבועות

חג הקציר - חג מתן תורה.

ילדי ישראל מביאים בכורים
למזבח הקדש לישראל.

שַׁבָּת

שַׁבָּעָה יָמִים בַּשָּׁבוּעַ.
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד — וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי תָנוּחַ.
בַּשַּׁבָּת מְבָרְכִים: שַׁבָּת שְׁלוֹם!

שַׁבָּת

עֶרֶב מִי יָבֹא אֵלֵינוּ!

בָּאִי, בָּאִי נָא אֵלֵינוּ,
תְּמוּדָה, שַׁבָּת פֶּלֶה!
נִקְבְּלֶךָ בְּשִׁיר וְזֶמֶר,
בְּגֵר וְיֵין וְחֶלֶה.
מְטַעֲמִים וּמְגַדִּים —
יוֹם שַׁבָּת, יוֹם מְחַמְדִּים!

עֶרֶב מִי יָבֹא אֵלֵינוּ?
בֹּא תָבֹא מִקֵּדָה שַׁבָּת!
בְּכִנּוּפֶיהָ — נִפֶּשׁ לָנוּ,
דְּרוֹר נִקְרָא לָבֵן עִם פֶּת.
מְנוּחָה וְשִׁמְחָה
בַּשַּׁבָּת הַבְּרוּכָה!

יוֹם זֶה מְכַבֵּד

יוֹם זֶה מְכַבֵּד מְכַל יָמִים, שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָתְךָ,
כִּי בּוֹ שַׁבָּת צוּר עוֹלָמִים. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי — לֹאֲלֹהֶיךָ!

עֲנֵג שַׁבָּת

בְּיוֹם שַׁבָּת, אַחֲרֵי הַצְהָרִים, מִתְאַסְּפִים הַיְלָדִים בְּבֵית רָמָה וְעוֹרְכִים
מִסְכָּה לְכַבֹּד שַׁבָּת. רָמָה מוֹשִׁיבָה אֶת אוֹרְחֶיהָ מִסְבִּיב לְשִׁלְחָן עָרוֹךְ
וּמְכַבְּדָת אוֹתָם בְּפִירוֹת, תּוֹפִינִים וְסִכְרִיּוֹת. הַיְלָדִים שָׂרִים שִׁירִים
שׁוֹנִים וְכָל אֶחָד קָם וּמְדַקְלָם דְּקָלוּם חֲדָשׁ, אוֹ חֵד חִידָה וְיֵשׁ מִי
שִׁוִּירֵעַ לְסִפּוֹר גַּם בְּדִיחָה. לְפַעֲמִים בָּאָה לְהַשְׁתַּמֵּךְ בְּמִסְכָּה גַּם הָאָחוֹת
הַגְדוֹלָה הַלּוֹמֶדֶת כָּבֵר בְּבֵית הַסִּפּוֹר וְהִיא קוֹרֵאת לְפָנֶי הַמְסַבִּים
סְפוּרִים מִתּוֹךְ סִפְרָה.

אַחֲרֵי הַמִּסְכָּה יוֹצְאִים הַיְלָדִים אֶל הַחֲצֵר, אוֹ אֶל גֵּן הַשְּׂדֵרוֹת וְרוֹקְדִים
בְּמַעְגָּל עַד צֵאת הַכּוֹכָב הָרִאשׁוֹן.
הַיְלָדִים גּוֹפְרִידִים זֶה מִזֶּה בְּכִרְפֶּת:

«שָׁבוּעַ טוֹב»

וְקָר לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת

אֵלֶיָּהוּ הַנָּבִיא,

אֵלֶיָּהוּ הַתְּשֻׁבִי,

אֵלֶיָּהוּ הַגִּלְעָדִי,

בְּמַהֲרָה יָבֹא אֵלֵינוּ

עִם מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד.

ש י ר י ם ו ד ק ל ו מ י ם

הַחֲלוּץ הַקָּטָן

השפמתי קום עם בקר אור—
הק-הק, הק-הק! טוב לעדר!
חכו מעט, רק עוד מעט—
ותהיה ארצנו כגן נחמד!

שמי אמנון, אני בן-שש,
הו-הו, הביטו! מעדר לי יש!
מעדר לי יש! מה עוד נחוצ?
אין עוד כמוני בחור חלוצ!

היום יום הקדש של נטעו

גור
לה
פורח!

חג
לה
שמח!

ד ג י

שְׁתִּי עֵינָיו שֶׁל דָּנִי	בֶּן שְׁנָתִים דָּנִי,
יָם כָּחֹל צָבָעוֹן.	דָּנִי כָּכָר גְּדוֹלָה.
יֵשׁ כִּפְתּוֹר לְדָנִי.	דָּן הַכֹּל יוֹדֵעַ,
אֶף קָטָן, רָחֵב.	דָּן מִבֵּין הַכֹּל.
רֹאשׁ יֵשׁ לוֹ לְדָנִי —	בֶּן שְׁנָתִים דָּנִי,
תִּלְתְּלֵי זָהָב.	דָּנִי כָּכָר גְּדוֹלָה.
בֶּן שְׁנָתִים דָּנִי,	יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי עֵינָיִם,
דָּנִי — דָּן שְׁלִי.	דָּן רוֹאֶה הַכֹּל.
נוֹמָה דָּנִי, נוֹמָה,	יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי עֵינָיִם,
נוֹמָה, גּוֹזְלִי!	מִי צָבַע אוֹתָן?

ח י ד ה

בָּא אוֹרִם
וְאוֹרֵג רֶשֶׁת.
בָּאָה גְּבֵרֶת
וּמְגַרֶשֶׁת.

11

12

1

10

2

השֶׁעוֹן מַצֵּלֶל

השֶׁעוֹן מַצֵּלֶל אֶחָת —

קוֹמוּ, יְלָדִים, מִשְׁנָת!

השֶׁעוֹן מַצֵּלֶל שְׁתֵּים —

יְלָדִים, פִּקְחוּ עֵינֵיכֶם!

השֶׁעוֹן מַצֵּלֶל שְׁרֵשׁ —

יְלָדִים, הָרִימוּ לֵאשׁ!

השֶׁעוֹן מַצֵּלֶל אַרְבַּע —

שְׁמֵשׁ אֹר, בִּקְרָא!

השֶׁעוֹן מַצֵּלֶל חֲמֵשׁ, שֵׁשׁ —

עַתָּה הִתְרַחֵץ וְהִתְלַבֵּשׁ!

השֶׁעוֹן מַצֵּלֶל שֶׁבַע —

לְשִׁתּוֹת, לְאָכֵל הַגִּיץ וְזֶמֶן

וְלִלְכֵת אֶל הַגֶּן!

9

3

8

4

7

6

5

אַוִּירוֹן, אַוִּירוֹן!

אַוִּירוֹן, אַוִּירוֹן, עופָה, עופָה כָּל הַיּוֹם! עַל הָרִים, עַל כְּפָרִים, עַד מַעַל לְצִפּוֹרִים!	אַוִּירוֹן, אַוִּירוֹן, עופָה עוֹף לְשָׁמַי הָרוֹם! קַחֲנִי נָא, קַחֲנִי נָא, מַעֲלָה, מַעֲלָה שְׁאֲנִי נָא!
--	---

אַוִּירוֹן, אַוִּירוֹן,
רַב תּוֹדָה וְרַב שְׁלוֹם!
עֲפָתִי דִי, עֲפָתִי דִי,
לְעֵת מַחַר תֵּשׁוּב אֵלַי!

הַצֵּר הַמְהִיר

תָּנוּ לִי עֵט, תָּנוּ לִי גִיר. —
אֵין כְּמוֹנִי צֵר מְהִיר!

רוֹצִים אֲתָם לְאָכֵל — הִנֵּה לָכֶם צִלְחַת.
רוֹצִים אֲתָם לְתַפֵּר — הִנֵּה חוּט וּמַחַט.
רוֹצִים אֲתָם לְשַׁקֵּל — הִנֵּה לָכֶם מֶאֱזֵנִים.
רוֹצִים אֲתָם לְנַגֵּן — הִנֵּה תֵף וּמַצְלִיטִים.
רוֹצִים אֲתָם לְשִׁתּוֹת — הִנֵּה כַד שֶׁל חֶרֶס.
רוֹצִים אֲתָם לְיִשׁוֹן — הִנֵּה מִטָּה וְעָרֶשׁ.

ש ע ו ר ב ח ש ב ו ן

הכל יודעים כי חסידה יודעת לספר.
וכך משגת חסידה לאפרוחיה שעור בחשבון:

אחד מי יודע? אחד אני יודע:
אחד הקן שלנו, שבין השמים ובין
הארץ.

שנים מי יודע? שנים אני יודע:
שתי כנפים לחסידה, אחד הקן שלנו,
שבין השמים ובין הארץ.

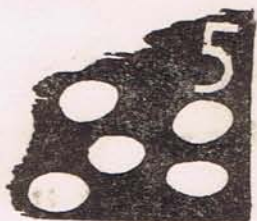

שלושה מי יודע?
שלושה אני יודע:
שלוש אצבעות קדמיות,
שתי כנפים לחסידה,
אחד הקן שלנו, שבין השמים ובין הארץ.

ארבעה מי יודע?
ארבעה אני יודע: ארבעה
שבועות דגירה, שלוש
אצבעות קדמיות, שתי
כנפים לחסידה, אחד הקן
שלנו, שבין השמים והארץ.

חמשה מי יודע? חמשה אני יודע:

חמש ביצים בקן, ארבעה שבועות דגירה, שלש
אצבעות קדמיות, שתי כנפים לחסידה, אחד
הקן שלנו, שבין השמים ובין הארץ.

ששה מי יודע? ששה אני יודע:

ששה סוגי תולעים, חמש ביצים בקן, ארבעה
שבועות דגירה, שלש אצבעות קדמיות, שתי
כנפים לחסידה, אחד הקן שלנו, שבין השמים
ובין הארץ.

שבעה מי יודע? שבעה אני יודע: שבעה

מיני צפרדעים, ששה סוגי תולעים, חמש ביצים
בקן, ארבעה שבועות דגירה, שלש אצבעות
קדמיות, שתי כנפים לחסידה, אחד הקן שלנו,
שבין השמים ובין הארץ.

פֿשטֿמי קָבֿר גָּרֿב —
אַני הוּלֿף לישׁוֹן.

שְׁלוֹם, פּוֹכֵב־הָעָרְבִי!
שְׁלוֹם, פּוֹכֵב ראשׁוֹן!

מכללת לוינסקי לחינוך
הספרייה

1	פ	י	א	ראש השנה	קוצר	דוד	סגן משנה
2	פ	כ	ב	סכות	אופה	מכבי	סגן
3	ף	כ	ב	חנכה	טוחן	שמשון	סרו
4	צ	ך	ג	טו בשבט	דש	אניה	רב סרן
5	ץ	ך	ד	פורים	צפרדע	אירון	סגן אלוף
6	ק	ל	ה	פסח	ארנבת	תותח	אלוף משנה
7	ר	מ	ו	עצמאות	דג	טנק	אלוף
8	ש	ם	ו	לג בעמר	צב	רובה	רב אלוף
9	ש	נ	ו	שבועות	קפוד	אקדח	בר כוכבא
10	ת	ן	ז	שבוע טוב	זקית	מגהץ	מכונת תפירה
11	ת	ס	ח	יום הולדת	שבת	חורש	חוט ומחט
12	גן גני	ע	ט	חג שמחה	מדינה	זורע	אצבעון